

Завдання №1

Варіант №77

За таблицею розподілу координат дискретного випадкового вектора $\vec{\xi} = \begin{pmatrix} \xi_1 \\ \xi_2 \end{pmatrix}$ знайдемо:

1. ряди розподілу координат ξ_1 та ξ_2 ;
2. функції розподілу F_{ξ_1} та F_{ξ_2} координат ξ_1 та ξ_2 відповідно та побудуємо графіки цих функцій;
3. функцію розподілу $F_{\vec{\xi}}$ випадкового вектора;
4. математичні сподівання координат та кореляційну матрицю;
5. умовні ряди розподілу для кожної координати;
6. умовні математичні сподівання для кожної координати з перевіркою

Табл.1: Таблиця розподілу координат дискретного випадкового вектора $\vec{\xi} = \begin{pmatrix} \xi_1 \\ \xi_2 \end{pmatrix}$

$\xi_1 \backslash \xi_2$	0	1	5	6
-3	0,07	0,13	0,06	0,01
1	0,07	0,13	0,03	0,01
3	0,1	0,17	0,09	0,13

1. Ряди розподілу координат ξ_1 та ξ_2 .

Позначимо $n = 3$, $m = 4$, події $A_k = \{\xi_1 = k\}$, $k = -3, 1, 3$, $B_j = \{\xi_2 = j\}$, $j = 0, 1, 5, 6$. Оскільки величина ξ_2 може набувати тільки значення $j = 0, 1, 5, 6$, то події B_j , $j = 0, 1, 5, 6$ утворюють повну групу подій, а тоді за формулою повної ймовірності отримаємо:

$$\mathbb{P}(A_k) = \mathbb{P}(A_k/B_0) \cdot \mathbb{P}(B_0) + \mathbb{P}(A_k/B_1) \cdot \mathbb{P}(B_1) + \mathbb{P}(A_k/B_5) \cdot \mathbb{P}(B_5) + \mathbb{P}(A_k/B_6) \cdot \mathbb{P}(B_6) = \mathbb{P}(A_k \cap B_0) + \mathbb{P}(A_k \cap B_1) + \mathbb{P}(A_k \cap B_5) + \mathbb{P}(A_k \cap B_6).$$

Аналогічно отримуємо формулу:

$$\mathbb{P}(B_j) = \mathbb{P}(B_j/A_{-3}) \cdot \mathbb{P}(A_{-3}) + \mathbb{P}(B_j/A_1) \cdot \mathbb{P}(A_1) + \mathbb{P}(B_j/A_3) \cdot \mathbb{P}(A_3) = \mathbb{P}(B_j \cap A_{-3}) + \mathbb{P}(B_j \cap A_1) + \mathbb{P}(B_j \cap A_3).$$

Підставивши відповідні значення з таблиці 1 отримаємо:

$$\mathbb{P}(A_{-3}) = \mathbb{P}(A_{-3} \cap B_0) + \mathbb{P}(A_{-3} \cap B_1) + \mathbb{P}(A_{-3} \cap B_5) + \mathbb{P}(A_{-3} \cap B_6) = 0,07 + 0,13 + 0,06 + 0,01 = 0,27;$$

$$\mathbb{P}(A_1) = \mathbb{P}(A_1 \cap B_0) + \mathbb{P}(A_1 \cap B_1) + \mathbb{P}(A_1 \cap B_5) + \mathbb{P}(A_1 \cap B_6) = 0,07 + 0,13 + 0,03 + 0,01 = 0,24;$$

$$\mathbb{P}(A_3) = \mathbb{P}(A_3 \cap B_0) + \mathbb{P}(A_3 \cap B_1) + \mathbb{P}(A_3 \cap B_5) + \mathbb{P}(A_3 \cap B_6) = 0,1 + 0,17 + 0,09 + 0,13 = 0,49;$$

Перевірка. Оскільки події A_{-3} , A_1 , A_3 утворюють повну групу подій, то сума ймовірностей цих подій має дорівнювати 1.

$$\mathbb{P}(A_{-3}) + \mathbb{P}(A_1) + \mathbb{P}(A_3) = 0,27 + 0,24 + 0,49 = 1.$$

Ряд розподілу координати ξ_1 наведено у таблиці 2.

Табл. 2: Ряд розподілу координати ξ_1

ξ_1	-3	1	3
p	0,27	0,24	0,49

Знайдемо ймовірності подій B_m :

$$\mathbb{P}(B_0) = \mathbb{P}(B_0 \cap A_{-3}) + \mathbb{P}(B_0 \cap A_1) + \mathbb{P}(B_0 \cap A_3) = 0,07 + 0,07 + 0,1 = 0,24;$$

$$\mathbb{P}(B_1) = \mathbb{P}(B_1 \cap A_{-3}) + \mathbb{P}(B_1 \cap A_1) + \mathbb{P}(B_1 \cap A_3) = 0,13 + 0,13 + 0,17 = 0,43;$$

$$\mathbb{P}(B_5) = \mathbb{P}(B_5 \cap A_{-3}) + \mathbb{P}(B_5 \cap A_1) + \mathbb{P}(B_5 \cap A_3) = 0,06 + 0,03 + 0,09 = 0,18;$$

$$\mathbb{P}(B_6) = \mathbb{P}(B_6 \cap A_{-3}) + \mathbb{P}(B_6 \cap A_1) + \mathbb{P}(B_6 \cap A_3) = 0,01 + 0,01 + 0,13 = 0,15;$$

Перевірка. Оскільки події B_0 , B_1 , B_5 , B_6 утворюють повну групу подій, то сума ймовірностей цих подій має дорівнювати 1.

$$\mathbb{P}(B_0) + \mathbb{P}(B_1) + \mathbb{P}(B_5) + \mathbb{P}(B_6) = 0,24 + 0,43 + 0,18 + 0,15 = 1.$$

Ряд розподілу координати ξ_2 наведено у таблиці 3.

Табл. 3: Ряд розподілу координати ξ_2

ξ_2	0	1	5	6
p	0,24	0,43	0,18	0,15

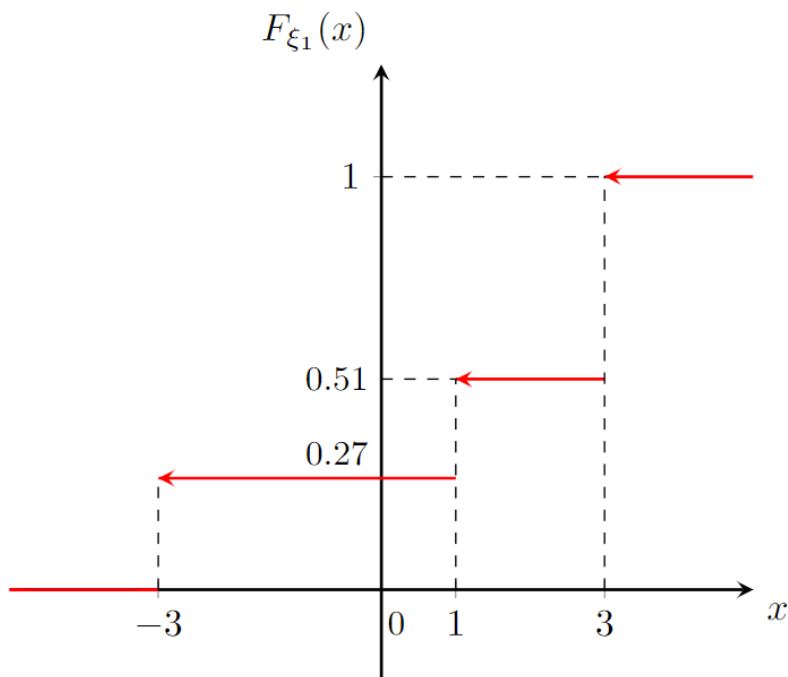
2. Функції розподілу координат ξ_1 та ξ_2 .

За означенням функції розподілу $F_\xi(x) = \mathbb{P}(\xi < x)$, тому, враховуючи ряди розподілу координат ξ_1 та ξ_2 (таблиці 2 і 3), отримаємо функції розподілу координат:

$$F_{\xi_1}(x) = \begin{cases} \mathbb{P}(\emptyset) = 0, & x \leq -3 \\ \mathbb{P}\{\xi_1 = -3\} = 0,27, & -3 < x \leq 1 \\ \mathbb{P}(\xi_1 = -3 \cup \xi_1 = 1) = \mathbb{P}\{\xi_1 = -3\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = 1\} = 0,27 + 0,24 = 0,51, & 1 < x \leq 3 \\ \mathbb{P}(\xi_1 = -3 \cup \xi_1 = 1 \cup \xi_1 = 3) = \mathbb{P}\{\xi_1 = -3\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = 1\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = 3\} = 0,27 + 0,24 + 0,49 = 1, & x > 3 \end{cases}$$

$$F_{\xi_2}(x) = \begin{cases} \mathbb{P}(\emptyset) = 0, & x \leq 0 \\ \mathbb{P}\{\xi_2 = 0\} = 0,24, & 0 < x \leq 1 \\ \mathbb{P}(\xi_2 = 0 \cup \xi_2 = 1) = \mathbb{P}\{\xi_2 = 0\} + \mathbb{P}\{\xi_2 = 1\} = 0,24 + 0,43 = 0,67, & 1 < x \leq 5 \\ \mathbb{P}(\xi_2 = 0 \cup \xi_2 = 1 \cup \xi_2 = 5) = \mathbb{P}\{\xi_2 = 0\} + \mathbb{P}\{\xi_2 = 1\} + \mathbb{P}\{\xi_2 = 5\} = 0,24 + 0,43 + 0,18 = 0,85, & 5 < x \leq 6 \\ \mathbb{P}(\xi_2 = 0 \cup \xi_2 = 1 \cup \xi_2 = 5 \cup \xi_2 = 6) = \mathbb{P}\{\xi_2 = 0\} + \mathbb{P}\{\xi_2 = 1\} + \mathbb{P}\{\xi_2 = 5\} + \mathbb{P}\{\xi_2 = 6\} = 0,24 + 0,43 + 0,18 + 0,15 = 1, & x > 6 \end{cases}$$

Графіки функцій розподілу координат ξ_1 та ξ_2 наведено на рис. 1 та рис.2 відповідно.

Рис. 1: Функція розподілу координати ξ_1

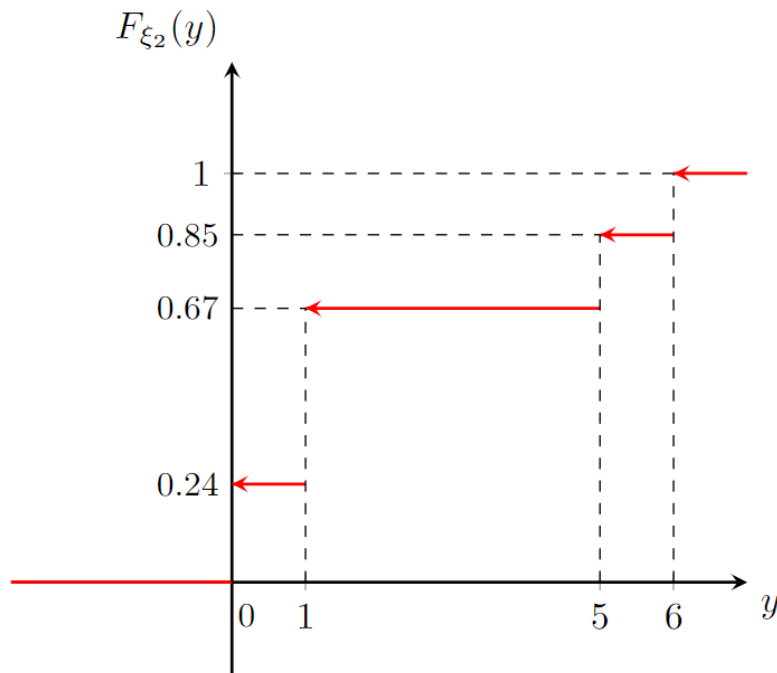

Рис. 2: Функція розподілу координати ξ_2

3. Функція розподілу випадкового вектора $F_{\vec{\xi}}$.

За означенням, $F_{\vec{\xi}}(x, y) = \mathbb{P}\{\xi_1 < x, \xi_2 < y\}$ – ймовірність потрапляння випадкового вектора в середину нескінченного квадранта з вершиною в точці (x, y) . Використаємо формулу $F_{\vec{\xi}} = \sum_{k: x_k < x} \sum_{j: y_j < y} p_{kj}$. Значення функції розподілу залежать від множини

точок, що попали в кожний із квадрантів. Очевидно, що при $x \leq x_1$ та $y \leq y_1$ маємо $F_{\vec{\xi}}(x, y) = 0$. Побудуємо розбиття іншої частини координатної площини на області $D_{k,j} = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2: (x_k < x \leq x_{k+1}) \cap (y_j < y \leq y_{j+1})\}$, $k = \overline{1, n-1}, j = \overline{1, m-1}$ (рис. 3). При $k = n$ маємо умову $x > x_n$, а при $j = m$: $y > y_m$.

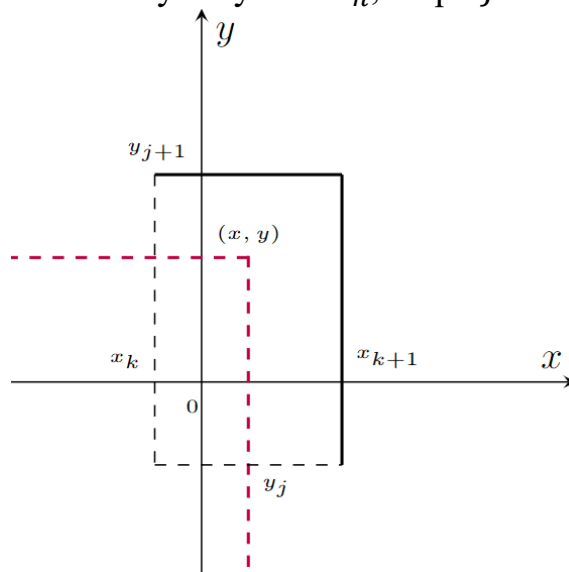

Рис. 3

Для знаходження $F_{\vec{\xi}}(x, y)$ накреслимо на координатній площині точки, що відповідають всім можливим значенням вектора $\vec{\xi}$ (рис. 4) та обчислимо значення сумісної функції розподілу в кожній з областей $D_{k,j}, k = \overline{1,3}, j = \overline{1,4}$. Кожен випадок зображено на відповідному малюнку (рис. 5 – 18).

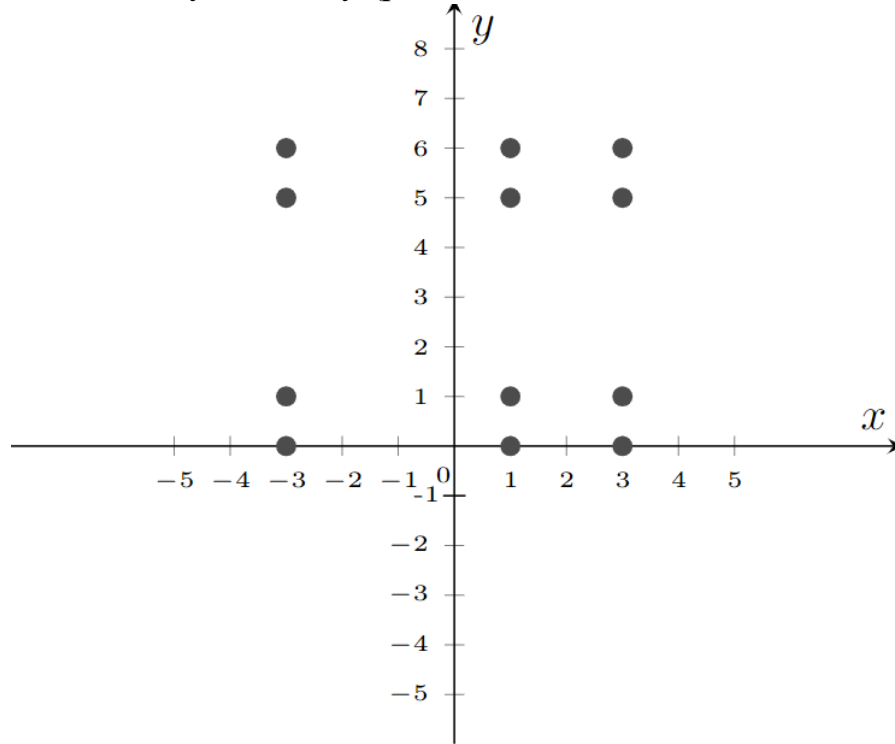

Рис. 4

$$1. (x \leq -3) \vee (y \leq 0);$$

$$F_{\vec{\xi}}(x, y) = 0.$$

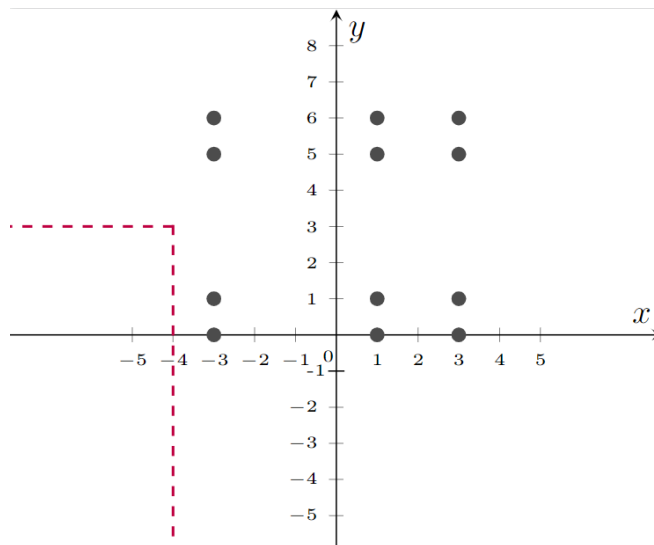

Рис. 5

$$2. D_{1,1} = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2: (-3 < x \leq 1) \cap (0 < y \leq 1)\};$$

$$F_{\vec{\xi}}(x, y) = \mathbb{P}\{\xi_1 = -3, \xi_2 = 0\} = 0,07$$

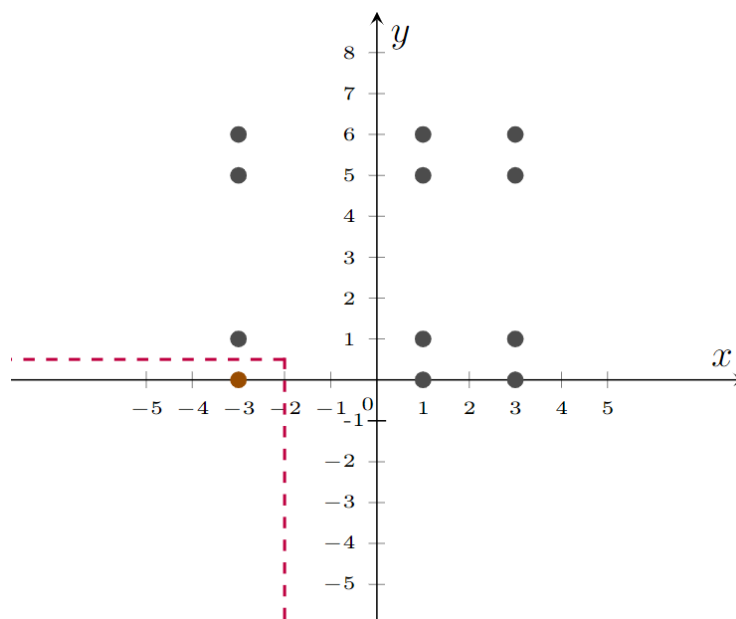

Рис. 6

$$3. D_{2,1} = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2: (1 < x \leq 3) \cap (0 < y \leq 1)\};$$

$$F_{\vec{\xi}}(x, y) = \mathbb{P}\{\xi_1 = -3, \xi_2 = 0\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = 1, \xi_2 = 0\} = 0,07 + 0,07 = 0,14$$

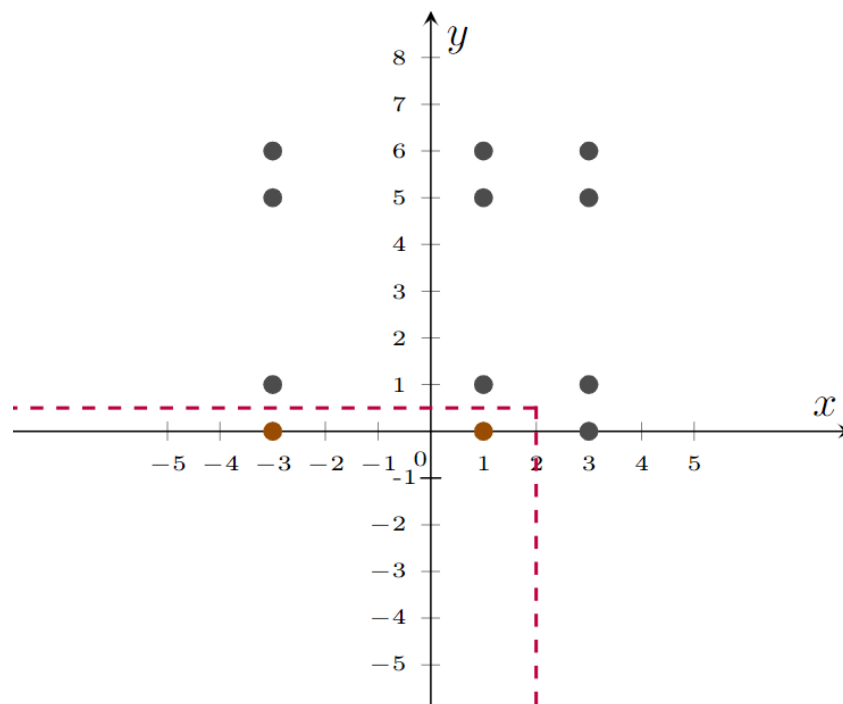

Рис. 7

$$4. D_{3,1} = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2: (x > 3) \cap (0 < y \leq 1)\};$$

$$\begin{aligned} F_{\vec{\xi}}(x, y) &= \mathbb{P}\{\xi_1 = -3, \xi_2 = 0\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = 1, \xi_2 = 0\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = 3, \xi_2 = 0\} \\ &= 0,07 + 0,07 + 0,1 = 0,24 \end{aligned}$$

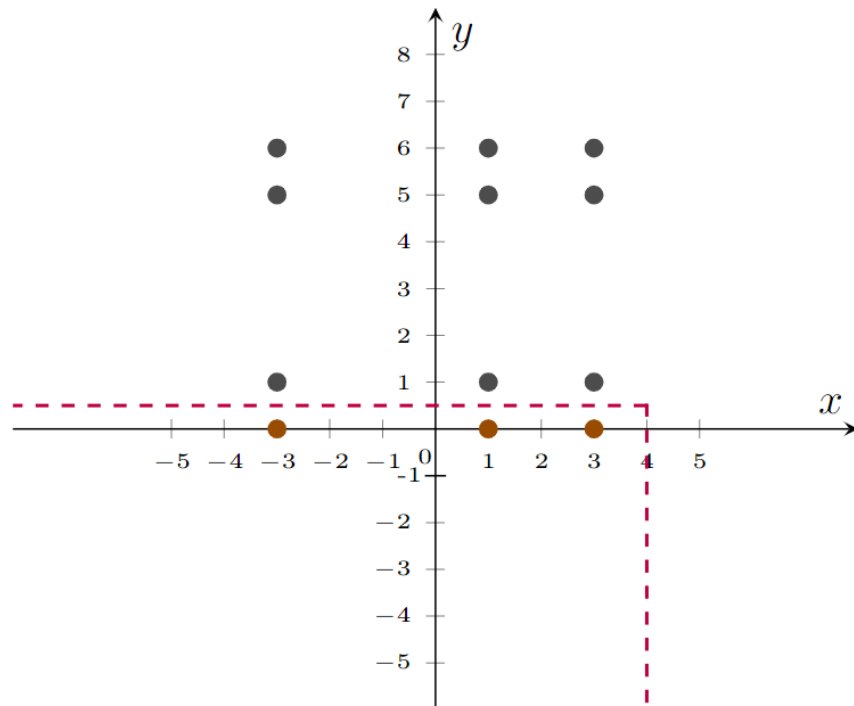

Рис. 8

$$5. D_{1,2} = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2: (-3 < x \leq 1) \cap (1 < y \leq 5)\};$$

$$F_{\vec{\xi}}(x, y) = \mathbb{P}\{\xi_1 = -3, \xi_2 = 0\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = -3, \xi_2 = 1\} = 0,07 + 0,13 = 0,2$$

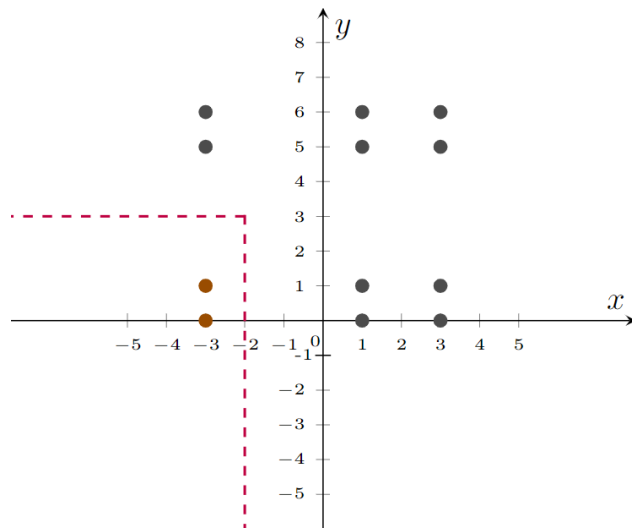

Рис. 9

$$6. D_{2,2} = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2: (1 < x \leq 3) \cap (1 < y \leq 5)\};$$

$$F_{\vec{\xi}}(x, y) = \mathbb{P}\{\xi_1 = -3, \xi_2 = 0\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = -3, \xi_2 = 1\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = 1, \xi_2 = 0\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = 1, \xi_2 = 1\} = 0,07 + 0,13 + 0,07 + 0,13 = 0,4$$

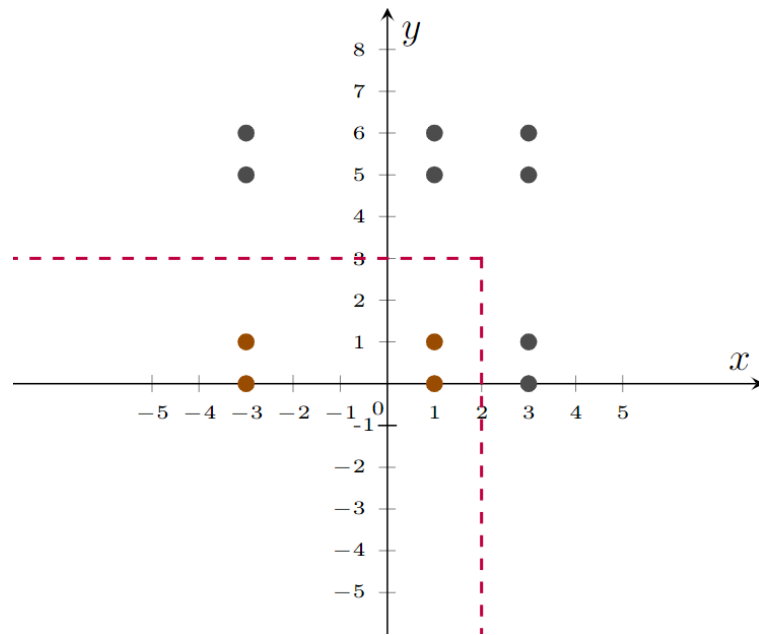

Рис. 10

$$7. D_{3,2} = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2: (x > 3) \cap (1 < y \leq 5)\};$$

$$\begin{aligned} F_{\vec{\xi}}(x, y) &= \mathbb{P}\{\xi_1 = -3, \xi_2 = 0\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = -3, \xi_2 = 1\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = 1, \xi_2 = 0\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = \\ &= 1, \xi_2 = 1\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = 3, \xi_2 = 0\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = 3, \xi_2 = 1\} = \\ &= 0,07 + 0,13 + 0,07 + 0,13 + 0,1 + 0,17 = 0,67 \end{aligned}$$

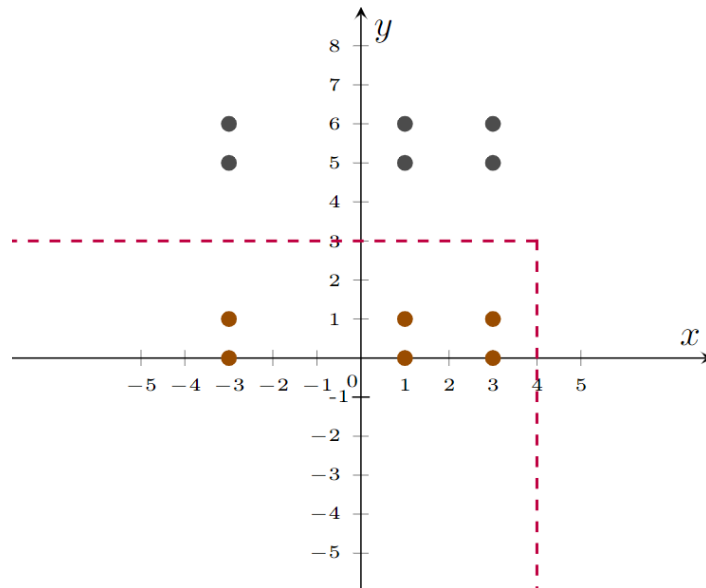

Рис. 11

$$8. D_{1,3} = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2: (-3 < x \leq 1) \cap (5 < y \leq 6)\};$$

$$\begin{aligned} F_{\vec{\xi}}(x, y) &= \mathbb{P}\{\xi_1 = -3, \xi_2 = 0\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = -3, \xi_2 = 1\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = -3, \xi_2 = 5\} \\ &= 0,07 + 0,13 + 0,06 = 0,26 \end{aligned}$$

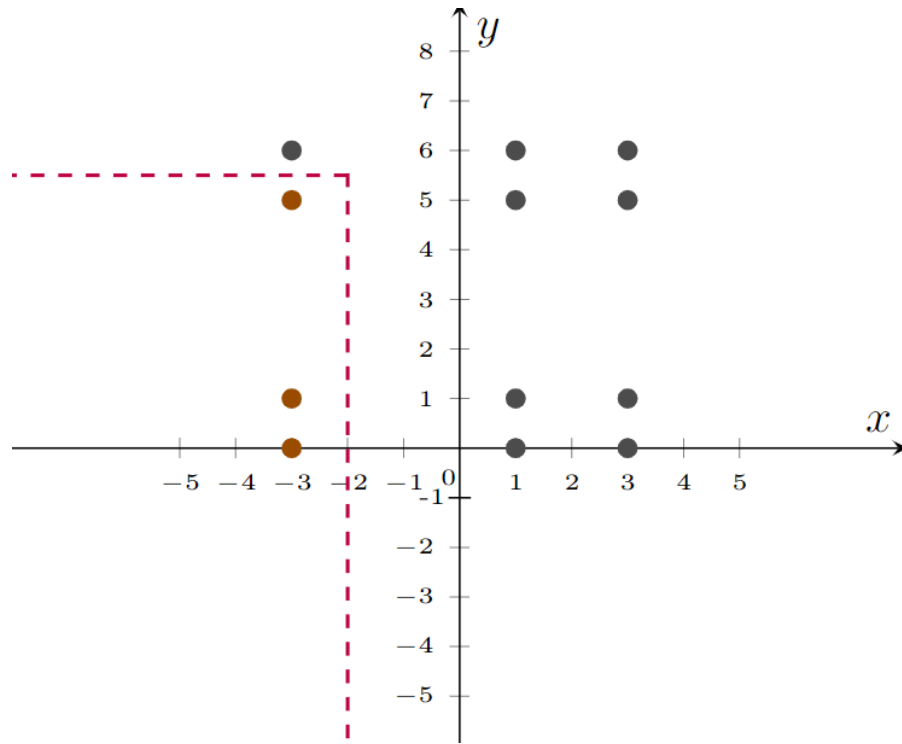

Рис. 12

$$9. D_{2,3} = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2: (1 < x \leq 3) \cap (5 < y \leq 6)\};$$

$$\begin{aligned} F_{\vec{\xi}}(x, y) &= \mathbb{P}\{\xi_1 = -3, \xi_2 = 0\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = -3, \xi_2 = 1\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = -3, \xi_2 = 5\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = \\ &= 1, \xi_2 = 0\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = 1, \xi_2 = 1\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = 1, \xi_2 = 5\} \\ &= 0,07 + 0,13 + 0,06 + 0,07 + 0,13 + 0,03 = 0,49 \end{aligned}$$

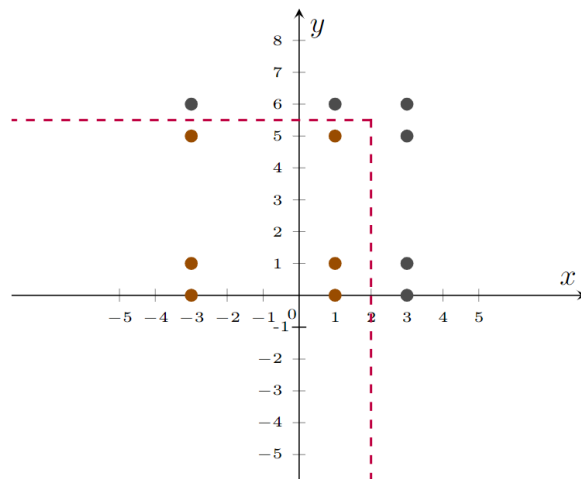

Рис. 13

$$10. D_{3,3} = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2: (x > 3) \cap (5 < y \leq 6)\};$$

$$\begin{aligned} F_{\vec{\xi}}(x, y) &= \mathbb{P}\{\xi_1 = -3, \xi_2 = 0\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = -3, \xi_2 = 1\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = -3, \xi_2 = 5\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = \\ &= 1, \xi_2 = 0\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = 1, \xi_2 = 1\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = 1, \xi_2 = 5\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = 3, \xi_2 = \\ &= 0\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = 3, \xi_2 = 1\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = 3, \xi_2 = 5\} \\ &= 0,07 + 0,13 + 0,06 + 0,07 + 0,13 + 0,03 + 0,1 + 0,17 + 0,09 = 0,85 \end{aligned}$$

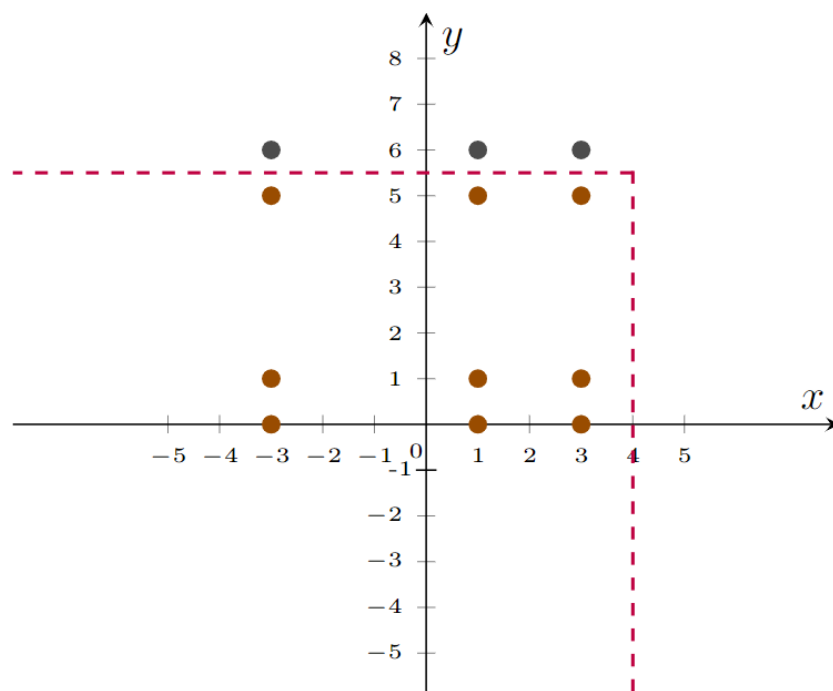

Рис. 14

$$11. D_{1,4} = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2: (-3 < x \leq 1) \cap (y > 6)\};$$

$$F_{\vec{\xi}}(x, y) = \mathbb{P}\{\xi_1 = -3, \xi_2 = 0\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = -3, \xi_2 = 1\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = -3, \xi_2 = 5\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = -3, \xi_2 = 6\} = 0,07 + 0,13 + 0,06 + 0,01 = 0,27$$

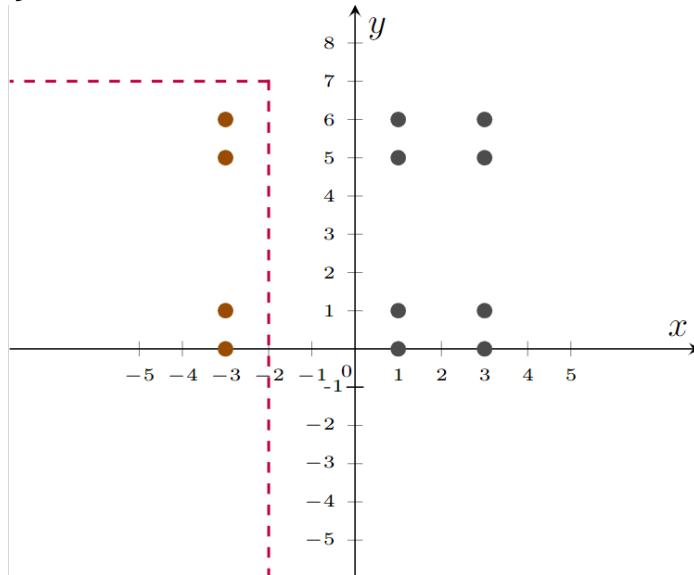

Рис. 15

$$12. D_{2,4} = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2: (1 < x \leq 3) \cap (y > 6)\};$$

$$F_{\vec{\xi}}(x, y) = \mathbb{P}\{\xi_1 = -3, \xi_2 = 0\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = -3, \xi_2 = 1\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = -3, \xi_2 = 5\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = -3, \xi_2 = 6\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = 1, \xi_2 = 0\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = 1, \xi_2 = 1\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = 1, \xi_2 = 5\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = 1, \xi_2 = 6\} = 0,07 + 0,13 + 0,06 + 0,01 + 0,07 + 0,13 + 0,03 + 0,01 = 0,51$$

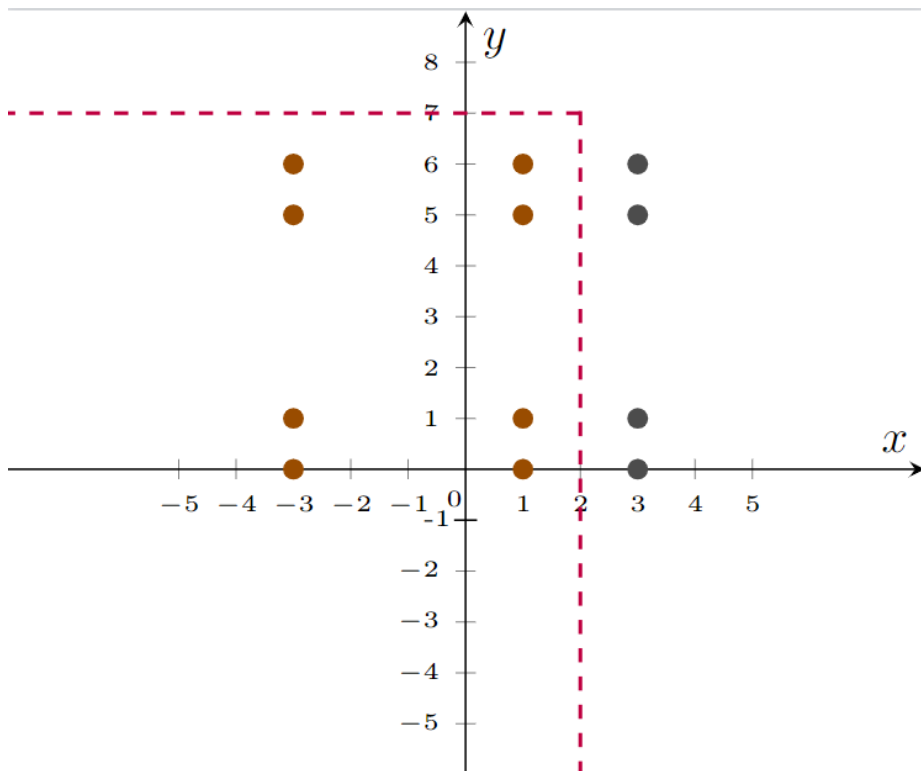

Рис. 16

13. $D_{3,4} = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2: (x > 3) \cap (y > 6)\};$

$$\begin{aligned}
 F_{\vec{\xi}}(x, y) &= \mathbb{P}\{\xi_1 = -3, \xi_2 = 0\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = -3, \xi_2 = 1\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = -3, \xi_2 = 5\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = \\
 &= -3, \xi_2 = 6\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = 1, \xi_2 = 0\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = 1, \xi_2 = 1\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = 1, \xi_2 = \\
 &= 5\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = 1, \xi_2 = 6\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = 3, \xi_2 = 0\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = 3, \xi_2 = 1\} + \mathbb{P}\{\xi_1 \\
 &= 3, \xi_2 = 5\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = 3, \xi_2 = 6\} = \\
 &= 0,07 + 0,13 + 0,06 + 0,01 + 0,07 + 0,13 + 0,03 + 0,01 + 0,1 + 0,17 \\
 &+ 0,09 + 0,13 = 1
 \end{aligned}$$

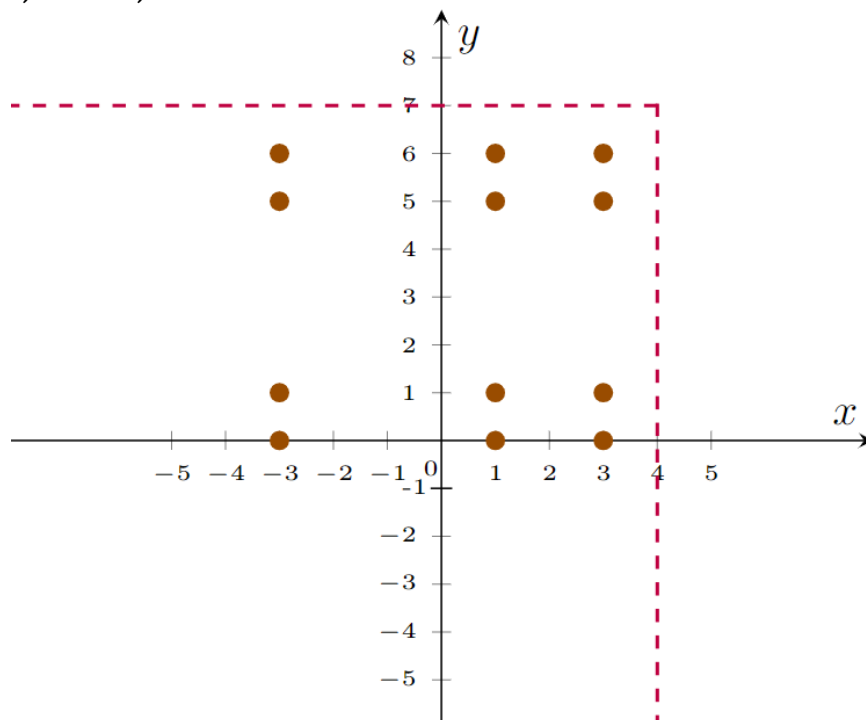

Рис. 17

Маємо сумісну функцію розподілу:

$$F_{\vec{\xi}}(x, y) = \begin{cases} 0, (x, y) \in D_0 \\ 0,07, (x, y) \in D_{1,1} \\ 0,14, (x, y) \in D_{2,1} \\ 0,24, (x, y) \in D_{3,1} \\ 0,2, (x, y) \in D_{1,2} \\ 0,4, (x, y) \in D_{2,2} \\ 0,67, (x, y) \in D_{3,2} \\ 0,26, (x, y) \in D_{1,3} \\ 0,49, (x, y) \in D_{2,3} \\ 0,85, (x, y) \in D_{3,3} \\ 0,27, (x, y) \in D_{1,4} \\ 0,51, (x, y) \in D_{2,4} \\ 1, (x, y) \in D_{3,4} \end{cases}$$

Значення сумісної функції розподілу зручно звести в таблицю (табл. 4).

Табл. 4: Сумісна функція розподілу

$y \backslash x$	$x \leq -3$	$-3 < x \leq 1$	$1 < x \leq 3$	$x > 3$
$y \leq 0$	0	0	0	0
$0 < y \leq 1$	0	0,07	0,14	0,24
$1 < y \leq 5$	0	0,2	0,4	0,67
$5 < y \leq 6$	0	0,26	0,49	0,85
$y > 6$	0	0,27	0,51	1

З таблиці можна помітити, що умови узгодженості сумісної функції розподілу випадкового вектора $\vec{\xi}$ з функціями розподілу його координат виконуються, тобто:

$$\begin{cases} \lim_{y \rightarrow +\infty} F_{\vec{\xi}}(x, y) = F_{\xi_1}(x) \\ \lim_{x \rightarrow +\infty} F_{\vec{\xi}}(x, y) = F_{\xi_2}(y) \end{cases}$$

4. Математичні сподівання координат. Кореляційна та нормована кореляційна матриця.

а) Математичні сподівання координат ξ_1 та ξ_2 знайдемо за їх рядами розподілу, наведеними в табл. 2 та табл. 3, для зручності наведемо їх ще раз.

ξ_1	-3	1	3
p	0,27	0,24	0,49

ξ_2	0	1	5	6
p	0,24	0,43	0,18	0,15

$$\mathbb{E}\xi_1 = (-3) \cdot 0,27 + 1 \cdot 0,24 + 3 \cdot 0,49 = -0,81 + 0,24 + 1,47 = 0,9 \quad (1)$$

$$\mathbb{E}\xi_2 = 0 \cdot 0,24 + 1 \cdot 0,43 + 5 \cdot 0,18 + 6 \cdot 0,15 = 0 + 0,43 + 0,9 + 0,9 = 2,23 \quad (2)$$

Центр розсіювання випадкового вектора $\vec{\xi}$ – точка (0,9; 2,23).

б) Для знаходження кореляційної матриці потрібно обчислити кореляційний момент випадкових величин ξ_1 та ξ_2 , а також дисперсію ξ_1 та дисперсію ξ_2 . Для зручності ще раз наведемо таблицю розподілу випадкового вектора (табл. 1).

$\xi_1 \backslash \xi_2$	0	1	5	6
-3	0,07	0,13	0,06	0,01
1	0,07	0,13	0,03	0,01
3	0,1	0,17	0,09	0,13

$$\begin{aligned} \mathbb{K}\xi_1\xi_2 &= \mathbb{E}\xi_1\xi_2 - \mathbb{E}\xi_1\mathbb{E}\xi_2 = \mathbb{E}\xi_1\xi_2 - 0,9 \cdot 2,23 = \\ &= (-3) \cdot 1 \cdot 0,13 + (-3) \cdot 5 \cdot 0,06 + (-3) \cdot 6 \cdot 0,01 + 1 \cdot 1 \cdot 0,13 + \\ &\quad + 1 \cdot 5 \cdot 0,03 + 1 \cdot 6 \cdot 0,01 + 3 \cdot 1 \cdot 0,17 + 3 \cdot 5 \cdot 0,09 + \\ &\quad + 3 \cdot 6 \cdot 0,13 - 2,007 = 1,063 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \mathbb{D}\xi_1 &= \mathbb{E}\xi_1^2 - (\mathbb{E}\xi_1)^2 = (-3)^2 \cdot 0,27 + 1 \cdot 0,24 + 3^2 \cdot 0,49 - (0,9)^2 = \\ &= 7,08 - 0,81 = 6,27 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \mathbb{D}\xi_2 &= \mathbb{E}\xi_2^2 - (\mathbb{E}\xi_2)^2 = 1 \cdot 0,43 + 5^2 \cdot 0,18 + 6^2 \cdot 0,15 - (2,23)^2 = \\ &= 10,33 - 4,9729 = 5,3571 \end{aligned}$$

Отже, маємо кореляційну матрицю:

$$\mathbb{K}\vec{\xi} = \begin{pmatrix} \mathbb{D}\xi_1 & \mathbb{K}\xi_1\xi_2 \\ \mathbb{K}\xi_1\xi_2 & \mathbb{D}\xi_2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 6,27 & 1,063 \\ 1,063 & 5,3571 \end{pmatrix}$$

Перевіримо матрицю на додатню визначеність за критерієм Сильвестра:

$$\mathbb{D}\xi_1 = 6,27 > 0$$

$$\det \begin{pmatrix} 6,27 & 1,063 \\ 1,063 & 5,3571 \end{pmatrix} = 6,27 \cdot 5,3571 - (1,063^2) = 32,459048 > 0$$

Отже, за критерієм Сильвестра, матриця додатно визначена. Знайдемо нормовану кореляційну матрицю.

$$\rho_{\xi_1 \xi_2} = \frac{\mathbb{K}_{\xi_1 \xi_2}}{\sigma_{\xi_1} \sigma_{\xi_2}} = \frac{1,063}{\sqrt{6,27 \cdot 5,3571}} \approx 0,183415$$

Звідси:

$$R = \begin{pmatrix} 1 & 0,183415 \\ 0,183415 & 1 \end{pmatrix}$$

5. Умовні ряди розподілу кожної координати.

Складемо умовні ряди розподілу координат, обчисливши умовні ймовірності $\mathbb{P}\{\xi_1 = x_k / \xi_2 = y_j\}$ та $\mathbb{P}\{\xi_2 = y_j / \xi_1 = x_k\}$, де $k = \overline{1,3}, j = \overline{1,4}, x_1 = -3, x_2 = 1, x_3 = 3, y_1 = 0, y_2 = 1, y_3 = 5, y_4 = 6$ за допомогою формул:

$$\mathbb{P}\{\xi_1 = x_k / \xi_2 = y_j\} = \frac{\mathbb{P}(\{\xi_1 = x_k\} \cap \{\xi_2 = y_j\})}{\mathbb{P}\{\xi_2 = y_j\}}$$

$$\mathbb{P}\{\xi_2 = y_j / \xi_1 = x_k\} = \frac{\mathbb{P}(\{\xi_2 = y_j\} \cap \{\xi_1 = x_k\})}{\mathbb{P}\{\xi_1 = x_k\}}$$

Для зручності ще раз наведемо таблицю розподілу випадкового вектора та ряди розподілу координат ξ_1 та ξ_2 :

$\xi_1 \backslash \xi_2$	0	1	5	6
-3	0,07	0,13	0,06	0,01
1	0,07	0,13	0,03	0,01
3	0,1	0,17	0,09	0,13

ξ_1	-3	1	3
p	0,27	0,24	0,49

ξ_2	0	1	5	6
p	0,24	0,43	0,18	0,15

$$\mathbb{P}\{\xi_1 = -3 / \xi_2 = 0\} = \frac{0,07}{0,24} = \frac{7}{24}$$

$$\mathbb{P}\{\xi_1 = 1 / \xi_2 = 0\} = \frac{0,07}{0,24} = \frac{7}{24}$$

$$\mathbb{P}\{\xi_1 = 3 / \xi_2 = 0\} = \frac{0,1}{0,24} = \frac{10}{24}$$

$$\mathbb{P}\{\xi_1 = -3 / \xi_2 = 1\} = \frac{0,13}{0,43} = \frac{13}{43}$$

$$\mathbb{P}\{\xi_1 = 1/\xi_2 = 1\} = \frac{0,13}{0,43} = \frac{13}{43}$$

$$\mathbb{P}\{\xi_1 = 3/\xi_2 = 1\} = \frac{0,17}{0,43} = \frac{17}{43}$$

$$\mathbb{P}\{\xi_1 = -3/\xi_2 = 5\} = \frac{0,06}{0,18} = \frac{6}{18}$$

$$\mathbb{P}\{\xi_1 = 1/\xi_2 = 5\} = \frac{0,03}{0,18} = \frac{3}{18}$$

$$\mathbb{P}\{\xi_1 = 3/\xi_2 = 5\} = \frac{0,09}{0,18} = \frac{9}{18}$$

$$\mathbb{P}\{\xi_1 = -3/\xi_2 = 6\} = \frac{0,01}{0,15} = \frac{1}{15}$$

$$\mathbb{P}\{\xi_1 = 1/\xi_2 = 6\} = \frac{0,01}{0,15} = \frac{1}{15}$$

$$\mathbb{P}\{\xi_1 = 3/\xi_2 = 6\} = \frac{0,13}{0,15} = \frac{13}{15}$$

$$\mathbb{P}\{\xi_2 = 0/\xi_1 = -3\} = \frac{0,07}{0,27} = \frac{7}{27}$$

$$\mathbb{P}\{\xi_2 = 1/\xi_1 = -3\} = \frac{0,13}{0,27} = \frac{13}{27}$$

$$\mathbb{P}\{\xi_2 = 5/\xi_1 = -3\} = \frac{0,06}{0,27} = \frac{6}{27}$$

$$\mathbb{P}\{\xi_2 = 6/\xi_1 = -3\} = \frac{0,01}{0,27} = \frac{1}{27}$$

$$\mathbb{P}\{\xi_2 = 0/\xi_1 = 1\} = \frac{0,07}{0,24} = \frac{7}{24}$$

$$\mathbb{P}\{\xi_2 = 1/\xi_1 = 1\} = \frac{0,13}{0,24} = \frac{13}{24}$$

$$\mathbb{P}\{\xi_2 = 5/\xi_1 = 1\} = \frac{0,03}{0,24} = \frac{3}{24}$$

$$\mathbb{P}\{\xi_2 = 6/\xi_1 = 1\} = \frac{0,01}{0,24} = \frac{1}{24}$$

$$\mathbb{P}\{\xi_2 = 0/\xi_1 = 3\} = \frac{0,1}{0,49} = \frac{10}{49}$$

$$\mathbb{P}\{\xi_2 = 1/\xi_1 = 3\} = \frac{0,17}{0,49} = \frac{17}{49}$$

$$\mathbb{P}\{\xi_2 = 5/\xi_1 = 3\} = \frac{0,09}{0,49} = \frac{9}{49}$$

$$\mathbb{P}\{\xi_2 = 6/\xi_1 = 3\} = \frac{0,13}{0,49} = \frac{13}{49}$$

Внесемо отримані результати в таблицю:

ξ_1	-3	1	3
$\mathbb{P}\{\xi_1 = x_k/\xi_2 = 0\}$	$\frac{7}{24}$	$\frac{7}{24}$	$\frac{10}{24}$
$\mathbb{P}\{\xi_1 = x_k/\xi_2 = 1\}$	$\frac{13}{43}$	$\frac{13}{43}$	$\frac{17}{43}$
$\mathbb{P}\{\xi_1 = x_k/\xi_2 = 5\}$	$\frac{6}{18}$	$\frac{3}{18}$	$\frac{9}{18}$
$\mathbb{P}\{\xi_1 = x_k/\xi_2 = 6\}$	$\frac{1}{15}$	$\frac{1}{15}$	$\frac{13}{15}$

Перевіримо на правильність умовні ряди розподілу координати ξ_1 :

$$\mathbb{P}\{\xi_1 = -3/\xi_2 = 0\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = 1/\xi_2 = 0\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = 3/\xi_2 = 0\} = \frac{7}{24} + \frac{7}{24} + \frac{10}{24} = \frac{24}{24} = 1.$$

$$\mathbb{P}\{\xi_1 = -3/\xi_2 = 1\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = 1/\xi_2 = 1\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = 3/\xi_2 = 1\} = \frac{13}{43} + \frac{13}{43} + \frac{17}{43} = \frac{43}{43} = 1.$$

$$\mathbb{P}\{\xi_1 = -3/\xi_2 = 5\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = 1/\xi_2 = 5\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = 3/\xi_2 = 5\} = \frac{6}{18} + \frac{3}{18} + \frac{9}{18} = \frac{18}{18} = 1.$$

$$\mathbb{P}\{\xi_1 = -3/\xi_2 = 6\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = 1/\xi_2 = 6\} + \mathbb{P}\{\xi_1 = 3/\xi_2 = 6\} = \frac{1}{15} + \frac{1}{15} + \frac{13}{15} = \frac{15}{15} = 1.$$

Табл. 6: Умовні ряди розподілу координати ξ_2

ξ_2	0	1	5	6
$\mathbb{P}\{\xi_2 = y_j/\xi_1 = -3\}$	$\frac{7}{27}$	$\frac{13}{27}$	$\frac{6}{27}$	$\frac{1}{27}$
$\mathbb{P}\{\xi_2 = y_j/\xi_1 = 1\}$	$\frac{7}{24}$	$\frac{13}{24}$	$\frac{3}{24}$	$\frac{1}{24}$
$\mathbb{P}\{\xi_2 = y_j/\xi_1 = 3\}$	$\frac{10}{49}$	$\frac{17}{49}$	$\frac{9}{49}$	$\frac{13}{49}$

Перевіримо на правильність умовні ряди розподілу координати ξ_1 :

$$\begin{aligned} \mathbb{P}\{\xi_2 = 0/\xi_1 = -3\} + \mathbb{P}\{\xi_2 = 1/\xi_1 = -3\} + \mathbb{P}\{\xi_2 = 5/\xi_1 = -3\} + \mathbb{P}\{\xi_2 = 6/\xi_1 = -3\} = \\ = \frac{7}{27} + \frac{13}{27} + \frac{6}{27} + \frac{1}{27} = \frac{27}{27} = 1. \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \mathbb{P}\{\xi_2 = 0/\xi_1 = 1\} + \mathbb{P}\{\xi_2 = 1/\xi_1 = 1\} + \mathbb{P}\{\xi_2 = 5/\xi_1 = 1\} + \mathbb{P}\{\xi_2 = 6/\xi_1 = 1\} = \\ = \frac{7}{24} + \frac{13}{24} + \frac{3}{24} + \frac{1}{24} = \frac{24}{24} = 1. \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \mathbb{P}\{\xi_2 = 0/\xi_1 = 3\} + \mathbb{P}\{\xi_2 = 1/\xi_1 = 3\} + \mathbb{P}\{\xi_2 = 5/\xi_1 = 3\} + \mathbb{P}\{\xi_2 = 6/\xi_1 = 3\} = \\ = \frac{10}{49} + \frac{17}{49} + \frac{9}{49} + \frac{13}{49} = \frac{49}{49} = 1. \end{aligned}$$

6. Умовні математичні сподівання для кожної координати з перевіркою.

Формула для знаходження умовних математичних сподівань випадкової величини ξ_1 за умови, що величина ξ_2 набула значення $y_j, j = \overline{1,4}, y_1 = 0, y_2 = 1, y_3 = 5, y_4 = 6$, має такий вигляд:

$$\mathbb{E}(\xi_1/\xi_2 = y_j) = \sum_{i=1}^3 x_i \mathbb{P}\{\xi_1 = x_i/\xi_2 = y_j\}, \quad x_1 = -3, x_2 = 1, x_3 = 3.$$

Аналогічний вигляд має і формула для знаходження умовних математичних сподівань випадкової величини ξ_2 за умови, що величина ξ_1 набула значення $x_k, k = \overline{1,3}, x_1 = -3, x_2 = 1, x_3 = 3$:

$$\mathbb{E}(\xi_2/\xi_1 = x_k) = \sum_{i=1}^4 y_i \mathbb{P}\{\xi_2 = y_i/\xi_1 = x_k\}, \quad y_1 = 0, y_2 = 1, y_3 = 5, y_4 = 6.$$

Для зручності ще раз наведемо умовні ряди розподілу координат:

ξ_1	-3	1	3
$\mathbb{P}\{\xi_1 = x_k/\xi_2 = 0\}$	$\frac{7}{24}$	$\frac{7}{24}$	$\frac{10}{24}$
$\mathbb{P}\{\xi_1 = x_k/\xi_2 = 1\}$	$\frac{13}{43}$	$\frac{13}{43}$	$\frac{17}{43}$
$\mathbb{P}\{\xi_1 = x_k/\xi_2 = 5\}$	$\frac{6}{18}$	$\frac{3}{18}$	$\frac{9}{18}$
$\mathbb{P}\{\xi_1 = x_k/\xi_2 = 6\}$	$\frac{1}{15}$	$\frac{1}{15}$	$\frac{13}{15}$

ξ_2	0	1	5	6
$\mathbb{P}\{\xi_2 = y_j/\xi_1 = -3\}$	$\frac{7}{27}$	$\frac{13}{27}$	$\frac{6}{27}$	$\frac{1}{27}$
$\mathbb{P}\{\xi_2 = y_j/\xi_1 = 1\}$	$\frac{7}{24}$	$\frac{13}{24}$	$\frac{3}{24}$	$\frac{1}{24}$
$\mathbb{P}\{\xi_2 = y_j/\xi_1 = 3\}$	$\frac{10}{49}$	$\frac{17}{49}$	$\frac{9}{49}$	$\frac{13}{49}$

$$\mathbb{E}(\xi_1/\xi_2 = 0) = (-3) \cdot \frac{7}{24} + 1 \cdot \frac{7}{24} + 3 \cdot \frac{10}{24} = \frac{2}{3}$$

$$\mathbb{E}(\xi_1/\xi_2 = 1) = (-3) \cdot \frac{13}{43} + 1 \cdot \frac{13}{43} + 3 \cdot \frac{17}{43} = \frac{25}{43}$$

$$\mathbb{E}(\xi_1/\xi_2 = 5) = (-3) \cdot \frac{6}{18} + 1 \cdot \frac{3}{18} + 3 \cdot \frac{9}{18} = \frac{2}{3}$$

$$\mathbb{E}(\xi_1/\xi_2 = 6) = (-3) \cdot \frac{1}{15} + 1 \cdot \frac{1}{15} + 3 \cdot \frac{13}{15} = \frac{37}{15} = 2 \frac{7}{15}$$

$$\mathbb{E}(\xi_2/\xi_1 = -3) = 0 \cdot \frac{7}{27} + 1 \cdot \frac{13}{27} + 5 \cdot \frac{6}{27} + 6 \cdot \frac{1}{27} = \frac{49}{27} = 1 \frac{22}{27}$$

$$\mathbb{E}(\xi_2/\xi_1 = 1) = 0 \cdot \frac{7}{24} + 1 \cdot \frac{13}{24} + 5 \cdot \frac{3}{24} + 6 \cdot \frac{1}{24} = \frac{34}{24} = 1 \frac{5}{12}$$

$$\mathbb{E}(\xi_2/\xi_1 = 3) = 0 \cdot \frac{10}{49} + 1 \cdot \frac{17}{49} + 5 \cdot \frac{9}{49} + 6 \cdot \frac{13}{49} = \frac{140}{49} = 2 \frac{6}{7}$$

Тепер можна розглянути випадкові величини $\mathbb{E}(\xi_1/\xi_2)$ та $\mathbb{E}(\xi_2/\xi_1)$, які приймають значення $\mathbb{E}(\xi_1/\xi_2 = y_j)$ та $\mathbb{E}(\xi_2/\xi_1 = x_k)$ з ймовірностями $\mathbb{P}\{\xi_2 = y_j\}$ відповідно ($k = \overline{1,3}, x_1 = -3, x_2 = 1, x_3 = 3; j = \overline{1,4}, y_1 = 0, y_2 = 1, y_3 = 5, y_4 = 6$). Складемо ряди розподілу цих випадкових величин. Якщо при обрахунку математичного сподівання випадкової величини $\mathbb{E}(\xi_1/\xi_2)$ отримаємо математичне сподівання випадкової величини ξ_1 , то отриманий ряд розподілу є правильним, тобто має виконуватись формула повного математичного сподівання:

$$\mathbb{E}(\mathbb{E}(\xi_1/\xi_2)) = \mathbb{E}\xi_1. \quad (3)$$

Табл. 7: Ряд розподілу випадкової величини $\mathbb{E}(\xi_1/\xi_2)$

$\mathbb{E}(\xi_1/\xi_2)$	$\frac{2}{3}$	$\frac{25}{43}$	$\frac{2}{3}$	$2 \frac{7}{15}$
p	0,24	0,43	0,18	0,15

$$\begin{aligned} \mathbb{E}(\mathbb{E}(\xi_1/\xi_2)) &= 0,24 \cdot \frac{2}{3} + 0,43 \cdot \frac{25}{43} + 0,18 \cdot \frac{2}{3} + 0,15 \cdot 2 \frac{7}{15} = \\ &= 0,16 + \frac{43}{100} \cdot \frac{25}{43} + 0,12 + \frac{15}{100} \cdot \frac{37}{15} = 0,16 + 0,25 + 0,12 + 0,37 = 0,9 \end{aligned}$$

При порівнянні раніше знайденого математичного сподівання координати ξ_1 (1) та щойно знайденого повного математичного сподівання, приходимо до висновку, що ряд розподілу випадкової величини $\mathbb{E}(\xi_1/\xi_2)$ побудовано правильно. Аналогічно побудуємо ряд розподілу випадкової величини $\mathbb{E}(\xi_2/\xi_1)$ та перевіримо його за формулою повного математичного сподівання, яка в цьому випадку має вигляд:

$$\mathbb{E}(\mathbb{E}(\xi_2/\xi_1)) = \mathbb{E}\xi_2. \quad (4)$$

Табл. 8: Ряд розподілу випадкової величини $\mathbb{E}(\xi_2/\xi_1)$

$\mathbb{E}(\xi_2/\xi_1)$	$1\frac{22}{27}$	$1\frac{5}{12}$	$2\frac{6}{7}$
p	0,27	0,24	0,49

Знайдемо математичне сподівання цієї випадкової величини:

$$\begin{aligned}\mathbb{E}(\mathbb{E}(\xi_2/\xi_1)) &= 0,27 \cdot 1\frac{22}{27} + 0,24 \cdot 1\frac{5}{12} + 0,49 \cdot 2\frac{6}{7} = 0,27 \cdot \frac{49}{27} + 0,24 \cdot \frac{34}{24} + 0,49 \cdot \frac{140}{49} \\ &= 0,49 + 0,34 + 1,4 = 2,23\end{aligned}$$

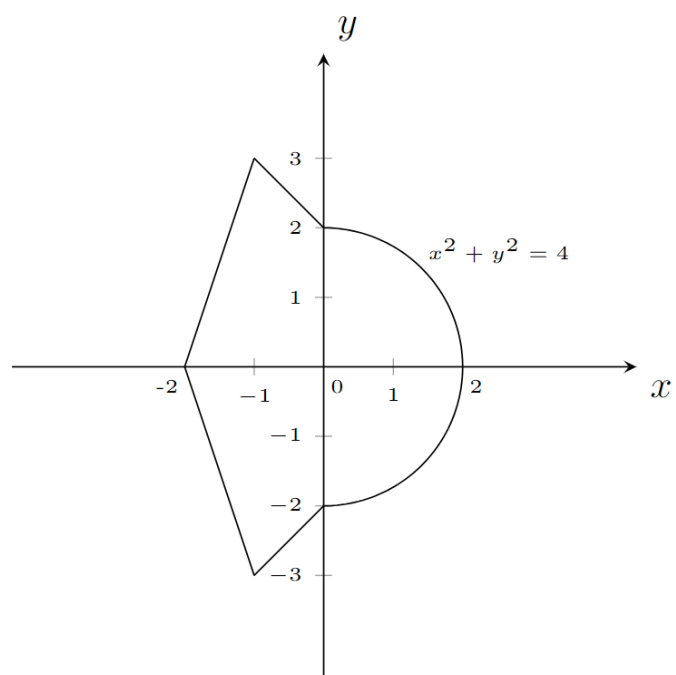
При порівнянні раніше знайденого математичного сподівання координати ξ_2 (2) та щойно знайденого повного математичного сподівання, приходимо до висновку, що ряд розподілу випадкової величини $\mathbb{E}(\xi_2/\xi_1)$ побудовано правильно.

Завдання №2

Варіант №77

Нехай випадковий вектор $\vec{\xi} = \begin{pmatrix} \xi_1 \\ \xi_2 \end{pmatrix}$ рівномірно розподілений в області G (область G зображена на рис. 18).

Рис. 18

Знайдемо:

1. щільності розподілу координат ξ_1 та ξ_2 ;
2. функції розподілу $F_{\xi_1}(x)$ та $F_{\xi_2}(y)$ координат ξ_1 та ξ_2 відповідно;
3. функцію розподілу $F_{\vec{\xi}}(x, y)$ випадкового вектора;
4. математичні сподівання координат та кореляційну матрицю;
5. умовні щільності розподілу для кожної координати;
6. умовні математичні сподівання для кожної координати з перевіркою.

Саму область можна подати у вигляді:

$$G = \left\{ (x, y) \in R^2 : ((-2 \leq x \leq -1) \wedge (-3x - 6 \leq y \leq 3x + 6)) \vee \right. \\ \left. \vee ((-1 \leq x \leq 0) \wedge (x - 2 \leq y \leq -x + 2)) \vee \right. \\ \left. \vee \left((0 \leq x \leq 2) \wedge \left(-\sqrt{4 - x^2} \leq y \leq \sqrt{4 - x^2} \right) \right) \right\}$$

1. Щільності розподілу координат ξ_1 та ξ_2 .

Площу області G можна знайти як суму площ рівнобедреного трикутника з основою довжини 6 та висотою довжини 1, перпендикулярною основі, двох рівнобедрених прямокутних трикутників з катетами довжини 1, прямокутника зі сторонами довжини 1 та 4 і половини круга радіуса 2:

$$S(G) = \frac{1}{2} \cdot 1 \cdot 6 + 2 \cdot \frac{1}{2} \cdot 1^2 + 1 \cdot 4 + \frac{\pi \cdot 2^2}{2} = 3 + 1 + 4 + 2\pi = 8 + 2\pi$$

Оскільки вектор $\vec{\xi}$ рівномірно розподілений в області G , то функція щільності має вигляд:

$$f_{\vec{\xi}}(x, y) = \begin{cases} \frac{1}{S(G)} = \frac{1}{8+2\pi}, & (x, y) \in G \\ 0, & (x, y) \notin G. \end{cases}$$

Знайдемо маргінальні щільності координат ξ_1 та ξ_2 за формулами:

$$f_{\xi_1}(x) = \int_{-\infty}^{+\infty} f_{\vec{\xi}}(x, y) dy$$

$$f_{\xi_2}(y) = \int_{-\infty}^{+\infty} f_{\vec{\xi}}(x, y) dx$$

$$f_{\xi_1}(x) = \begin{cases} 0, & (x \leq -2) \vee (x > 2) \\ \frac{1}{2\pi + 8} \int_{-3x-6}^{3x+6} dy = \frac{6x+12}{2\pi+8} = \frac{3x+6}{\pi+4}, & -2 < x \leq -1 \\ \frac{1}{2\pi+8} \int_{x-2}^{-x+2} dy = \frac{-2x+4}{2\pi+8} = \frac{-x+2}{\pi+4}, & -1 < x \leq 0 \\ \frac{1}{2\pi+8} \int_{-\sqrt{4-x^2}}^{\sqrt{4-x^2}} dy = \frac{2\sqrt{4-x^2}}{2\pi+8} = \frac{\sqrt{4-x^2}}{\pi+4}, & 0 < x \leq 2 \end{cases} \quad (5)$$

$$f_{\xi_2}(y) = \begin{cases} 0, (y \leq -3) \vee (y > 3) \\ \frac{1}{2\pi + 8} \int_{-\frac{1}{3}y-2}^{y+2} dx = \frac{\frac{4}{3}y + 4}{2\pi + 8} = \frac{2y + 6}{3\pi + 12}, -3 < y \leq -2 \\ \frac{1}{2\pi + 8} \int_{-\frac{1}{3}y-2}^{\sqrt{4-y^2}} dx = \frac{\sqrt{4-y^2} + \frac{1}{3}y + 2}{2\pi + 8}, -2 < y \leq 0 \\ \frac{1}{2\pi + 8} \int_{\frac{1}{3}y-2}^{\sqrt{4-y^2}} dx = \frac{\sqrt{4-y^2} - \frac{1}{3}y + 2}{2\pi + 8}, 0 < y \leq 2 \\ \frac{1}{2\pi + 8} \int_{\frac{1}{3}y-2}^{-y+2} dx = \frac{-\frac{4}{3}y + 4}{2\pi + 8} = \frac{-2y + 6}{3\pi + 12}, 2 < y \leq 3 \end{cases} \quad (6)$$

Перевіримо виконання умов нормування для щільностей f_{ξ_1} та f_{ξ_2} :

$$\begin{aligned} \int_{-\infty}^{+\infty} f_{\xi_1}(x) dx &= \int_{-2}^{-1} \frac{3x + 6}{\pi + 4} dx + \int_{-1}^0 \frac{-x + 2}{\pi + 4} dx + \int_0^2 \frac{\sqrt{4-x^2}}{\pi + 4} dx = \\ &= \frac{1}{\pi + 4} \left(\int_{-2}^{-1} (3x + 6) dx + \int_{-1}^0 (-x + 2) dx + \int_0^2 \sqrt{4-x^2} dx \right) = \\ &= \frac{1}{\pi + 4} \left(\left(\frac{3 \cdot (-1)^2}{2} - 6 - \frac{3 \cdot (-2)^2}{2} + 12 \right) + \left(\frac{1}{2} + 2 \right) + \frac{1}{4} \cdot \pi \cdot 2^2 \right) = \\ &= \frac{1}{\pi + 4} \left(\frac{3}{2} + \frac{5}{2} + \pi \right) = \frac{\pi + 4}{\pi + 4} = 1. \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
\int_{-\infty}^{+\infty} f_{\xi_2}(y) dy &= \\
&= \int_{-3}^{-2} \frac{2y+6}{3\pi+12} dy + \int_{-2}^0 \frac{\sqrt{4-y^2} + \frac{1}{3}y + 2}{2\pi+8} dy + \int_0^2 \frac{\sqrt{4-y^2} - \frac{1}{3}y + 2}{2\pi+8} dy + \\
&+ \int_2^3 \frac{-2y+6}{3\pi+12} dy = \\
&= \frac{1}{6\pi+24} \left(\int_{-3}^{-2} (4y+12) dy + \int_{-2}^0 \left(3\sqrt{4-y^2} + y + 6 \right) dy + \right. \\
&+ \int_0^2 \left(3\sqrt{4-y^2} - y + 6 \right) dy + \left. \int_2^3 (-4y+12) dy \right) = \\
&= \frac{1}{6\pi+24} \left(2 \cdot (-2)^2 - 2 \cdot (-3)^2 + 12 + \int_{-2}^0 3\sqrt{4-y^2} dy - \frac{(-2)^2}{2} + 12 \right. \\
&+ \left. \int_0^2 3\sqrt{4-y^2} dy - \frac{2^2}{2} + 12 - 2 \cdot 3^2 + 2 \cdot 2^2 + 12 \right) = \\
&= \frac{1}{6\pi+24} \left(-10 + 12 + 12 + 12 + 12 - 10 - 4 + 3 \int_{-2}^2 \sqrt{4-y^2} dy \right) = \\
&= \frac{1}{6\pi+24} (3 \cdot 2\pi + 24) = \frac{6\pi+24}{6\pi+24} = 1.
\end{aligned}$$

Умови нормування виконуються, тому щільності координат ξ_1 та ξ_2 були знайдені правильно.

2. Функції розподілу F_{ξ_1} та F_{ξ_2} координат ξ_1 та ξ_2 відповідно

Функції розподілу F_{ξ_1} та F_{ξ_2} координат знаходяться за формулами:

$$F_{\xi_1}(x) = \int_{-\infty}^x f_{\xi_1}(t) dt;$$

$$F_{\xi_2}(y) = \int_{-\infty}^y f_{\xi_2}(s) ds ;$$

Спершу обчислимо невизначений інтеграл $I_1 = \int \frac{\sqrt{4-t^2}}{\pi+4} dt$, отриманим значенням будемо користуватися надалі, застосовуючи формулу Ньютона-Лейбніца.

$$\begin{aligned}
I_1 &= \int \frac{\sqrt{4-t^2}}{\pi+4} dt = \left| \begin{array}{l} t = 2 \sin u \Rightarrow u = \arcsin \frac{t}{2} \\ dt = 2 \cos u du \end{array} \right| = \\
&= \frac{1}{\pi+4} \int \sqrt{4-4 \sin^2 u} \cdot 2 \cos u du = \frac{2}{\pi+4} \int 2 \cos^2 u du = \\
&= \frac{2}{\pi+4} \int (1 + \cos 2u) du = \frac{2}{\pi+4} \left(\int du + \int \cos 2u du \right) = \\
&= \frac{2}{\pi+4} \left(u + \frac{1}{2} \sin 2u \right) + C \\
&= \frac{1}{\pi+4} \left(2 \arcsin \frac{t}{2} + \sin \left(2 \arcsin \frac{t}{2} \right) \right) + C = \\
&= \frac{2 \arcsin \frac{t}{2} + 2 \sin \left(\arcsin \frac{t}{2} \right) \cos \left(\arcsin \frac{t}{2} \right)}{\pi+4} + C = \\
&= \frac{2 \arcsin \frac{t}{2} + 2 \cdot \frac{t}{2} \cdot \sqrt{1 - \sin^2 \left(\arcsin \frac{t}{2} \right)}}{\pi+4} + C = \\
&= \frac{2 \arcsin \frac{t}{2} + 2 \cdot \frac{t}{2} \sqrt{1 - \frac{t^2}{4}}}{\pi+4} + C = \frac{2 \arcsin \frac{t}{2} + \frac{t}{2} \sqrt{4-t^2}}{\pi+4} + C
\end{aligned}$$

Повернемося до знаходження функції розподілу першої координати випадкового вектора $\vec{\xi}$.

$$\begin{aligned}
(x \leq -2) &\Rightarrow F_{\xi_1}(x) = \int_{-\infty}^x 0 dt = 0; \\
(-2 < x \leq -1) &\Rightarrow F_{\xi_1}(x) = \int_{-\infty}^{-2} 0 dt + \int_{-2}^x \frac{3t+6}{\pi+4} dt = \frac{1}{\pi+4} \left(\frac{3t^2}{2} + 6t \right) \Big|_{-2}^x = \\
&= \frac{\frac{3x^2}{2} + 6x}{\pi+4} - \frac{\frac{3 \cdot (-2)^2}{2} - 12}{\pi+4} = \frac{3x^2 + 12x + 12}{2\pi+8};
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
(-1 < x \leq 0) \Rightarrow F_{\xi_1}(x) &= \int_{-\infty}^{-2} 0 dt + \int_{-2}^{-1} \frac{3t+6}{\pi+4} dt + \int_{-1}^x \frac{-t+2}{\pi+4} dt = \\
&= \frac{1}{\pi+4} \left(\frac{3t^2}{2} + 6t \right) \Big|_{-2}^{-1} + \frac{1}{\pi+4} \left(-\frac{t^2}{2} + 2t \right) \Big|_{-1}^x = \\
&= \frac{\frac{3 \cdot (-1)^2}{2} - 6}{\pi+4} - \frac{\frac{3 \cdot (-2)^2}{2} - 12}{\pi+4} + \frac{-\frac{x^2}{2} + 2x}{\pi+4} - \frac{\frac{(-1)^2}{2} - 2}{\pi+4} = \\
&= \frac{-x^2 + 4x + 8}{2\pi + 8};
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
(0 < x \leq 2) \Rightarrow F_{\xi_1}(x) &= \\
&= \int_{-\infty}^{-2} 0 dt + \int_{-2}^{-1} \frac{3t+6}{\pi+4} dt + \int_{-1}^0 \frac{-t+2}{\pi+4} dt + \int_0^x \frac{\sqrt{4-t^2}}{\pi+4} dt = \\
&= \frac{1}{\pi+4} \left(\frac{3t^2}{2} + 6t \right) \Big|_{-2}^{-1} + \frac{1}{\pi+4} \left(-\frac{t^2}{2} + 2t \right) \Big|_{-1}^0 + (I_1)|_0^x = \\
&= \frac{\frac{3 \cdot (-1)^2}{2} - 6}{\pi+4} - \frac{\frac{3 \cdot (-2)^2}{2} - 12}{\pi+4} + \frac{-\frac{0^2}{2} + 2 \cdot 0}{\pi+4} - \frac{\frac{(-1)^2}{2} - 2}{\pi+4} \\
&+ \frac{2 \arcsin \frac{x}{2} + \frac{x}{2} \sqrt{4-x^2}}{\pi+4} - \frac{2 \arcsin \frac{0}{2} + \frac{0}{2} \sqrt{4-0^2}}{\pi+4} = \\
&= \frac{2 \arcsin \frac{x}{2} + \frac{x}{2} \sqrt{4-x^2} + 4}{\pi+4} = \frac{4 \arcsin \frac{x}{2} + x \sqrt{4-x^2} + 8}{2\pi + 8};
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
(x > 2) \Rightarrow F_{\xi_1}(x) &= \int_{-\infty}^{-2} 0 dt + \int_{-2}^{-1} \frac{3t+6}{\pi+4} dt + \int_{-1}^0 \frac{-t+2}{\pi+4} dt + \int_0^2 \frac{\sqrt{4-t^2}}{\pi+4} dt = \\
&= \frac{\frac{3 \cdot (-1)^2}{2} - 6}{\pi+4} - \frac{\frac{3 \cdot (-2)^2}{2} - 12}{\pi+4} + \frac{-\frac{0^2}{2} + 2 \cdot 0}{\pi+4} - \frac{\frac{(-1)^2}{2} - 2}{\pi+4} \\
&+ + \frac{2 \arcsin \frac{2}{2} + \frac{2}{2} \sqrt{4-2^2}}{\pi+4} - \frac{2 \arcsin \frac{0}{2} + \frac{0}{2} \sqrt{4-0^2}}{\pi+4} \\
&= \frac{4}{\pi+4} + \frac{\pi}{\pi+4} = \frac{\pi+4}{\pi+4} = 1.
\end{aligned}$$

Отже, маємо функцію розподілу першої координати:

$$F_{\xi_1}(x) = \begin{cases} 0, & x \leq -2, \\ \frac{3x^2 + 12x + 12}{2\pi + 8}, & -2 < x \leq -1, \\ \frac{-x^2 + 4x + 8}{2\pi + 8}, & -1 < x \leq 0, \\ \frac{4 \arcsin \frac{x}{2} + x\sqrt{4 - x^2} + 8}{2\pi + 8}, & 0 < x \leq 2, \\ 1, & x > 2. \end{cases}$$

Оскільки розглядається неперервний випадковий вектор, функції розподілу його координат повинні бути неперервними. Дослідимо функцію $F_{\xi_1}(x)$ на неперервність в точках $x = -2, x = -1, x = 0$ та $x = 2$.

Дослідимо функцію $F_{\xi_1}(x)$ на неперервність в точці $x = -2$:

$$\lim_{x \rightarrow -2-0} F_{\xi_1}(x) = 0;$$

$$\lim_{x \rightarrow -2+0} F_{\xi_1}(x) = \frac{3 \cdot (-2)^2 + 12 \cdot (-2) + 12}{2\pi + 8} = 0.$$

Отже, функція неперервна в точці $x = -2$, адже $\lim_{x \rightarrow -2-0} F_{\xi_1}(x) = \lim_{x \rightarrow -2+0} F_{\xi_1}(x)$.

Дослідимо функцію $F_{\xi_1}(x)$ на неперервність в точці $x = -1$:

$$\lim_{x \rightarrow -1-0} F_{\xi_1}(x) = \frac{3 \cdot (-1)^2 + 12 \cdot (-1) + 12}{2\pi + 8} = \frac{3}{2\pi + 8};$$

$$\lim_{x \rightarrow -1+0} F_{\xi_1}(x) = \frac{-(-1)^2 + 4 \cdot (-1) + 8}{2\pi + 8} = \frac{3}{2\pi + 8}.$$

Отже, функція неперервна в точці $x = -1$, адже $\lim_{x \rightarrow -1-0} F_{\xi_1}(x) = \lim_{x \rightarrow -1+0} F_{\xi_1}(x)$.

Дослідимо функцію $F_{\xi_1}(x)$ на неперервність в точці $x = 0$:

$$\lim_{x \rightarrow 0-0} F_{\xi_1}(x) = \frac{-(0)^2 + 4 \cdot (0) + 8}{2\pi + 8} = \frac{8}{2\pi + 8} = \frac{4}{\pi + 4};$$

$$\lim_{x \rightarrow 0+0} F_{\xi_1}(x) = \frac{4 \arcsin \frac{0}{2} + 0 \cdot \sqrt{4 - 0^2} + 8}{2\pi + 8} = \frac{8}{2\pi + 8} = \frac{4}{\pi + 4}.$$

Отже, функція неперервна в точці $x = 0$, адже $\lim_{x \rightarrow 0-0} F_{\xi_1}(x) = \lim_{x \rightarrow 0+0} F_{\xi_1}(x)$.

Дослідимо функцію $F_{\xi_1}(x)$ на неперервність в точці $x = 2$:

$$\lim_{x \rightarrow 2-0} F_{\xi_1}(x) = \frac{4 \arcsin \frac{2}{2} + 2 \cdot \sqrt{4 - 2^2} + 8}{2\pi + 8} = \frac{4 \cdot \frac{\pi}{2} + 8}{2\pi + 8} = \frac{2\pi + 8}{2\pi + 8} = 1;$$

$$\lim_{x \rightarrow 2+0} F_{\xi_1}(x) = 1.$$

Отже, функція неперервна в точці $x = 0$, адже $\lim_{x \rightarrow 2-0} F_{\xi_1}(x) = \lim_{x \rightarrow 2+0} F_{\xi_1}(x)$.

Знайдемо функцію розподілу другої координати:

$$(y \leq -3) \Rightarrow F_{\xi_2}(y) = \int_{-\infty}^y 0 ds = 0;$$

$$\begin{aligned} (-3 < y \leq -2) \Rightarrow F_{\xi_2}(y) &= \int_{-\infty}^{-3} 0 ds + \int_{-3}^y \frac{2s+6}{3\pi+12} ds = \frac{1}{3\pi+12} (s^2+6s) \Big|_{-3}^y = \\ &= \frac{y^2+6y}{3\pi+12} - \frac{(-3)^2+6 \cdot (-3)}{3\pi+12} = \frac{y^2+6y+9}{3\pi+12}; \end{aligned}$$

$$(-2 < y \leq 0) \Rightarrow F_{\xi_2}(y)$$

$$\begin{aligned} &= \int_{-\infty}^{-3} 0 ds + \int_{-3}^{-2} \frac{2s+6}{3\pi+12} ds + \\ &+ \int_{-2}^y \frac{\sqrt{4-s^2} + \frac{1}{3}s + 2}{2\pi+8} ds = \int_{-3}^{-2} \frac{2s+6}{3\pi+12} ds + \\ &+ \int_{-2}^y \frac{\frac{1}{3}s + 2}{2\pi+8} ds + \int_{-2}^y \frac{\sqrt{4-s^2}}{2\pi+8} ds = \\ &= \frac{1}{3\pi+12} (s^2+6s) \Big|_{-3}^{-2} + \frac{\frac{s^2}{6} + 2s}{2\pi+8} \Big|_{-2}^y + \frac{I_1}{2} \Big|_{-2}^y = \\ &= \frac{(-2)^2+6 \cdot (-2)}{3\pi+12} - \frac{(-3)^2+6 \cdot (-3)}{3\pi+12} + \frac{y^2+12y}{12\pi+48} \\ &- - \frac{(-2)^2+12 \cdot (-2)}{12\pi+48} + \frac{2 \arcsin \frac{y}{2} + \frac{y}{2} \sqrt{4-y^2}}{2\pi+8} \\ &- \frac{2 \arcsin \frac{(-2)}{2} + \frac{(-2)}{2} \sqrt{4-(-2)^2}}{2\pi+8} \\ &= \frac{12 \arcsin \frac{y}{2} + 3y\sqrt{4-y^2} + y^2 + 12y + 6\pi + 24}{12\pi+48}; \end{aligned}$$

$$(0 < y \leq 2) \Rightarrow F_{\xi_2}(y) =$$

$$\begin{aligned}
&= \int_{-\infty}^{-3} 0 ds + \int_{-3}^{-2} \frac{2s+6}{3\pi+12} ds + \int_{-2}^0 \frac{\sqrt{4-s^2} + \frac{1}{3}s+2}{2\pi+8} ds \\
&+ \int_0^y \frac{\sqrt{4-s^2} - \frac{1}{3}s+2}{2\pi+8} ds \\
&= \int_{-3}^{-2} \frac{2s+6}{3\pi+12} ds + \int_{-2}^y \frac{\sqrt{4-s^2}}{2\pi+8} ds + \int_{-2}^0 \frac{\frac{1}{3}s+2}{2\pi+8} ds \\
&+ \int_0^y \frac{-\frac{1}{3}s+2}{2\pi+8} ds \\
&= \left(\frac{s^2+6s}{3\pi+12} \right) \Big|_{-3}^{-2} + \frac{I_1}{2} \Big|_{-2}^y + \frac{\frac{s^2}{6}+2s}{2\pi+8} \Big|_{-2}^0 + \frac{-\frac{s^2}{6}+2s}{2\pi+8} \Big|_0^y \\
&= \frac{(-2)^2+6 \cdot (-2)}{3\pi+12} - \frac{(-3)^2+6 \cdot (-3)}{3\pi+12} + \frac{0^2+12 \cdot 0}{12\pi+48} \\
&- \frac{(-2)^2+12 \cdot (-2)}{12\pi+48} + \frac{2 \arcsin \frac{y}{2} + \frac{y}{2} \sqrt{4-y^2}}{2\pi+8} \\
&- \frac{2 \arcsin \frac{(-2)}{2} + \frac{(-2)}{2} \sqrt{4-(-2)^2}}{2\pi+8} + \frac{-y^2+12y}{12\pi+48} - \frac{-0^2+12 \cdot 0}{12\pi+48} \\
&= \frac{1}{3\pi+12} + \frac{12 \arcsin \frac{y}{2} + 3y\sqrt{4-y^2} - y^2 + 12y + 6\pi + 20}{12\pi+48} \\
&= \frac{12 \arcsin \frac{y}{2} + 3y\sqrt{4-y^2} - y^2 + 12y + 6\pi + 24}{12\pi+48};
\end{aligned}$$

$$(2 < y \leq 3) \Rightarrow F_{\xi_2}(y)$$

$$\begin{aligned}
&= \int_{-\infty}^{-3} 0 ds + \int_{-3}^{-2} \frac{2s+6}{3\pi+12} ds + \int_{-2}^0 \frac{\sqrt{4-s^2} + \frac{1}{3}s + 2}{2\pi+8} ds \\
&+ \int_0^2 \frac{\sqrt{4-s^2} - \frac{1}{3}s + 2}{2\pi+8} ds + \int_2^y \frac{-2s+6}{3\pi+12} ds \\
&= \int_{-3}^{-2} \frac{2s+6}{3\pi+12} ds + \int_{-2}^2 \frac{\sqrt{4-s^2}}{2\pi+8} ds + \int_{-2}^0 \frac{\frac{1}{3}s + 2}{2\pi+8} ds \\
&+ \int_0^2 \frac{-\frac{1}{3}s + 2}{2\pi+8} ds + \int_2^y \frac{-2s+6}{3\pi+12} ds = \\
&= \left(\frac{s^2+6s}{3\pi+12} \right) \Big|_{-3}^{-2} + \frac{I_1}{2} \Big|_{-2}^2 + \frac{\frac{s^2}{6} + 2s}{2\pi+8} \Big|_{-2}^0 + \frac{-\frac{s^2}{6} + 2s}{2\pi+8} \Big|_0^2 + \left(\frac{-s^2+6s}{3\pi+12} \right) \Big|_2^y \\
&= \frac{(-2)^2 + 6 \cdot (-2)}{3\pi+12} - \frac{(-3)^2 + 6 \cdot (-3)}{3\pi+12} + \frac{0^2 + 12 \cdot 0}{12\pi+48} \\
&- \frac{(-2)^2 + 12 \cdot (-2)}{12\pi+48} + \frac{2 \arcsin \frac{2}{2} + \frac{2}{2} \sqrt{4-2^2}}{2\pi+8} \\
&- \frac{2 \arcsin \frac{(-2)}{2} + \frac{(-2)}{2} \sqrt{4-(-2)^2}}{2\pi+8} + \frac{-2^2 + 12 \cdot 2}{12\pi+48} - \frac{-0^2 + 12 \cdot 0}{12\pi+48} \\
&+ \frac{-y^2 + 6y}{3\pi+12} - \frac{-2^2 + 6 \cdot 2}{3\pi+12} = \frac{-y^2 + 6y + 3}{3\pi+12} + \frac{2\pi}{2\pi+8} \\
&= \frac{-y^2 + 6y + 3 + 3\pi}{3\pi+12};
\end{aligned}$$

$$(y > 3) \Rightarrow F_{\xi_2}(y)$$

$$\begin{aligned}
&= \int_{-\infty}^{-3} 0 ds + \int_{-3}^{-2} \frac{2s+6}{3\pi+12} ds + \int_{-2}^0 \frac{\sqrt{4-s^2} + \frac{1}{3}s + 2}{2\pi+8} ds \\
&+ \int_0^2 \frac{\sqrt{4-s^2} - \frac{1}{3}s + 2}{2\pi+8} ds + \int_2^3 \frac{-2s+6}{3\pi+12} ds + \int_3^{\infty} 0 ds \\
&= \left(\frac{s^2+6s}{3\pi+12} \right) \Big|_{-3}^{-2} + \frac{I_1}{2} \Big|_{-2}^2 + \frac{\frac{s^2}{6} + 2s}{2\pi+8} \Big|_{-2}^0 + \frac{-\frac{s^2}{6} + 2s}{2\pi+8} \Big|_0^2 + \left(\frac{-s^2+6s}{3\pi+12} \right) \Big|_2^3 \\
&= \frac{(-2)^2 + 6 \cdot (-2)}{3\pi+12} - \frac{(-3)^2 + 6 \cdot (-3)}{3\pi+12} + \frac{0^2 + 12 \cdot 0}{12\pi+48} \\
&- \frac{(-2)^2 + 12 \cdot (-2)}{12\pi+48} + \frac{2 \arcsin \frac{2}{2} + \frac{2}{2} \sqrt{4-2^2}}{2\pi+8} \\
&- \frac{2 \arcsin \frac{(-2)}{2} + \frac{(-2)}{2} \sqrt{4-(-2)^2}}{2\pi+8} + \frac{-2^2 + 12 \cdot 2}{12\pi+48} - \frac{-0^2 + 12 \cdot 0}{12\pi+48} \\
&+ \frac{-3^2 + 6 \cdot 3}{3\pi+12} - \frac{-2^2 + 6 \cdot 2}{3\pi+12} = \frac{12}{3\pi+12} + \frac{2\pi}{2\pi+8} = \frac{4}{\pi+4} + \frac{\pi}{\pi+4} \\
&= \frac{\pi+4}{\pi+4} = 1.
\end{aligned}$$

Отже, маємо функцію розподілу другої координати:

$$F_{\xi_2}(y) = \begin{cases} 0, & y \leq -3 \\ \frac{y^2 + 6y + 9}{3\pi + 12}, & -3 < y \leq -2 \\ \frac{12 \arcsin \frac{y}{2} + 3y\sqrt{4-y^2} + y^2 + 12y + 6\pi + 24}{12\pi + 48}, & -2 < y \leq 0 \\ \frac{12 \arcsin \frac{y}{2} + 3y\sqrt{4-y^2} - y^2 + 12y + 6\pi + 24}{12\pi + 48}, & 0 < y \leq 2 \\ \frac{-y^2 + 6y + 3 + 3\pi}{3\pi + 12}, & 2 < y \leq 3 \\ 1, & y > 3 \end{cases}$$

Дослідимо функцію $F_{\xi_2}(y)$ на неперервність в точках $y = -3, y = -2, y = 0, y = 2, y = 3$.

Дослідимо функцію $F_{\xi_2}(y)$ на неперервність в точці $y = -3$:

$$\lim_{y \rightarrow -3-0} F_{\xi_2}(y) = 0;$$

$$\lim_{y \rightarrow -3+0} F_{\xi_2}(y) = \frac{(-3)^2 + 6 \cdot (-3) + 9}{3\pi + 12} = 0.$$

Отже, функція неперервна в точці $y = -3$, адже $\lim_{y \rightarrow -3-0} F_{\xi_2}(y) = \lim_{y \rightarrow -3+0} F_{\xi_2}(y)$.

Дослідимо функцію $F_{\xi_2}(y)$ на неперервність в точці $y = -2$:

$$\lim_{y \rightarrow -2-0} F_{\xi_2}(y) = \frac{(-2)^2 + 6 \cdot (-2) + 9}{3\pi + 12} = \frac{1}{3\pi + 12};$$

$$\begin{aligned} \lim_{y \rightarrow -2+0} F_{\xi_2}(y) &= \\ &= \frac{12 \arcsin \frac{(-2)}{2} + 3 \cdot (-2) \cdot \sqrt{4 - (-2)^2} + (-2)^2 + 12 \cdot (-2) + 6\pi + 24}{12\pi + 48} = \\ &= \frac{4}{12\pi + 48} = \frac{1}{3\pi + 12}. \end{aligned}$$

Отже, функція неперервна в точці $y = -2$, адже $\lim_{y \rightarrow -2-0} F_{\xi_2}(y) = \lim_{y \rightarrow -2+0} F_{\xi_2}(y)$.

Дослідимо функцію $F_{\xi_2}(y)$ на неперервність в точці $y = 0$:

$$\lim_{y \rightarrow 0-0} F_{\xi_2}(y) = \frac{12 \arcsin \frac{0}{2} + 3 \cdot 0 \cdot \sqrt{4 - 0^2} + 0^2 + 12 \cdot 0 + 6\pi + 24}{12\pi + 48} = \frac{1}{2};$$

$$\lim_{y \rightarrow 0+0} F_{\xi_2}(y) = \frac{12 \arcsin \frac{0}{2} + 3 \cdot 0 \cdot \sqrt{4 - 0^2} - 0^2 + 12 \cdot 0 + 6\pi + 24}{12\pi + 48} = \frac{1}{2}.$$

Отже, функція неперервна в точці $y = 0$, адже $\lim_{y \rightarrow 0-0} F_{\xi_2}(y) = \lim_{y \rightarrow 0+0} F_{\xi_2}(y)$.

Дослідимо функцію $F_{\xi_2}(y)$ на неперервність в точці $y = 2$:

$$\begin{aligned} \lim_{y \rightarrow 2-0} F_{\xi_2}(y) &= \frac{12 \arcsin \frac{2}{2} + 3 \cdot 2 \cdot \sqrt{4 - 2^2} - 2^2 + 12 \cdot 2 + 6\pi + 24}{12\pi + 48} = \frac{12\pi + 44}{12\pi + 48} \\ &= \frac{3\pi + 11}{3\pi + 12}; \end{aligned}$$

$$\lim_{y \rightarrow 2+0} F_{\xi_2}(y) = \frac{-2^2 + 6 \cdot 2 + 3 + 3\pi}{3\pi + 12} = \frac{3\pi + 11}{3\pi + 12}.$$

Отже, функція неперервна в точці $y = 2$, адже $\lim_{y \rightarrow 2-0} F_{\xi_2}(y) = \lim_{y \rightarrow 2+0} F_{\xi_2}(y)$.

Дослідимо функцію $F_{\xi_2}(y)$ на неперервність в точці $y = 3$:

$$\lim_{y \rightarrow 3-0} F_{\xi_2}(y) = \frac{-3^2 + 6 \cdot 3 + 3 + 3\pi}{3\pi + 12} = \frac{3\pi + 12}{3\pi + 12} = 1;$$

$$\lim_{y \rightarrow 3+0} F_{\xi_2}(y) = 1.$$

Отже, функція неперервна в точці $y = 3$, адже $\lim_{y \rightarrow 3-0} F_{\xi_2}(y) = \lim_{y \rightarrow 3+0} F_{\xi_2}(y)$.

3. Сумісна функція розподілу випадкового вектора.

За означенням $F_{\vec{\xi}} = \mathbb{P}\{\xi_1 < x, \xi_2 < y\}$ – це ймовірність потрапляння випадкового вектора в середину нескінченного квадранта з вершиною в точці (x, y) . Враховуючи вигляд подвійного інтеграла по області G , розіб'ємо координатну площину на області $D_k, k = \overline{0, 17}$, в яких функція розподілу набуває однакових значень. Опишемо ці області аналітично:

$$D_0 = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2: (x \leq -2) \cup (y \leq -3) \cup (3x + y \leq -6)\};$$

$$D_1 = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2: (-2 < x \leq -1) \cap (-3x - 6 < y \leq 0)\};$$

$$D_2 = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2: (-1 < x \leq 0) \cap (x - 2 < y \leq 0)\};$$

$$D_3 = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2: ((-1 < x \leq 0) \cap (-3 < y \leq x - 2)) \cup ((-3 < y \leq -2) \cap (x > 0))\};$$

$$D_4 = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2: (0 < x \leq 2) \cap (-\sqrt{4 - x^2} < y \leq 0)\};$$

$$D_5 = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2: ((0 < x \leq 2) \cap (-2 < y \leq -\sqrt{4 - x^2})) \cup ((x > 2) \cap (-2 < y \leq 0))\};$$

$$D_6 = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2: (-2 < x \leq -1) \cap (y > 3x + 6)\};$$

$$D_7 = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2: (-2 < x \leq -1) \cap (0 < y \leq 3x + 6)\};$$

$$D_8 = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2: (-1 < x \leq 0) \cap (0 < y \leq -x + 2)\};$$

$$D_9 = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2: (0 < x \leq 2) \cap (0 < y \leq \sqrt{4 - x^2})\};$$

$$D_{10} = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2: (0 < x \leq 2) \cap (\sqrt{4 - x^2} < y \leq 2)\};$$

$$D_{11} = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2: (-1 < x \leq 0) \cap (-x + 2 < y \leq 3)\};$$

$$D_{12} = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2: (0 < x \leq 2) \cap (2 < y \leq 3)\};$$

$$D_{13} = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2: (x > 2) \cap (0 < y \leq 2)\};$$

$$D_{14} = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2: (x > 2) \cap (2 < y \leq 3)\};$$

$$D_{15} = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2: (-1 < x \leq 0) \cap (y > 3)\};$$

$$D_{16} = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2: (0 < x \leq 2) \cap (y > 3)\};$$

$$D_{17} = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2: (x > 2) \cap (y > 3)\};$$

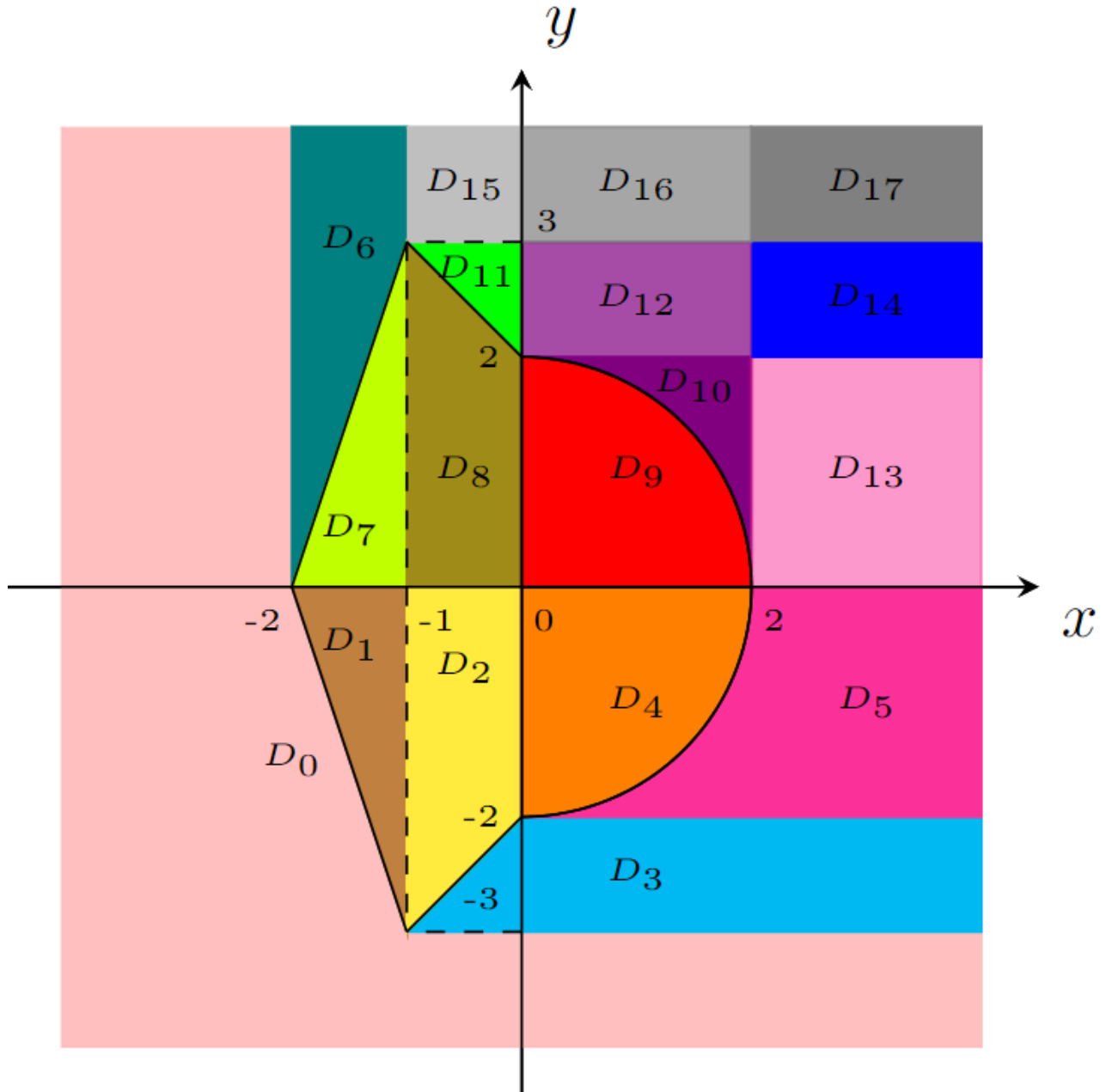

Рис.19: Розбиття координатної площини на області $D_k, k = \overline{0,17}$

Для знаходження подвійного інтеграла від сумісної функції розподілу перейдемо до системи координат Ots та позначимо

$G_k = G \cap \{(t < x) \cap (s < y)\}$, якщо $(x, y) \in D_k, k = \overline{0,17}$.

Для знаходження сумісної функції розподілу скористаємося формулою:

$$F_{\vec{\xi}}(x, y) = \iint_{G_k} f_{\vec{\xi}}(t, s) dt ds = \iint_{G_k} \frac{1}{2\pi + 8} dt ds = \frac{1}{2\pi + 8} \iint_{G_k} dt ds = \frac{S(G_k)}{2\pi + 8},$$

якщо $(x, y) \in D_k, k = \overline{0,17}$

Перейдемо до знаходження сумісної функції розподілу:

1. Область D_0 (рис. 20):

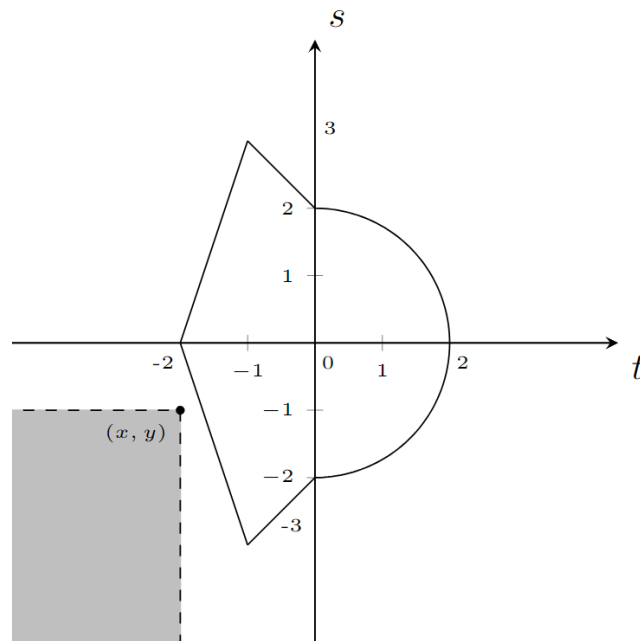

Рис. 20: Знаходження сумісної функції розподілу в області D_0

$$(x, y) \in D_0 \Rightarrow G_0 = \emptyset \Rightarrow F_{\xi}(x, y) = \frac{S(\emptyset)}{2\pi + 8} = 0.$$

2. Область D_2 (рис. 21): можна знайти як частину площі прямокутного трикутника, обмеженого прямими $s = -3t - 6, s = y$ та $t = x$.

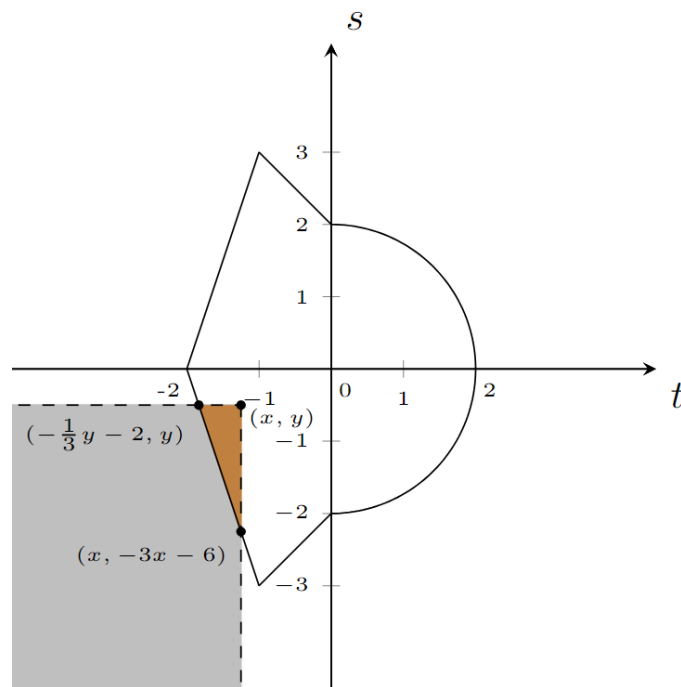

Рис. 21: Знаходження сумісної функції розподілу в області D_1

$$(x, y) \in D_1 \Rightarrow G_1 = \{(t, s) \in \mathbb{R}^2: (-3x - 6 \leq s < y) \wedge \left(-\frac{1}{3}s - 2 \leq t < x\right)\}$$

$$\begin{aligned} \Rightarrow F_{\vec{\xi}}(x, y) &= \frac{1}{2\pi + 8} \iint_{G_1} dt ds = \frac{1}{2\pi + 8} \int_{-3x-6}^y ds \int_{-\frac{1}{3}s-2}^x dt \\ &= \frac{1}{2\pi + 8} \int_{-3x-6}^y \left(x + \frac{1}{3}s + 2\right) ds \\ &= \frac{1}{2\pi + 8} \left(\int_{-3x-6}^y (x + 2) ds + \int_{-3x-6}^y \frac{1}{3} s ds \right) \\ &= \frac{1}{2\pi + 8} \left((x + 2)(y + 3x + 6) + \frac{1}{6}(y^2 - (3x + 6)^2) \right) \\ &= \frac{1}{12\pi + 48} (y + 3x + 6)^2 \end{aligned}$$

3. Область D_2 (рис. 22): площу зафарбованої області можна знайти як значення подвійного інтеграла від сумісної функції щільності по області G_2 .

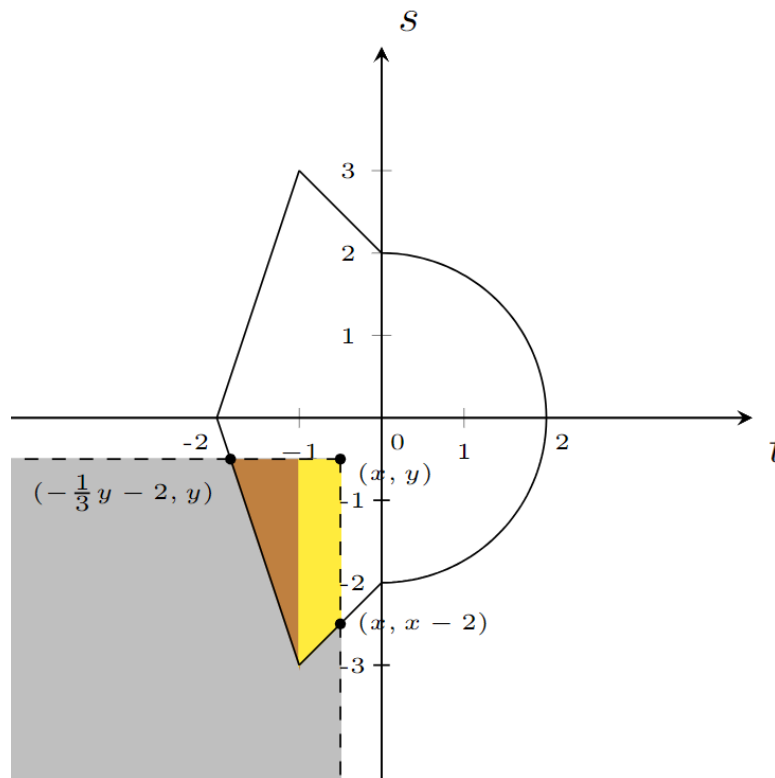

Рис. 22: Знаходження сумісної функції розподілу в області D_2

$$(x, y) \in D_2 \Rightarrow G_2 = G'_2 \cup G''_2 = \{(t, s)\}$$

$$\in \mathbb{R}^2: (-3 \leq s < y) \wedge \left(-\frac{1}{3}s - 2 \leq t < -1\right)\} \cup \{(t, s)$$

$$\in \mathbb{R}^2: (-1 \leq t < x) \wedge (t - 2 \leq s < y)\} \Rightarrow F_{\xi}(x, y)$$

$$= \frac{1}{2\pi + 8} \iint_{G_2} dt ds = \frac{1}{2\pi + 8} \left(\int_{-3}^y ds \int_{-\frac{1}{3}s-2}^{-1} dt + \int_{-1}^x dt \int_{t-2}^y ds \right)$$

$$= \frac{1}{2\pi + 8} \left(\int_{-3}^y \left(\frac{1}{3}s + 1\right) ds + \int_{-1}^x (y - t + 2) dt \right)$$

$$= \frac{1}{2\pi + 8} \left(\int_{-3}^y \left(\frac{1}{3}s + 1\right) ds + \int_{-1}^x (y + 2) dt - \int_{-1}^x t dt \right)$$

$$= \frac{1}{2\pi + 8} \left(\frac{y^2}{6} + y - \frac{3}{2} + 3 + xy + 2x + y + 2 - \frac{x^2}{2} + \frac{1}{2} \right) =$$

$$= \frac{1}{2\pi + 8} \left(\frac{y^2}{6} + 2y - \frac{x^2}{2} + 2x + 4 + xy \right)$$

4. Область D_3 (рис. 23): площу зафарбованої області можна знайти як значення подвійного інтеграла від сумісної функції щільності по області G_3 .

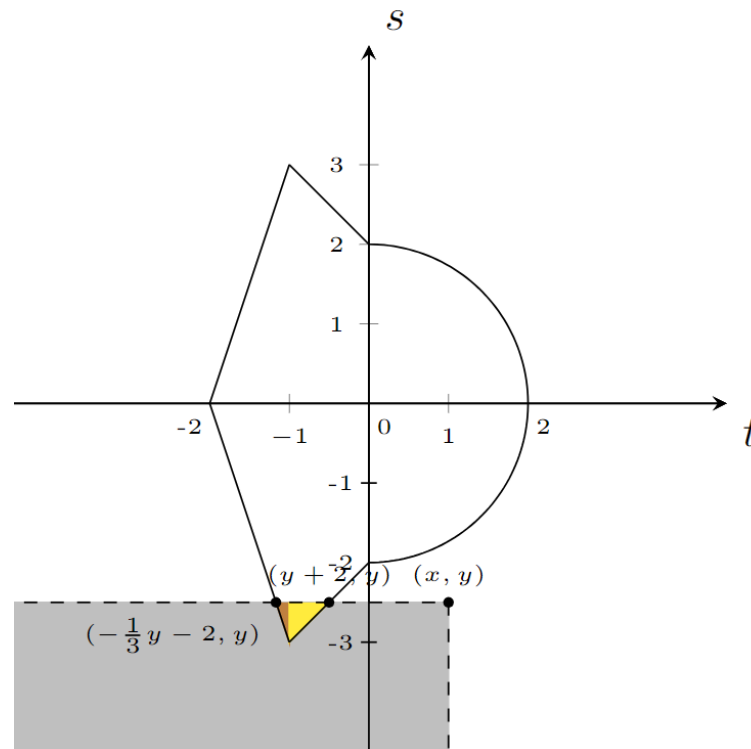

Рис. 23: Знаходження сумісної функції розподілу в області D_3 .

$$(x, y) \in D_3 \Rightarrow G_3 = \{(t, s) \in \mathbb{R}^2: (-3 \leq s < y) \wedge \left(-\frac{1}{3}s - 2 \leq t < s + 2\right)\}$$

$$\begin{aligned} \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) &= \frac{1}{2\pi + 8} \iint_{G_3} dt ds = \frac{1}{2\pi + 8} \left(\int_{-3}^y ds \int_{-\frac{1}{3}s-2}^{s+2} dt \right) \\ &= \frac{1}{2\pi + 8} \left(\int_{-3}^y \left(\frac{4}{3}s + 4 \right) ds \right) = \frac{1}{2\pi + 8} \left(\frac{2y^2}{3} + 4y - \frac{2}{3} \cdot 3^2 + 12 \right) \\ &= \frac{1}{2\pi + 8} \left(\frac{2y^2}{3} + 4y + 6 \right) = \frac{y^2 + 6y + 9}{3\pi + 12} \end{aligned}$$

5. Область D_4 (рис. 24): площу зафарбованої області можна знайти як значення подвійного інтеграла від сумісної функції щільності по області G_4 .

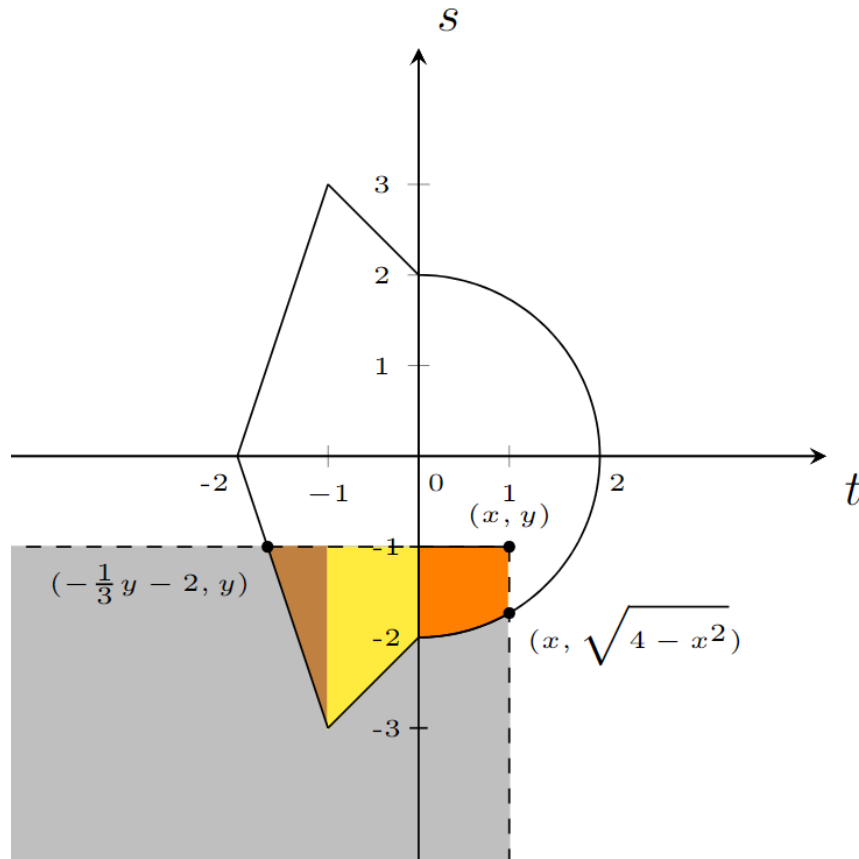

Рис. 24: Знаходження сумісної функції розподілу в області D_4 .

$$\begin{aligned} (x, y) \in D_4 \Rightarrow G_4 &= G'_4 \cup G''_4 \cup G'''_4 = \{(t, s) \in \mathbb{R}^2: (-3 \leq s < y) \wedge \left(-\frac{1}{3}s - 2 \leq t < -1\right)\} \cup \\ &\{(t, s) \in \mathbb{R}^2: (-1 \leq t < 0) \wedge (t - 2 \leq s < y)\} \cup \{(t, s) \in \mathbb{R}^2: (0 \leq t < x) \wedge (-\sqrt{4 - t^2} \leq \\ &s < y)\} \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi + 8} \iint_{G_4} dt ds = \frac{1}{2\pi + 8} \left(\int_{-3}^y ds \int_{-\frac{1}{3}s-2}^{-1} dt + \int_{-1}^0 dt \int_{t-2}^y ds + \right. \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
\int_0^x dt \int_{-\sqrt{4-t^2}}^y ds &= \frac{1}{2\pi+8} \left(\int_{-3}^y \left(\frac{1}{3}s + 1 \right) ds + \int_{-1}^0 (y - t + 2) dt + \int_0^x (y + \sqrt{4-t^2}) dt \right) = \\
&= \frac{1}{2\pi+8} \left(\int_{-3}^y \left(\frac{1}{3}s + 1 \right) ds + \int_{-1}^0 (y + 2) dt - \int_{-1}^0 t dt + \int_0^x y dt + (\pi + 4) \int_0^x \frac{\sqrt{4-t^2}}{\pi+4} dt \right) = \\
&= \frac{1}{2\pi+8} \left(\frac{y^2}{6} + y - \frac{3}{2} + 3 + y + 2 + \frac{1}{2} + xy + (\pi + 4) I_1 \Big|_0^x \right) = \frac{1}{2\pi+8} \left(\frac{y^2}{6} + 2y + 4 + xy + \right. \\
&\quad \left. 2 \arcsin \left(\frac{x}{2} \right) + \frac{x\sqrt{4-x^2}}{2} \right)
\end{aligned}$$

6. Область D_5 (рис. 25): площу зафарбованої області можна знайти як значення подвійного інтеграла від сумісної функції щільності по області G_5 .

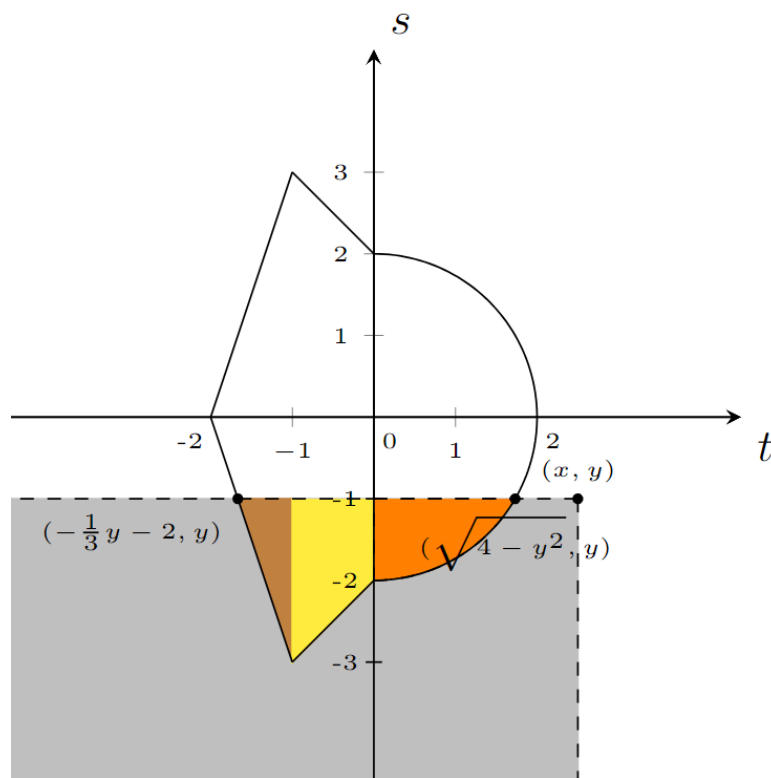

Рис. 25: Знаходження сумісної функції розподілу в області D_5 .

$$(x, y) \in D_5 \Rightarrow G_5 = G'_5 \cup G''_5 \cup G'''_5 = \{(t, s)$$

$$\in \mathbb{R}^2: (-3 \leq s < y) \wedge \left(-\frac{1}{3}s - 2 \leq t < -1\right)\} \cup \{(t, s)$$

$$\in \mathbb{R}^2: (-1 \leq t < 0) \wedge (t - 2 \leq s < y)\} \cup \{(t, s)$$

$$\in \mathbb{R}^2: (-2 \leq s < y) \wedge (0 \leq t < \sqrt{4 - s^2})\} \Rightarrow F_{\tilde{\xi}}(x, y)$$

$$= \frac{1}{2\pi + 8} \iint_{G_5} dt ds$$

$$= \frac{1}{2\pi + 8} \left(\int_{-3}^y ds \int_{-\frac{1}{3}s-2}^{-1} dt + \int_{-1}^0 dt \int_{t-2}^y ds + \int_{-2}^y ds \int_0^{\sqrt{4-s^2}} dt \right) =$$

$$= \frac{1}{2\pi + 8} \left(\int_{-3}^y \left(\frac{1}{3}s + 1\right) ds + \int_{-1}^0 (y - t + 2) dt + \int_{-2}^y \sqrt{4 - s^2} ds \right)$$

$$= \frac{1}{2\pi + 8} \left(\int_{-3}^y \left(\frac{1}{3}s + 1\right) ds + \int_{-1}^0 (y + 2) dt - \int_{-1}^0 t dt + \right.$$

$$\left. + (\pi + 4) \int_{-2}^y \frac{\sqrt{4 - s^2}}{\pi + 4} ds \right)$$

$$= \frac{1}{2\pi + 8} \left(\frac{y^2}{6} + y - \frac{3}{2} + 3 + y + 2 + \frac{1}{2} + (\pi + 4) I_1 \Big|_{-2}^y \right) =$$

$$= \frac{1}{2\pi + 8} \left(\frac{y^2}{6} + 2y + 4 + 2 \arcsin\left(\frac{y}{2}\right) + \frac{y\sqrt{4 - y^2}}{2} - 2 \arcsin\left(\frac{-2}{2}\right) - \frac{(-2)\sqrt{4 - (-2)^2}}{2} \right)$$

$$= \frac{1}{2\pi + 8} \left(\frac{y^2}{6} + 2y + 4 + 2 \arcsin\left(\frac{y}{2}\right) + \frac{y\sqrt{4 - y^2}}{2} + \pi \right)$$

7. Область D_6 (рис. 26): площу зафарбованої області можна знайти як значення подвійного інтеграла від сумісної функції щільності по області G_6 .

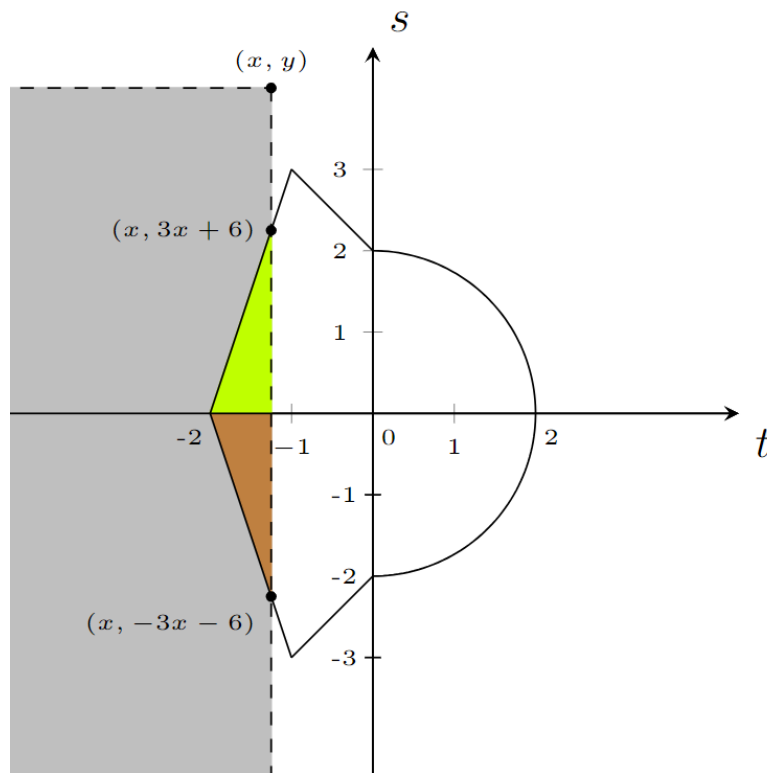

Рис. 26: Знаходження сумісної функції розподілу в області D_6 .

$$(x, y) \in D_6 \Rightarrow G_6 = \{(t, s) \in \mathbb{R}^2: (-2 \leq t < x) \wedge (-3t - 6 \leq s < 3t + 6)\} \Rightarrow F_{\vec{\xi}}(x, y)$$

$$\begin{aligned} &= \frac{1}{2\pi + 8} \iint_{G_6} dt ds = \frac{1}{2\pi + 8} \int_{-2}^x dt \int_{-3t-6}^{3t+6} ds = \frac{1}{2\pi + 8} \int_{-2}^x (6t + 12) dt = \\ &= \frac{1}{2\pi + 8} (3x^2 + 12x - 12 + 24) = \frac{3}{2\pi + 8} (x + 2)^2 \end{aligned}$$

8. Область D_7 (рис. 27): площу зафарбованої області можна знайти як значення подвійного інтеграла від сумісної функції щільності по області G_7

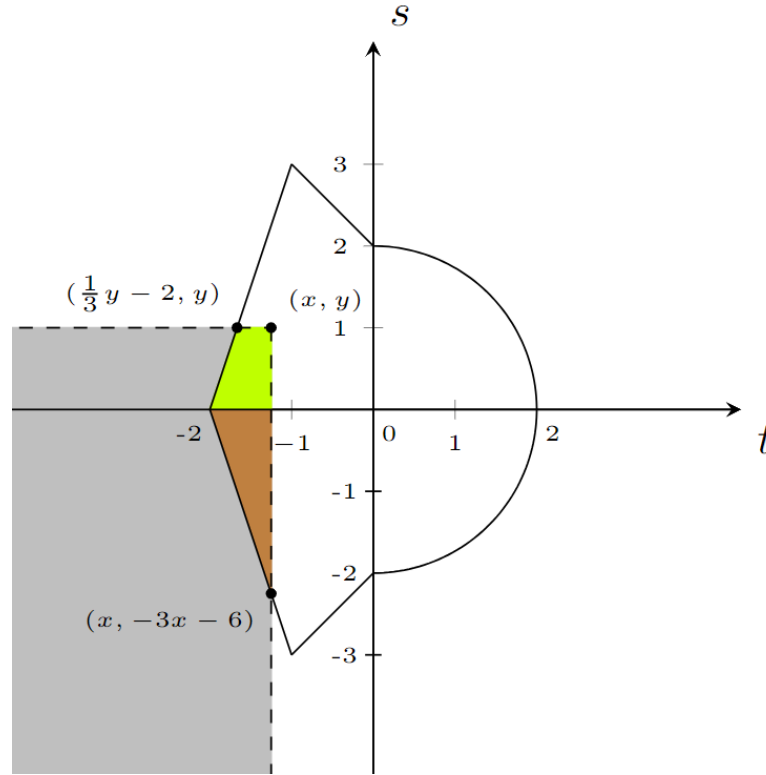

Рис. 27: Знаходження сумісної функції розподілу в області D_7 .

$$(x, y) \in D_7 \Rightarrow G_7 = G'_7 \cup G''_7 = \{(t, s) \in \mathbb{R}^2: (-2 \leq t < x) \wedge (-3t - 6 \leq s < 0)\} \cup \{(t, s)$$

$$\in \mathbb{R}^2: (0 \leq s < y) \wedge \left(\frac{1}{3}s - 2 \leq t < x\right)\} \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) =$$

$$= \frac{1}{2\pi + 8} \iint_{G_7} dt ds = \frac{1}{2\pi + 8} \left(\int_{-2}^x dt \int_{-3t-6}^0 ds + \int_0^y ds \int_{\frac{1}{3}s-2}^x dt \right) =$$

$$= \frac{1}{2\pi + 8} \left(\int_{-2}^x (3t + 6) dt + \int_0^y \left(x - \frac{1}{3}s + 2 \right) ds \right) =$$

$$= \frac{1}{2\pi + 8} \left(\frac{3x^2}{2} + 6x - 6 + 12 + xy - \frac{y^2}{6} + 2y \right) =$$

$$= \frac{1}{2\pi + 8} \left(\frac{3x^2}{2} + 6x + 6 + xy - \frac{y^2}{6} + 2y \right)$$

9. Область D_8 (рис. 28): площу зафарбованої області можна знайти як значення подвійного інтеграла від сумісної функції щільності по області G_8

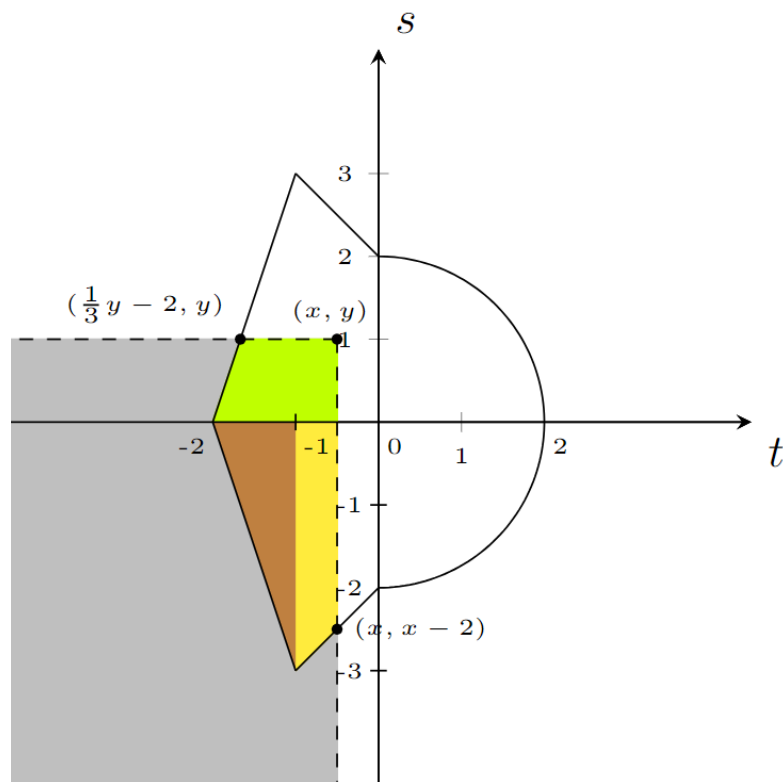

Рис. 28: Знаходження сумісної функції розподілу в області D_8 .

$$(x, y) \in D_8 \Rightarrow G_8 = G'_8 \cup G''_8 \cup G'''_8 = \{(t, s)\}$$

$$\in \mathbb{R}^2: (-2 \leq t < -1) \wedge (-3t - 6 \leq s < 0) \cup \{(t, s)\}$$

$$\in \mathbb{R}^2: (-1 \leq t < x) \wedge (t - 2 \leq s < 0) \cup \{(t, s)\}$$

$$\in \mathbb{R}^2: (0 \leq s < y) \wedge \left(\frac{1}{3}s - 2 \leq t < x\right) \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) =$$

$$= \frac{1}{2\pi + 8} \iint_{G_8} dt ds =$$

$$= \frac{1}{2\pi + 8} \left(\int_{-2}^{-1} dt \int_{-3t-6}^0 ds + \int_{-1}^x dt \int_{t-2}^0 ds + \int_0^y ds \int_{\frac{1}{3}s-2}^x dt \right) =$$

$$= \frac{1}{2\pi + 8} \left(\int_{-2}^{-1} (3t + 6) dt + \int_{-1}^x (-t + 2) dt + \int_0^y \left(x - \frac{1}{3}s + 2\right) ds \right) =$$

$$= \frac{1}{2\pi + 8} \left(\frac{3}{2} - 6 - 6 + 12 - \frac{x^2}{2} + 2x + \frac{1}{2} + 2 + xy - \frac{y^2}{6} + 2y \right) =$$

$$= \frac{1}{2\pi + 8} \left(-\frac{x^2}{2} + 2x + 4 + xy - \frac{y^2}{6} + 2y \right)$$

10. Область D_9 (рис. 29): площу зафарбованої області можна знайти як значення подвійного інтеграла від сумісної функції щільності по області G_9

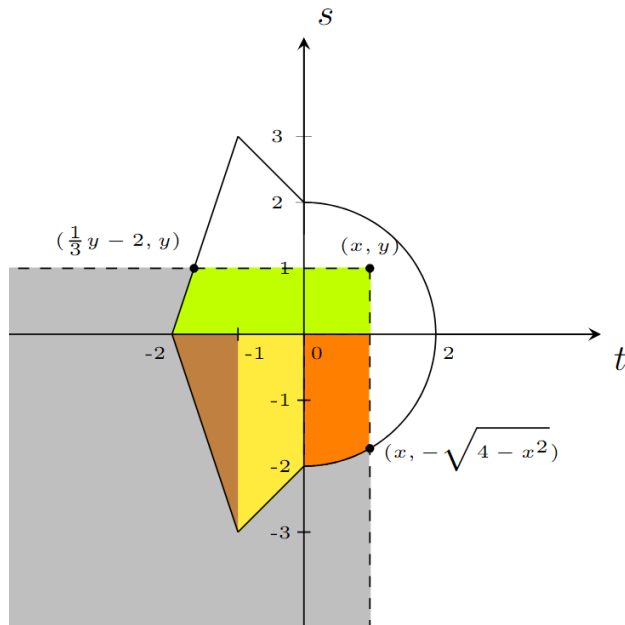

Рис. 29: Знаходження сумісної функції розподілу в області D_9 .

$$\begin{aligned}
(x, y) \in D_9 &\Rightarrow G_9 = G'_9 \cup G''_9 \cup G'''_9 \cup G''''_9 = \{(t, s) \\
&\in \mathbb{R}^2: (-2 \leq t < -1) \wedge (-3t - 6 \leq s < 0)\} \cup \{(t, s) \\
&\in \mathbb{R}^2: (-1 \leq t < 0) \wedge (t - 2 \leq s < 0)\} \cup \{(t, s) \\
&\in \mathbb{R}^2: (0 \leq t < x) \wedge (-\sqrt{4 - t^2} \leq s < 0)\} \cup \{(t, s) \\
&\in \mathbb{R}^2: (0 \leq s < y) \wedge \left(\frac{1}{3}s - 2 \leq t < x\right)\} \Rightarrow F_{\vec{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi + 8} \iint_{G_9} dt ds = \\
&= \frac{1}{2\pi + 8} \left(\int_{-2}^{-1} dt \int_{-3t-6}^0 ds + \int_{-1}^0 dt \int_{t-2}^0 ds + \int_0^x dt \int_{-\sqrt{4-t^2}}^0 ds + \right. \\
&\quad \left. + \int_0^y ds \int_{\frac{1}{3}s-2}^x dt \right) = \\
&= \frac{1}{2\pi + 8} \left(\int_{-2}^{-1} (3t + 6) dt + \int_{-1}^0 (-t + 2) dt + \int_0^x \sqrt{4 - t^2} dt + \right. \\
&\quad \left. + \int_0^y \left(x - \frac{1}{3}s + 2 \right) ds \right) = \\
&= \frac{1}{2\pi + 8} \left(\frac{3}{2} - 6 - 6 + 12 + \frac{1}{2} + 2 + 2 \arcsin \frac{x}{2} + \frac{x\sqrt{4 - x^2}}{2} + xy - \frac{y^2}{6} \right. \\
&\quad \left. + 2y \right) = \frac{1}{2\pi + 8} \left(2 \arcsin \frac{x}{2} + \frac{x\sqrt{4 - x^2}}{2} + 4 + xy - \frac{y^2}{6} + 2y \right)
\end{aligned}$$

11. Область D_{10} (рис. 30): площу зафарбованої області можна знайти як значення подвійного інтеграла від сумісної функції щільності по області G_{10}

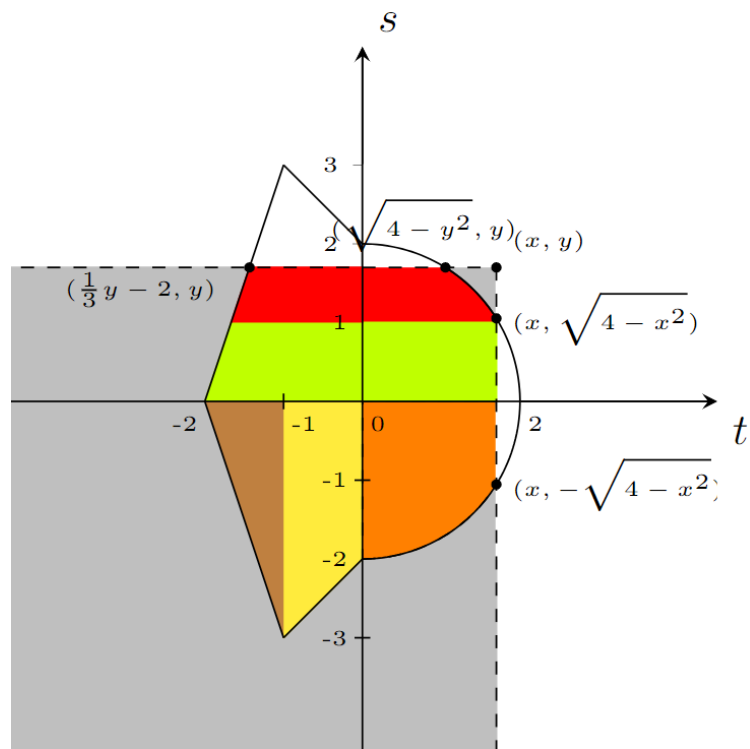

Рис. 30: Знаходження сумісної функції розподілу в області D_{10} .

$$\begin{aligned}
(x, y) \in D_{10} &\Rightarrow G_{10} = G'_{10} \cup G''_{10} \cup G'''_{10} \cup G''''_{10} \cup G'''''_{10} = \{(t, s) \\
&\in \mathbb{R}^2: (-2 \leq t < -1) \wedge (-3t - 6 \leq s < 0)\} \cup \{(t, s) \\
&\in \mathbb{R}^2: (-1 \leq t < 0) \wedge (t - 2 \leq s < 0)\} \cup \{(t, s) \\
&\in \mathbb{R}^2: (0 \leq t < x) \wedge (-\sqrt{4 - t^2} \leq s < 0)\} \cup \{(t, s) \\
&\in \mathbb{R}^2: (0 \leq s < \sqrt{4 - x^2}) \wedge \left(\frac{1}{3}s - 2 \leq t < x\right)\} \cup \{(t, s) \\
&\in \mathbb{R}^2: (\sqrt{4 - x^2} \leq s < y) \wedge \left(\frac{1}{3}s - 2 \leq t < \sqrt{4 - s^2}\right)\} \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y)
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
&= \frac{1}{2\pi + 8} \iint_{G_{10}} dt ds = \\
&= \frac{1}{2\pi + 8} \left(\int_{-2}^{-1} dt \int_{-3t-6}^0 ds + \int_{-1}^0 dt \int_{t-2}^0 ds + \int_0^x dt \int_{-\sqrt{4-t^2}}^0 ds + \right. \\
&\quad \left. + \int_0^{\sqrt{4-x^2}} ds \int_{\frac{1}{3}s-2}^x dt + \int_{\sqrt{4-x^2}}^y ds \int_{\frac{1}{3}s-2}^{\sqrt{4-s^2}} dt \right) = \\
&= \frac{1}{2\pi + 8} \left(\int_{-2}^{-1} (3t + 6) dt + \int_{-1}^0 (-t + 2) dt + \int_0^x \sqrt{4 - t^2} dt + \right. \\
&\quad \left. + \int_0^{\sqrt{4-x^2}} \left(x - \frac{1}{3}s + 2\right) ds + \int_{\sqrt{4-x^2}}^y \left(\sqrt{4 - s^2} - \frac{1}{3}s + 2\right) ds \right) = \\
&= \frac{1}{2\pi + 8} \left(\int_{-2}^{-1} (3t + 6) dt + \int_{-1}^0 (-t + 2) dt + \int_0^x \sqrt{4 - t^2} dt + \right. \\
&\quad \left. + \int_0^{\sqrt{4-x^2}} x ds + \int_{\sqrt{4-x^2}}^y \sqrt{4 - s^2} ds + \int_0^y \left(-\frac{1}{3}s + 2\right) ds \right) = \\
&= \frac{1}{2\pi + 8} \left(\frac{3}{2} - 6 - 6 + 12 + \frac{1}{2} + 2 + 2 \arcsin \frac{x}{2} + \frac{x\sqrt{4 - x^2}}{2} \right. \\
&\quad \left. + x\sqrt{4 - x^2} + 2 \arcsin \frac{y}{2} + \frac{y\sqrt{4 - y^2}}{2} - 2 \arcsin \frac{\sqrt{4 - x^2}}{2} \right. \\
&\quad \left. - \frac{|x|\sqrt{4 - x^2}}{2} - \frac{y^2}{6} + 2y \right) = [\text{оскільки } x > 0] =
\end{aligned}$$

$$= \frac{1}{2\pi + 8} \left(2 \arcsin \frac{x}{2} + x\sqrt{4 - x^2} + 4 + 2 \arcsin \frac{y}{2} + \frac{y\sqrt{4 - y^2}}{2} \right. \\ \left. - -2 \arcsin \frac{\sqrt{4 - x^2}}{2} - \frac{y^2}{6} + 2y \right)$$

12. Область D_{11} (рис. 31): площу зафарбованої області можна знайти як значення подвійного інтеграла від сумісної функції щільності по області G_{11}

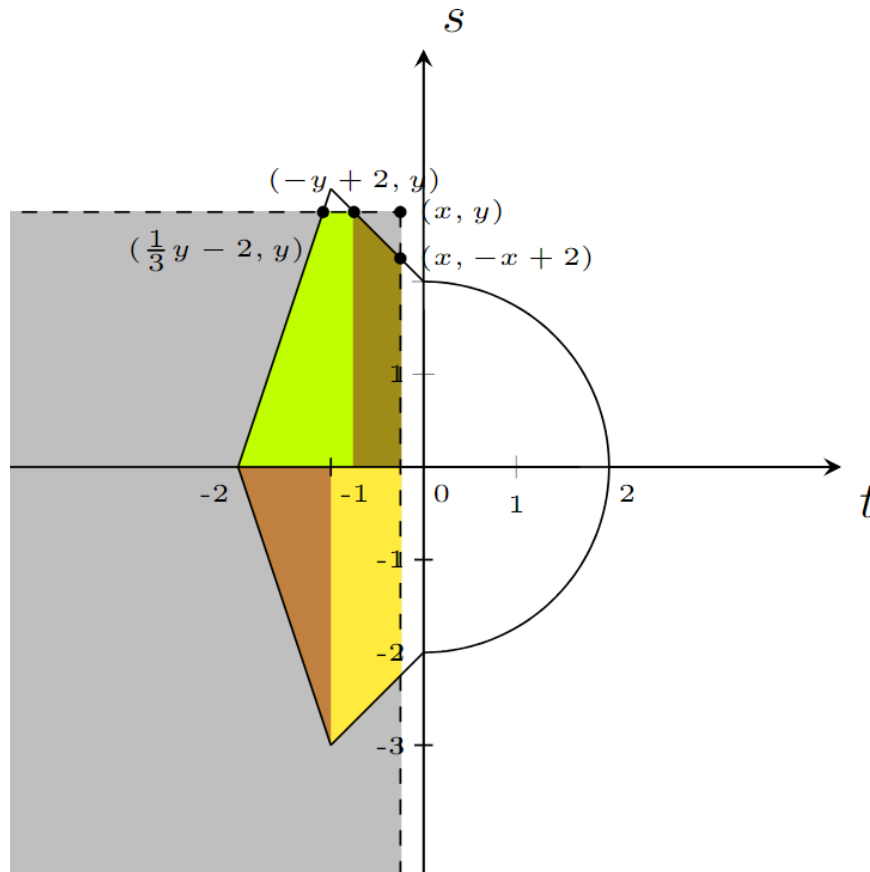

Рис. 31: Знаходження сумісної функції розподілу в області D_{11} .

$$\begin{aligned}
(x, y) \in D_{11} &\Rightarrow G_{11} = G'_{11} \cup G''_{11} \cup G'''_{11} \cup G''''_{11} = \{(t, s) \\
&\in \mathbb{R}^2: (-2 \leq t < -1) \wedge (-3t - 6 \leq s < 0)\} \cup \{(t, s) \\
&\in \mathbb{R}^2: (-1 \leq t < x) \wedge (t - 2 \leq s < 0)\} \cup \{(t, s) \\
&\in \mathbb{R}^2: (0 \leq s < y) \wedge \left(\frac{1}{3}s - 2 \leq t < -y + 2\right)\} \cup \{(t, s) \\
&\in \mathbb{R}^2: (-y + 2 \leq t < x) \wedge (0 \leq s < -t + 2)\} \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \\
&= \frac{1}{2\pi + 8} \iint_{G_{11}} dt ds = \\
&= \frac{1}{2\pi + 8} \left(\int_{-2}^{-1} dt \int_{-3t-6}^0 ds + \int_{-1}^x dt \int_{t-2}^0 ds + \int_0^y ds \int_{\frac{1}{3}s-2}^{-y+2} dt \right. \\
&\quad \left. + \int_{-y+2}^x dt \int_0^{-t+2} ds \right) = \\
&= \frac{1}{2\pi + 8} \left(\int_{-2}^{-1} (3t + 6) dt \right. \\
&\quad \left. + \int_{-1}^x (-t + 2) dt + \int_0^y \left(-y - \frac{1}{3}s + 4\right) ds + \int_{-y+2}^x (-t + 2) dt \right) = \\
&= \frac{1}{2\pi + 8} \left(\frac{3}{2} - 6 - 6 + 12 - \frac{x^2}{2} + 2x + \frac{1}{2} + 2 - y^2 - \frac{y^2}{6} + 4y - \frac{x^2}{2} \right. \\
&\quad \left. + 2x + \frac{(y-2)^2}{2} + 2y - 4 \right) = \frac{1}{2\pi + 8} \left(2 - x^2 + 4x + 4y - \frac{2y^2}{3} \right)
\end{aligned}$$

13. Область D_{12} (рис. 32): площу зафарбованої області можна знайти як значення подвійного інтеграла від сумісної функції щільності по області G_{12}

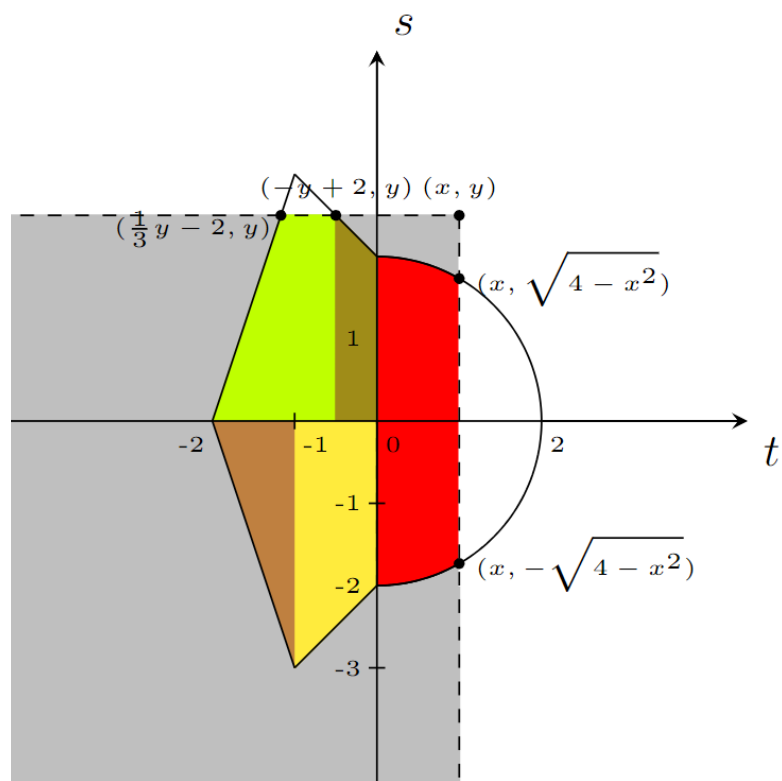

Рис. 32: Знаходження сумісної функції розподілу в області D_{12} .

$$\begin{aligned}
(x, y) \in D_{12} &\Rightarrow G_{12} = G'_{12} \cup G''_{12} \cup G'''_{12} \cup G''''_{12} \cup G'''''_{12} = \{(t, s) \\
&\in \mathbb{R}^2: (-2 \leq t < -1) \wedge (-3t - 6 \leq s < 0)\} \cup \{(t, s) \\
&\in \mathbb{R}^2: (-1 \leq t < 0) \wedge (t - 2 \leq s < 0)\} \cup \{(t, s) \\
&\in \mathbb{R}^2: (0 \leq s < y) \wedge \left(\frac{1}{3}s - 2 \leq t < -y + 2\right)\} \cup \{(t, s) \\
&\in \mathbb{R}^2: (-y + 2 \leq t < 0) \wedge (0 \leq s < -t + 2)\} \cup \{(t, s) \\
&\in \mathbb{R}^2: (0 \leq t < x) \wedge \left(-\sqrt{4 - t^2} \leq s < \sqrt{4 - t^2}\right)\} \Rightarrow F_{\xi}(x, y) = \\
&= \frac{1}{2\pi + 8} \iint_{G_{12}} dt ds = \\
&= \frac{1}{2\pi + 8} \left(\int_{-2}^{-1} dt \int_{-3t-6}^0 ds + \int_{-1}^0 dt \int_{t-2}^0 ds + \int_0^y ds \int_{\frac{1}{3}s-2}^{-y+2} dt \right. \\
&\quad \left. + \int_{-y+2}^0 dt \int_0^{-t+2} ds + \int_0^x dt \int_{-\sqrt{4-t^2}}^{\sqrt{4-t^2}} ds \right) = \\
&= \frac{1}{2\pi + 8} \left(\int_{-2}^{-1} (3t + 6) dt \right. \\
&\quad \left. + \int_{-1}^0 (-t + 2) dt + \int_0^y \left(-y - \frac{1}{3}s + 4\right) ds + \int_{-y+2}^0 (-t + 2) dt \right. \\
&\quad \left. + 2 \int_0^x \sqrt{4 - t^2} dt \right) = \\
&= \frac{1}{2\pi + 8} \left(\frac{3}{2} - 6 - 6 + 12 + \frac{1}{2} + 2 - y^2 - \frac{y^2}{6} + 4y + \frac{(y-2)^2}{2} \right. \\
&\quad \left. + 2y - 4 + 4 \arcsin \frac{x}{2} + x\sqrt{4 - x^2} \right) \\
&= \frac{1}{2\pi + 8} \left(2 + 4y - \frac{2y^2}{3} + 4 \arcsin \frac{x}{2} + x\sqrt{4 - x^2} \right)
\end{aligned}$$

14. Область D_{13} (рис. 33): площу зафарбованої області можна знайти як значення подвійного інтеграла від сумісної функції щільності по області G_{13}

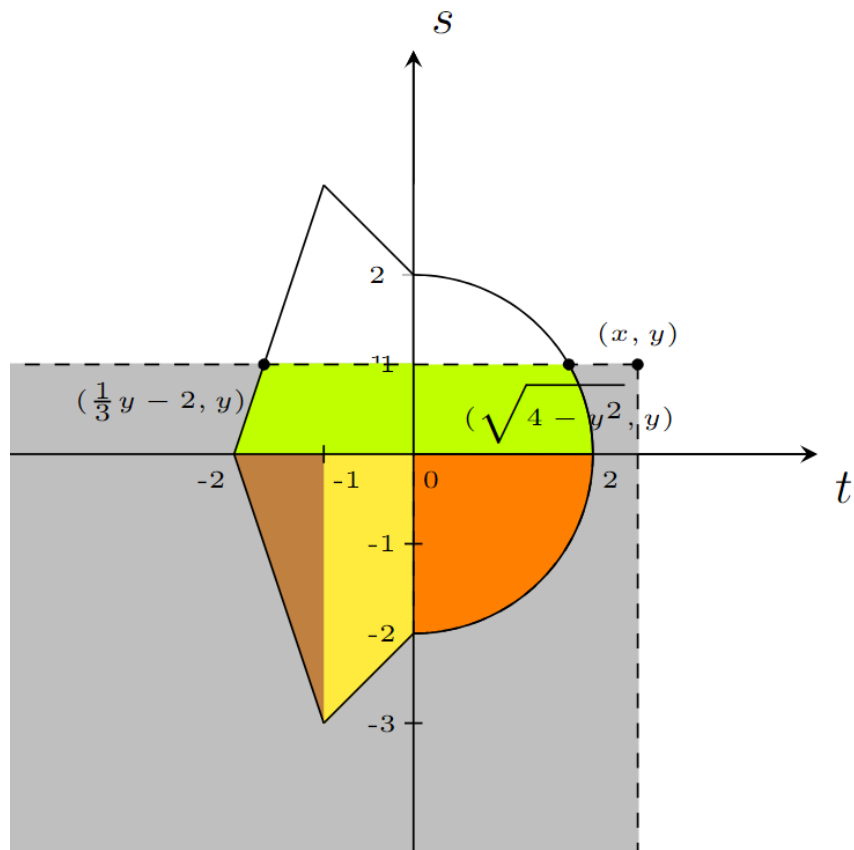

Рис. 33: Знаходження сумісної функції розподілу в області D_{13} .

$$\begin{aligned}
(x, y) \in D_{13} &\Rightarrow G_{13} = G'_{13} \cup G''_{13} \cup G'''_{13} \cup G''''_{13} = \{(t, s) \\
&\in \mathbb{R}^2: (-2 \leq t < -1) \wedge (-3t - 6 \leq s < 0)\} \cup \{(t, s) \\
&\in \mathbb{R}^2: (-1 \leq t < 0) \wedge (t - 2 \leq s < 0)\} \cup \{(t, s) \\
&\in \mathbb{R}^2: (0 \leq s < y) \wedge \left(\frac{1}{3}s - 2 \leq t < \sqrt{4 - s^2}\right)\} \cup \{(t, s) \\
&\in \mathbb{R}^2: (-2 \leq s < 0) \wedge (0 \leq t < \sqrt{4 - s^2})\} \Rightarrow F_{\vec{\xi}}(x, y) = \\
&= \frac{1}{2\pi + 8} \iint_{G_{13}} dt ds = \\
&= \frac{1}{2\pi + 8} \left(\int_{-2}^{-1} dt \int_{-3t-6}^0 ds + \int_{-1}^0 dt \int_{t-2}^0 ds + \int_0^y ds \int_{\frac{1}{3}s-2}^{\sqrt{4-s^2}} dt \right. \\
&\quad \left. + \int_{-2}^0 ds \int_0^{\sqrt{4-s^2}} dt \right) = \\
&= \frac{1}{2\pi + 8} \left(\int_{-2}^{-1} (3t + 6) dt \right. \\
&\quad \left. + \int_{-1}^0 (-t + 2) dt + \int_0^y \left(\sqrt{4 - s^2} - \frac{1}{3}s + 2 \right) ds + \int_{-2}^0 \sqrt{4 - s^2} ds \right) = \\
&= \frac{1}{2\pi + 8} \left(\frac{3}{2} - 6 - 6 + 12 + \frac{1}{2} + 2 + 2 \arcsin \frac{y}{2} + \frac{y\sqrt{4 - y^2}}{2} - \frac{y^2}{6} \right. \\
&\quad \left. + 2y + 2 \arcsin \frac{0}{2} + 2\sqrt{4 - 0^2} + 2 \arcsin \frac{2}{2} - 2\sqrt{4 - 2^2} \right) \\
&= \frac{1}{2\pi + 8} \left(4 - \frac{y^2}{6} + 2y + 2 \arcsin \frac{y}{2} + \frac{y\sqrt{4 - y^2}}{2} + \pi \right)
\end{aligned}$$

15. Область D_{14} (рис. 34): площу зафарбованої області можна знайти як значення подвійного інтеграла від сумісної функції щільності по області G_{14}

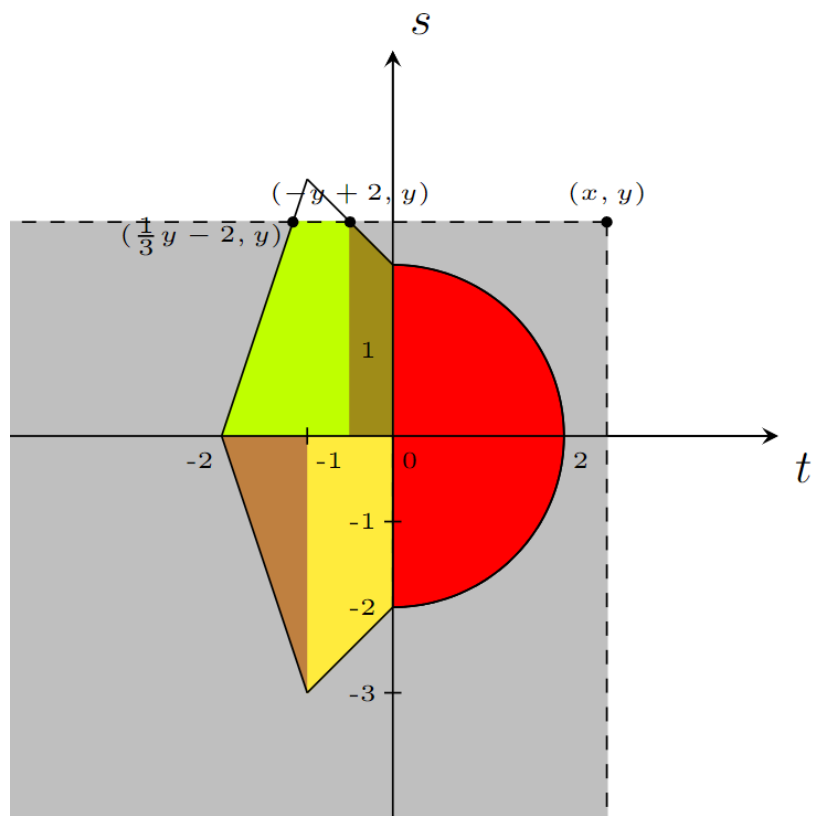

Рис. 34: Знаходження сумісної функції розподілу в області D_{14} .

$$\begin{aligned}
(x, y) \in D_{14} &\Rightarrow G_{14} = G'_{14} \cup G''_{14} \cup G'''_{14} \cup G''''_{14} \cup G'''''_{14} = \{(t, s) \\
&\in \mathbb{R}^2: (-2 \leq t < -1) \wedge (-3t - 6 \leq s < 0)\} \cup \{(t, s) \\
&\in \mathbb{R}^2: (-1 \leq t < 0) \wedge (t - 2 \leq s < 0)\} \cup \{(t, s) \\
&\in \mathbb{R}^2: (0 \leq s < y) \wedge \left(\frac{1}{3}s - 2 \leq t < -y + 2\right)\} \cup \{(t, s) \\
&\in \mathbb{R}^2: (-y + 2 \leq t < 0) \wedge (0 \leq s < -t + 2)\} \cup \{(t, s) \\
&\in \mathbb{R}^2: (0 \leq t < 2) \wedge \left(-\sqrt{4 - t^2} \leq s < \sqrt{4 - t^2}\right)\} \Rightarrow F_{\xi}(x, y) = \\
&= \frac{1}{2\pi + 8} \iint_{G_{14}} dt ds = \\
&= \frac{1}{2\pi + 8} \left(\int_{-2}^{-1} dt \int_{-3t-6}^0 ds + \int_{-1}^0 dt \int_{t-2}^0 ds + \int_0^y ds \int_{\frac{1}{3}s-2}^{-y+2} dt \right. \\
&\quad \left. + \int_{-y+2}^0 dt \int_0^{-t+2} ds + \int_0^2 dt \int_{-\sqrt{4-t^2}}^{\sqrt{4-t^2}} ds \right) = \\
&= \frac{1}{2\pi + 8} \left(\int_{-2}^{-1} (3t + 6) dt \right. \\
&\quad \left. + \int_{-1}^0 (-t + 2) dt + \int_0^y \left(-y - \frac{1}{3}s + 4\right) ds + \int_{-y+2}^0 (-t + 2) dt \right. \\
&\quad \left. + 2 \int_0^2 \sqrt{4 - t^2} dt \right) = \\
&= \frac{1}{2\pi + 8} \left(\frac{3}{2} - 6 - 6 + 12 + \frac{1}{2} + 2 - y^2 - \frac{y^2}{6} + 4y + \frac{(y-2)^2}{2} \right. \\
&\quad \left. + 2y - 4 + 4 \arcsin \frac{2}{2} + 2\sqrt{4 - 2^2} \right) \\
&= \frac{1}{2\pi + 8} \left(2 + 2\pi + 4y - \frac{2y^2}{3} \right)
\end{aligned}$$

16. Область D_{15} (рис. 35): площу зафарбованої області можна знайти як значення подвійного інтеграла від сумісної функції щільності по області G_{15}

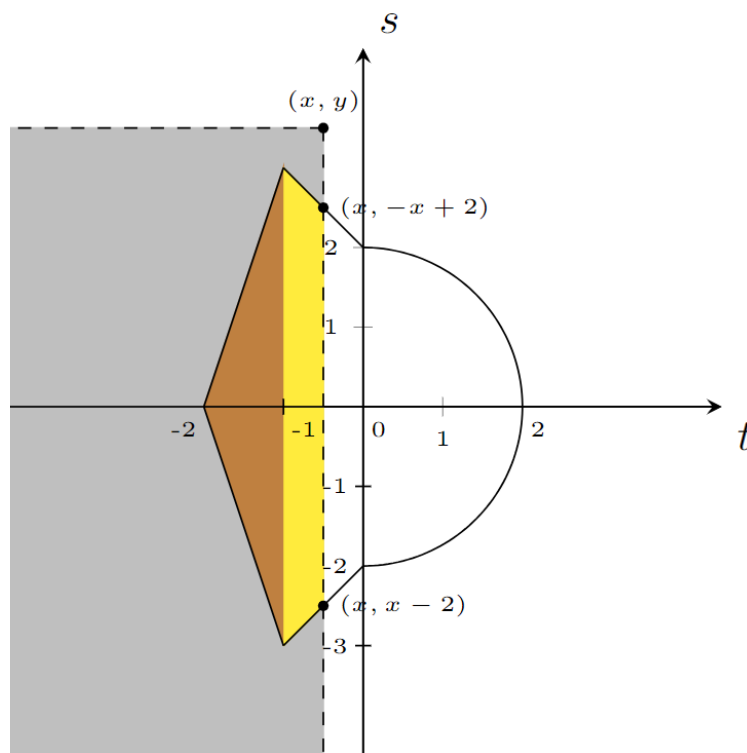

Рис. 35: Знаходження сумісної функції розподілу в області D_{15} .

$$(x, y) \in D_{15} \Rightarrow G'_{15} \cup G''_{15} = (t, s)$$

$$\in \mathbb{R}^2: (-2 \leq t < -1) \wedge (-3t - 6 \leq s < 3t + 6) \cup (t, s)$$

$$\in \mathbb{R}^2: (-1 \leq t < x) \wedge (t - 2 \leq s < -t + 2) \Rightarrow F_{\vec{\xi}}(x, y) =$$

$$= \frac{1}{2\pi + 8} \iint_{G_{15}} dt ds = \frac{1}{2\pi + 8} \left(\int_{-2}^{-1} dt \int_{-3t-6}^{3t+6} ds + \int_{-1}^x dt \int_{t-2}^{-t+2} ds \right) =$$

$$= \frac{1}{2\pi + 8} \left(\int_{-2}^{-1} (6t + 12) dt + \int_{-1}^x (-2t + 4) dt \right) =$$

$$= \frac{1}{2\pi + 8} (3 \cdot (-1)^2 - 12 - 12 + 24 - x^2 + 4x + 1 + 4) =$$

$$= \frac{1}{2\pi + 8} (-x^2 + 4x + 8)$$

17. Область D_{16} (рис. 36): площу зафарбованої області можна знайти як

значення подвійного інтеграла від сумісної функції щільності по області G_{16}

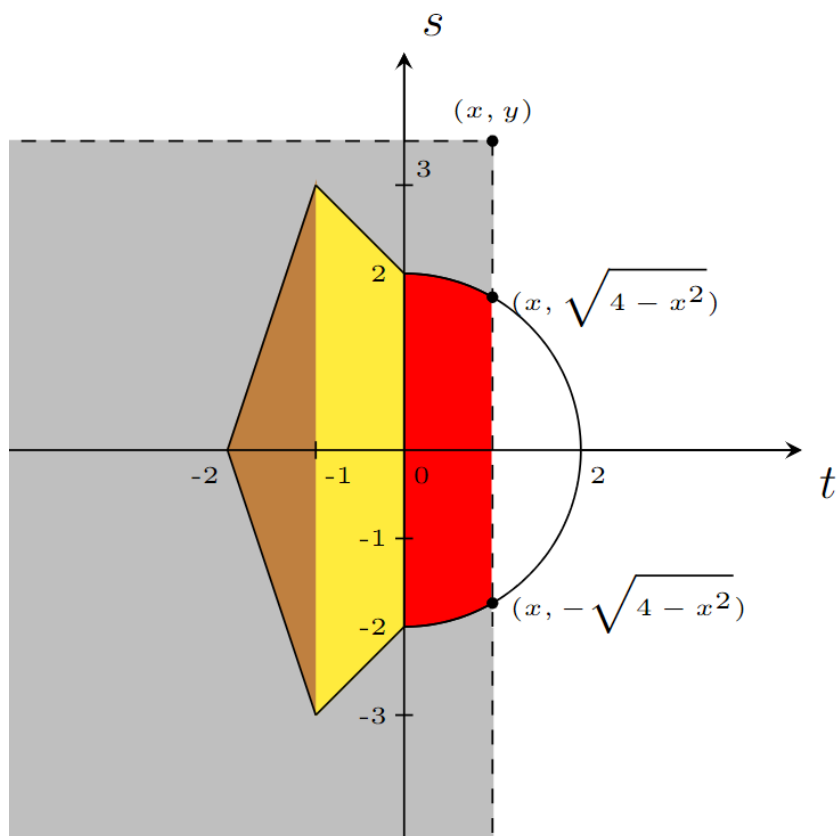

Рис. 36: Знаходження сумісної функції розподілу в області D_{16} .

$$(x, y) \in D_{16} \Rightarrow G'_{16} \cup G''_{16} \cup G'''_{16} = (t, s)$$

$$\in \mathbb{R}^2: (-2 \leq t < -1) \wedge (-3t - 6 \leq s < 3t + 6) \cup (t, s)$$

$$\in \mathbb{R}^2: (-1 \leq t < 0) \wedge (t - 2 \leq s < -t + 2) \cup (t, s)$$

$$\in \mathbb{R}^2: (0 \leq t < x) \wedge (-\sqrt{4 - t^2} \leq s < \sqrt{4 - t^2}) \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) =$$

$$= \frac{1}{2\pi + 8} \iint_{G_{16}} dt ds =$$

$$= \frac{1}{2\pi + 8} \left(\int_{-2}^{-1} dt \int_{-3t-6}^{3t+6} ds + \int_{-1}^0 dt \int_{t-2}^{-t+2} ds + \int_0^x dt \int_{-\sqrt{4-t^2}}^{\sqrt{4-t^2}} ds \right) =$$

$$= \frac{1}{2\pi + 8} \left(\int_{-2}^{-1} (6t + 12) dt + \int_{-1}^0 (-2t + 4) dt + 2 \int_0^x \sqrt{4 - t^2} dt \right)$$

$$=$$

$$= \frac{1}{2\pi + 8} \left(3 \cdot (-1)^2 - 12 - 12 + 24 + 1 + 4 + 4 \arcsin \frac{x}{2} \right)$$

$$+ x\sqrt{4 - x^2} = \frac{1}{2\pi + 8} \left(4 \arcsin \frac{x}{2} + x\sqrt{4 - x^2} + 8 \right)$$

18. Область D_{17} (рис. 37): площу зафарбованої області можна знайти як значення подвійного інтеграла від сумісної функції щільності по області G_{17}

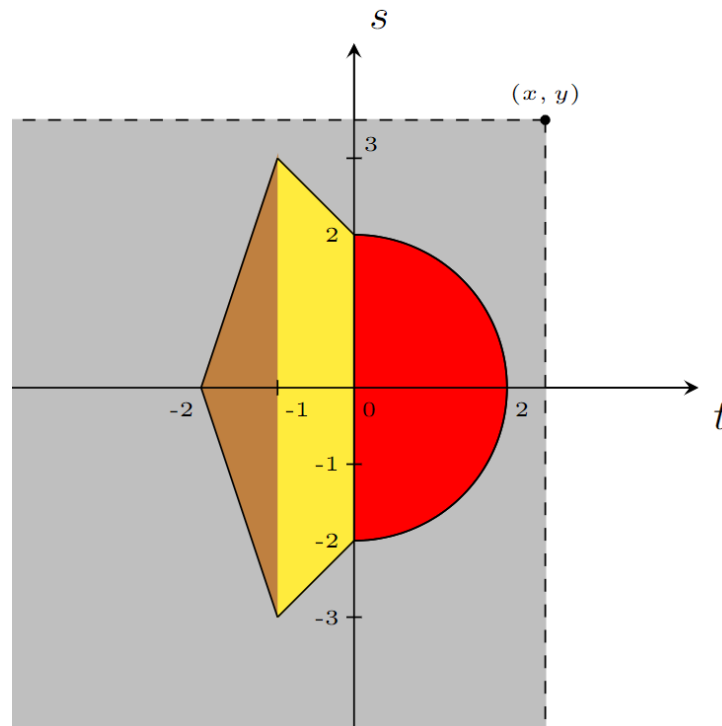

Рис. 37: Знаходження сумісної функції розподілу в області D_{17} .

$$(x, y) \in D_{17} \Rightarrow G'_{17} \cup G''_{17} \cup G'''_{17} = \{(t, s)\}$$

$$\in \mathbb{R}^2: (-2 \leq t < -1) \wedge (-3t - 6 \leq s < 3t + 6) \} \cup \{(t, s)$$

$$\in \mathbb{R}^2: (-1 \leq t < 0) \wedge (t - 2 \leq s < -t + 2) \} \cup \{(t, s)$$

$$\in \mathbb{R}^2: (0 \leq t < 2) \wedge \left(-\sqrt{4 - t^2} \leq s < \sqrt{4 - t^2} \right) \} = G_{17} = G$$

$$\Rightarrow F_{\xi}(x, y) = \frac{1}{2\pi + 8} \iint_{G_{17}} dt ds = \frac{S(G)}{2\pi + 8} = \frac{2\pi + 8}{2\pi + 8}$$

Отже, маємо сумісну функцію розподілу:

$$F_{\xi}(x, y) = \left\{ \begin{array}{l} 0, (x, y) \in D_0 \\ \frac{1}{12\pi + 48} (y + 3x + 6)^2, (x, y) \in D_1 \\ \frac{1}{2\pi + 8} \left(\frac{y^2}{6} + 2y - \frac{x^2}{2} + 2x + 4 + xy \right), (x, y) \in D_2 \\ \frac{y^2 + 6y + 9}{3\pi + 12}, (x, y) \in D_3 \\ \frac{1}{2\pi + 8} \left(\frac{y^2}{6} + 2y + 4 + xy + 2 \arcsin \left(\frac{x}{2} \right) + \frac{x\sqrt{4 - x^2}}{2} \right), (x, y) \in D_4 \\ \frac{1}{2\pi + 8} \left(\frac{y^2}{6} + 2y + 4 + 2 \arcsin \left(\frac{y}{2} \right) + \frac{y\sqrt{4 - y^2}}{2} + \pi \right), (x, y) \in D_5 \\ \frac{3}{2\pi + 8} (x + 2)^2, (x, y) \in D_6 \\ \frac{1}{2\pi + 8} \left(\frac{3x^2}{2} + 6x + 6 + xy - \frac{y^2}{6} + 2y \right), (x, y) \in D_7 \\ \frac{1}{2\pi + 8} \left(-\frac{x^2}{2} + 2x + 4 + xy - \frac{y^2}{6} + 2y \right), (x, y) \in D_8 \\ \frac{1}{2\pi + 8} \left(2 \arcsin \frac{x}{2} + \frac{x\sqrt{4 - x^2}}{2} + 4 + xy - \frac{y^2}{6} + 2y \right), (x, y) \in D_9 \\ \frac{1}{2\pi + 8} \left(2 \arcsin \frac{x}{2} + x\sqrt{4 - x^2} + 4 + 2 \arcsin \frac{y}{2} + \frac{y\sqrt{4 - y^2}}{2} - 2 \arcsin \frac{\sqrt{4 - x^2}}{2} - \frac{y^2}{6} + 2y \right), (x, y) \in D_{10} \\ \frac{1}{2\pi + 8} \left(2 - x^2 + 4x + 4y - \frac{2y^2}{3} \right), (x, y) \in D_{11} \\ \frac{1}{2\pi + 8} \left(2 + 4y - \frac{2y^2}{3} + 4 \arcsin \frac{x}{2} + x\sqrt{4 - x^2} \right), (x, y) \in D_{12} \\ \frac{1}{2\pi + 8} \left(4 - \frac{y^2}{6} + 2y + 2 \arcsin \frac{y}{2} + \frac{y\sqrt{4 - y^2}}{2} + \pi \right), (x, y) \in D_{13} \\ \frac{1}{2\pi + 8} \left(2 + 2\pi + 4y - \frac{2y^2}{3} \right), (x, y) \in D_{14} \\ \frac{1}{2\pi + 8} (-x^2 + 4x + 8), (x, y) \in D_{15} \\ \frac{1}{2\pi + 8} \left(4 \arcsin \frac{x}{2} + x\sqrt{4 - x^2} + 8 \right), (x, y) \in D_{16} \\ 1, (x, y) \in D_{17} \end{array} \right.$$

Перевірка неперервності отриманої сумісної функції розподілу на лініях стику областей наведена в додатку 1.

4. Математичне сподівання координат та кореляційна матриця.

Математичні сподівання координат неперервного випадкового вектора знаходяться за формулами:

$$\mathbb{E}\xi_1 = \int_{-\infty}^{+\infty} x f_{\xi_1}(x) dx;$$

$$\mathbb{E}\xi_2 = \int_{-\infty}^{+\infty} y f_{\xi_2}(y) dy;$$

Використаємо раніше знайдені маргінальні функції щільності розподілу (5) та (6):

$$\begin{aligned} \mathbb{E}\xi_1 &= \int_{-\infty}^{+\infty} x f_{\xi_1}(x) dx \\ &= \int_{-2}^{-1} \frac{3x^2 + 6x}{\pi + 4} dx + \int_{-1}^0 \frac{-x^2 + 2x}{\pi + 4} dx + \int_0^2 \frac{x\sqrt{4-x^2}}{\pi + 4} dx = \int_{-2}^{-1} \frac{3x^2 + 6x}{\pi + 4} dx \\ &+ \int_{-1}^0 \frac{-x^2 + 2x}{\pi + 4} dx - \frac{1}{2} \int_0^2 \frac{\sqrt{4-x^2}}{\pi + 4} d(4-x^2) = \\ &= \frac{x^3 + 3x^2}{\pi + 4} \Big|_{-2}^{-1} + \frac{-x^3 + 3x^2}{3\pi + 12} \Big|_{-1}^0 - \frac{(4-x^2)\sqrt{4-x^2}}{3\pi + 12} \Big|_0^2 = \\ &= \frac{(-1)^3 + 3 \cdot (-1)^2}{\pi + 4} - \frac{(-2)^3 + 3 \cdot (-2)^2}{\pi + 4} + \frac{-0^3 + 3 \cdot 0^2}{3\pi + 12} - \frac{(-1)^3 + 3 \cdot (-1)^2}{3\pi + 12} \\ &- \frac{(4-2^2)\sqrt{4-2^2}}{3\pi + 12} + \frac{(4-0^2)\sqrt{4-0^2}}{3\pi + 12} = -\frac{2}{\pi + 4} - \frac{4}{3\pi + 12} + \frac{8}{3\pi + 12} = \\ &= -\frac{2}{3\pi + 12}. \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
\mathbb{E}\xi_2 &= \int_{-\infty}^{+\infty} y f_{\xi_2}(y) dy \\
&= \int_{-3}^{-2} \frac{2y^2 + 6y}{3\pi + 12} dy + \int_{-2}^0 \frac{y\sqrt{4-y^2} + \frac{1}{3}y^2 + 2y}{2\pi + 8} dy \\
&\quad + \int_0^2 \frac{y\sqrt{4-y^2} - \frac{1}{3}y^2 + 2y}{2\pi + 8} dy + \int_2^3 \frac{-2y^2 + 6y}{3\pi + 12} dy = \\
&= \int_{-3}^{-2} \frac{2y^2 + 6y}{3\pi + 12} dy + \int_{-2}^0 \frac{\frac{1}{3}y^2 + 2y}{2\pi + 8} dy + \int_0^2 \frac{-\frac{1}{3}y^2 + 2y}{2\pi + 8} dy \\
&\quad + \int_{-2}^2 \frac{y\sqrt{4-y^2}}{2\pi + 8} dy + \int_2^3 \frac{-2y^2 + 6y}{3\pi + 12} dy \\
&= \left. \frac{2y^3 + 9y^2}{9\pi + 36} \right|_{-3}^{-2} + \left. \frac{y^3 + 9y^2}{18\pi + 72} \right|_{-2}^0 + 0 + \left. \frac{-y^3 + 9y^2}{18\pi + 72} \right|_0^2 + \left. \frac{-2y^3 + 9y^2}{9\pi + 36} \right|_2^3 \\
&= \frac{2 \cdot (-2)^3 + 9 \cdot (-2)^2}{9\pi + 36} - \frac{2 \cdot (-3)^3 + 9 \cdot (-3)^2}{9\pi + 36} + \frac{0^3 + 9 \cdot 0^2}{18\pi + 72} \\
&\quad - \frac{(-2)^3 + 9 \cdot (-2)^2}{18\pi + 72} + \frac{-2^3 + 9 \cdot 2^2}{18\pi + 72} - \frac{-0^3 + 9 \cdot 0^2}{18\pi + 72} + \frac{-2 \cdot 3^3 + 9 \cdot 3^2}{9\pi + 36} \\
&\quad - \frac{-2^3 + 9 \cdot 2^2}{9\pi + 36} = -\frac{7}{9\pi + 36} + \frac{7}{9\pi + 36} = 0.
\end{aligned}$$

Зауважимо, що інтеграл $\int_{-2}^2 \frac{y\sqrt{4-y^2}}{2\pi+8} dy$ дорівнює 0, оскільки інтегрується непарна функція по симетричному проміжку.

Отже, центр розсіювання випадкового вектора $\vec{\xi}$ має координати:

$$\mathbb{E}\vec{\xi} = \begin{pmatrix} \mathbb{E}\xi_1 \\ \mathbb{E}\xi_2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -\frac{2}{3\pi + 12} \\ 0 \end{pmatrix}.$$

Для побудови кореляційної матриці знайдемо кореляційний момент $\mathbb{K}\xi_1\xi_2$ та дисперсії $\mathbb{D}\xi_1, \mathbb{D}\xi_2$:

$$\mathbb{K}\xi_1\xi_2 = \mathbb{E}\xi_1\xi_2 - \mathbb{E}\xi_1\mathbb{E}\xi_2$$

$$\begin{aligned}
&= \iint_{\mathbb{R}^2} xyf_{\bar{\xi}}(x,y)dxdy - 0 = \iint_{\mathbb{R}^2} xyf_{\bar{\xi}}(x,y)dxdy \\
&= \frac{1}{2\pi+8} \left(\int_{-2}^{-1} dx \int_{-3x-6}^{3x+6} xydy + \int_{-1}^0 dx \int_{x-2}^{-x+2} xydy + \int_0^2 dx \int_{-\sqrt{4-x^2}}^{\sqrt{4-x^2}} xydy \right) = \\
&= \frac{1}{2\pi+8} \left(\int_{-2}^{-1} \frac{xy^2}{2} \Big|_{y=-3x-6}^{y=3x+6} dx + \int_{-1}^0 \frac{xy^2}{2} \Big|_{y=x-2}^{y=-x+2} dx + \int_0^2 \frac{xy^2}{2} \Big|_{y=-\sqrt{4-x^2}}^{y=\sqrt{4-x^2}} dx \right) \\
&= \\
&= \frac{1}{4\pi+16} \left(\int_{-2}^{-1} x((3x+6)^2 - (-3x-6)^2) dx \right. \\
&\quad \left. + \int_{-1}^0 x((-x+2)^2 - (x-2)^2) dx + \int_0^2 x(4-x^2 - 4+x^2) dx \right) \\
&= \frac{1}{4\pi+16} \left(\int_{-2}^{-1} 0x dx + \int_{-1}^0 0x dx + \int_0^2 0x dx \right) = \frac{1}{4\pi+16} \cdot 0 = 0.
\end{aligned}$$

$$\mathbb{D}\xi_1 = \mathbb{E}\xi_1^2 - (\mathbb{E}\xi_1)^2 = \int_{-\infty}^{+\infty} x^2 f_{\xi_1}(x) dx - \left(-\frac{2}{3\pi+12}\right)^2.$$

Спершу знайдемо $\int_{-\infty}^{\infty} x^2 f_{\xi_1}(x) dx$:

$$\begin{aligned}
\int_{-\infty}^{+\infty} x^2 f_{\xi_1}(x) dx &= \int_{-2}^{-1} \frac{3x^3 + 6x^2}{\pi + 4} dx + \int_{-1}^0 \frac{-x^3 + 2x^2}{\pi + 4} dx + \int_0^2 \frac{x^2 \sqrt{4-x^2}}{\pi + 4} dx \\
&= \frac{1}{\pi + 4} \left(\int_{-2}^{-1} (3x^3 + 6x^2) dx + \int_{-1}^0 (-x^3 + 2x^2) dx + \int_0^2 x^2 \sqrt{4-x^2} dx \right) \\
&= \frac{1}{\pi + 4} \left(\left(\frac{3x^4}{4} + 2x^3 \right) \Big|_{-2}^{-1} + \left(\frac{-x^4}{4} + \frac{2x^3}{3} \right) \Big|_{-1}^0 + \int_0^2 x^2 \sqrt{4-x^2} dx \right) \\
&= \frac{1}{\pi + 4} \left(\frac{3}{4} - 2 - 12 + 16 + \frac{1}{4} + \frac{2}{3} + \int_0^2 x^2 \sqrt{4-x^2} dx \right) \\
&= \frac{1}{\pi + 4} \left(3\frac{2}{3} + \int_0^2 x^2 \sqrt{4-x^2} dx \right).
\end{aligned}$$

Знайдемо окремо інтеграл $\int_0^2 x^2 \sqrt{4-x^2} dx$, отримане значення будемо використовувати надалі:

$$\begin{aligned}
I_2 &= \int_0^2 x^2 \sqrt{4-x^2} dx = 2 \int_0^2 x^2 \sqrt{1-\left(\frac{x}{2}\right)^2} dx = \left| \begin{array}{l} x = 2 \sin t \Rightarrow t = \arcsin \frac{x}{2} \\ dx = 2 \cos t dt \\ x \in [0; 2] \Rightarrow t \in \left[0; \frac{\pi}{2}\right] \end{array} \right| \\
&= 16 \int_0^{\frac{\pi}{2}} \cos^2 t \sin^2 t dt = 4 \int_0^{\frac{\pi}{2}} \sin^2 2t dt = 4 \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{1 - \cos 4t}{2} dt \\
&= 2t \Big|_0^{\frac{\pi}{2}} - \frac{\sin 4t}{2} \Big|_0^{\frac{\pi}{2}} = 2 \cdot \frac{\pi}{2} - \frac{\sin(4 \cdot \frac{\pi}{2})}{2} + \frac{\sin(4 \cdot 0)}{2} = \pi
\end{aligned}$$

Отже, можемо повернутись до обчислення інтеграла $\int_{-\infty}^{+\infty} x^2 f_{\xi_1}(x) dx$:

$$\int_{-\infty}^{+\infty} x^2 f_{\xi_1}(x) dx = \frac{1}{\pi+4} \left(3 \frac{2}{3} + \pi \right) = \frac{1}{\pi+4} \cdot \frac{3\pi+11}{3} = \frac{3\pi+11}{3\pi+12}$$

І нарешті, обчислимо дисперсію:

$$\mathbb{D}\xi_1 = \frac{3\pi+11}{3\pi+12} - \frac{4}{(3\pi+12)^2} = \frac{(3\pi+11)(3\pi+12) - 4}{(3\pi+12)^2} = \frac{9\pi^2 + 69\pi + 128}{(3\pi+12)^2} \approx 0,9446$$

Враховуючи зроблені раніше обчислення, знайдемо дисперсію другої координати:

$$\begin{aligned}
\mathbb{D}\xi_2 &= \mathbb{E}\xi_2^2 - (\mathbb{E}\xi_2)^2 = \mathbb{E}\xi_2^2 - 0 = \int_{-\infty}^{+\infty} x^2 f_{\xi_2}(y) dy \\
&= \int_{-3}^{-2} \frac{2y^3 + 6y^2}{3\pi + 12} dy + \int_{-2}^0 \frac{y^2 \sqrt{4-y^2} + \frac{1}{3}y^3 + 2y^2}{2\pi + 8} dy \\
&\quad + \int_0^2 \frac{y^2 \sqrt{4-y^2} - \frac{1}{3}y^3 + 2y^2}{2\pi + 8} dy + \int_2^3 \frac{-2y^3 + 6y^2}{3\pi + 12} dy \\
&= \int_{-3}^{-2} \frac{2y^3 + 6y^2}{3\pi + 12} dy + \int_{-2}^0 \frac{\frac{1}{3}y^3 + 2y^2}{2\pi + 8} dy + \int_0^2 \frac{-\frac{1}{3}y^3 + 2y^2}{2\pi + 8} dy \\
&\quad + \int_2^3 \frac{-2y^3 + 6y^2}{3\pi + 12} dy + \int_{-2}^2 \frac{y^2 \sqrt{4-y^2}}{2\pi + 8} dy \\
&= \frac{y^4 + 4y^3}{6\pi + 24} \Big|_{-3}^{-2} + \frac{y^4 + 8y^3}{24\pi + 96} \Big|_{-2}^0 + \frac{-y^4 + 8y^3}{24\pi + 96} \Big|_0^2 + \frac{-y^4 + 4y^3}{6\pi + 24} \Big|_2^3 + \frac{I_2}{\pi + 4} \\
&= \frac{(-2)^4 + 4 \cdot (-2)^3}{6\pi + 24} - \frac{(-3)^4 + 4 \cdot (-3)^3}{6\pi + 24} - \frac{(-2)^4 + 8 \cdot (-2)^3}{24\pi + 96} + \frac{-2^4 + 8 \cdot 2^3}{24\pi + 96} \\
&\quad + \frac{-3^4 + 4 \cdot 3^3}{6\pi + 24} - \frac{-2^4 + 4 \cdot 2^3}{6\pi + 24} + \frac{\pi}{\pi + 4} \\
&= \frac{11}{6\pi + 24} + \frac{96}{24\pi + 96} + \frac{11}{6\pi + 24} + \frac{3\pi}{3\pi + 12} = \frac{3\pi + 23}{3\pi + 12} \approx 1,5134.
\end{aligned}$$

Кореляційна матриця має вигляд:

$$\mathbb{K}_{\vec{\xi}} = \begin{pmatrix} \mathbb{D}\xi_1 & \mathbb{K}\xi_1\xi_2 \\ \mathbb{K}\xi_1\xi_2 & \mathbb{D}\xi_2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0,9446 & 0 \\ 0 & 1,5134 \end{pmatrix}$$

Перевіримо матрицю на додатну визначеність за критерієм Сильвестра:

$$\mathbb{D}\xi_1 = 0,9446 > 0;$$

$$\det \mathbb{K}_{\vec{\xi}} = \det \begin{pmatrix} 0,9446 & 0 \\ 0 & 1,5134 \end{pmatrix} = 0,9446 \cdot 1,5134 > 0.$$

Отже за критерієм Сильвестра матриця додатньо визначена.

Побудуємо нормовану кореляційну матрицю:

$$R = \begin{pmatrix} 1 & \rho_{\xi_1\xi_2} \\ \rho_{\xi_1\xi_2} & 1 \end{pmatrix}$$

$$, \text{ де } \rho_{\xi_1\xi_2} = \frac{\mathbb{K}\xi_1\xi_2}{\sqrt{\mathbb{D}\xi_1\mathbb{D}\xi_2}}$$

Оскільки координати даного випадкового вектора некорельовані, то коефіцієнти кореляції нульові. Звідси:

$$R = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$$

5. Умовні щільності розподілу для кожної координати

Умовні щільності розподілу знайдемо за формулами:

$$f_{\xi_1}(x/y) = \frac{f_{\bar{\xi}}(x, y)}{f_{\xi_2}(y)};$$

$$f_{\xi_2}(y/x) = \frac{f_{\bar{\xi}}(x, y)}{f_{\xi_1}(x)};$$

Для зручності наведемо функції щільності розподілу обох координат (див. (5) та (6)):

$$f_{\xi_1}(x) = \begin{cases} 0, (x \leq -2) \vee (x > 2) \\ \frac{1}{2\pi + 8} \int_{-3x-6}^{3x+6} dy = \frac{3x+6}{\pi+4}, -2 < x \leq -1 \\ \frac{1}{2\pi + 8} \int_{x-2}^{-x+2} dy = \frac{-x+2}{\pi+4}, -1 < x \leq 0 \\ \frac{1}{2\pi + 8} \int_{-\sqrt{4-x^2}}^{\sqrt{4-x^2}} dy = \frac{\sqrt{4-x^2}}{\pi+4}, 0 < x \leq 2 \end{cases}$$

$$f_{\xi_2}(y) = \begin{cases} 0, (y \leq -3) \vee (y > 3) \\ \frac{1}{2\pi + 8} \int_{-\frac{1}{3}y-2}^{y+2} dx = \frac{\frac{4}{3}y+4}{2\pi+8} = \frac{2y+6}{3\pi+12}, -3 < y \leq -2 \\ \frac{1}{2\pi + 8} \int_{-\frac{1}{3}y-2}^{\sqrt{4-y^2}} dx = \frac{\sqrt{4-y^2} + \frac{1}{3}y+2}{2\pi+8}, -2 < y \leq 0 \\ \frac{1}{2\pi + 8} \int_{\frac{1}{3}y-2}^{\sqrt{4-y^2}} dx = \frac{\sqrt{4-y^2} - \frac{1}{3}y+2}{2\pi+8}, 0 < y \leq 2 \\ \frac{1}{2\pi + 8} \int_{\frac{1}{3}y-2}^{-y+2} dx = \frac{-\frac{4}{3}y+4}{2\pi+8} = \frac{-2y+6}{3\pi+12}, 2 < y \leq 3 \end{cases}$$

Оскільки з пункту 1 маємо $f_{\vec{\xi}}(x, y) = \begin{cases} \frac{1}{2\pi+8}, & (x, y) \in G \\ 0, & (x, y) \notin G \end{cases}$, то:

$$f_{\xi_1}(x/y) = \begin{cases} 0, & (y \leq -3) \vee (y > 3) \\ \frac{3}{4y+12}, & (-3 < y \leq -2), \left(-\frac{1}{3}y - 2 < x \leq y + 2\right) \\ 0, & (-3 < y \leq -2), \left(x \leq -\frac{1}{3}y - 2\right) \vee (x > y + 2) \\ \frac{1}{\sqrt{4-y^2} + \frac{1}{3}y + 2}, & (-2 < y \leq 0), \left(-\frac{1}{3}y - 2 < x \leq \sqrt{4-y^2}\right) \\ 0, & (-2 < y \leq 0), \left(x \leq -\frac{1}{3}y - 2\right) \vee (x > \sqrt{4-y^2}) \\ \frac{1}{\sqrt{4-y^2} - \frac{1}{3}y + 2}, & (0 < y \leq 2), \left(\frac{1}{3}y - 2 < x \leq \sqrt{4-y^2}\right) \\ 0, & (0 < y \leq 2), \left(x \leq \frac{1}{3}y - 2\right) \vee (x > \sqrt{4-y^2}) \\ \frac{3}{-4y+12}, & (2 < y \leq 3), \left(\frac{1}{3}y - 2 < x \leq -y + 2\right) \\ 0, & (2 < y \leq 3), \left(x \leq \frac{1}{3}y - 2\right) \vee (x > y + 2) \end{cases}$$

$$f_{\xi_2}(y/x) = \begin{cases} 0, & (x \leq -2) \vee (x > 2) \\ \frac{1}{6x+12}, & (-2 < x \leq -1), (-3x-6 < y \leq 3x+6) \\ 0, & (-2 < x \leq -1), (y \leq -3x-6) \vee (y > 3x+6) \\ \frac{1}{-2x+4}, & (-1 < x \leq 0), (x-2 < y \leq -x+2) \\ 0, & (-1 < x \leq 0), (y \leq x-2) \vee (y > x+2) \\ \frac{1}{2\sqrt{4-x^2}}, & (0 < x \leq 2), \left(-\sqrt{4-x^2} < y \leq \sqrt{4-x^2}\right) \\ 0, & (0 < x \leq 2), \left(y \leq -\sqrt{4-x^2}\right) \vee \left(y > \sqrt{4-x^2}\right) \end{cases}$$

Перевіримо умови нормування для умовних щільностей:

$$\int_{-\infty}^{+\infty} f_{\xi_1}(x/y) dx = \int_{-\frac{1}{3}y-2}^{y+2} \frac{3}{4y+12} dx = \frac{3y+6+y+6}{4y+12} = 1.$$

$$\int_{-\infty}^{+\infty} f_{\xi_1}(x/y) dx = \int_{-\frac{1}{3}y-2}^{\sqrt{4-y^2}} \frac{1}{\sqrt{4-y^2} + \frac{1}{3}y + 2} dx = \frac{\sqrt{4-y^2} + \frac{1}{3}y + 2}{\sqrt{4-y^2} + \frac{1}{3}y + 2} = 1.$$

$$\int_{-\infty}^{+\infty} f_{\xi_1}(x/y) dx = \int_{\frac{1}{3}y-2}^{\sqrt{4-y^2}} \frac{1}{\sqrt{4-y^2} - \frac{1}{3}y + 2} dx = \frac{\sqrt{4-y^2} - \frac{1}{3}y + 2}{\sqrt{4-y^2} - \frac{1}{3}y + 2} = 1.$$

$$\int_{-\infty}^{+\infty} f_{\xi_1}(x/y) dx = \int_{\frac{1}{3}y-2}^{-y+2} \frac{3}{-4y+12} dx = \frac{-3y+6 - y+6}{4y+12} = 1.$$

$$\int_{-\infty}^{+\infty} f_{\xi_2}(y/x) dy = \int_{-3x-6}^{3x+6} \frac{1}{6x+12} dx = \frac{3x+6 + 3x+6}{6x+12} = 1.$$

$$\int_{-\infty}^{+\infty} f_{\xi_2}(y/x) dy = \int_{x-2}^{-x+2} \frac{1}{-2x+4} dx = \frac{-x+2 - x+2}{-2x+4} = 1.$$

$$\int_{-\infty}^{+\infty} f_{\xi_2}(y/x) dy = \int_{-\sqrt{4-x^2}}^{\sqrt{4-x^2}} \frac{1}{2\sqrt{4-x^2}} dx = \frac{\sqrt{4-x^2} + \sqrt{4-x^2}}{2\sqrt{4-x^2}} = 1.$$

Отже, умови нормування виконуються, і звідси можна зробити висновок, що умовні щільності були знайдені правильно.

6. Умовні математичні сподівання для кожної координати з перевіркою

Умовні математичні сподівання знайдемо за формулами:

$$\mathbb{E}(\xi_1/\xi_2 = y) = \int_{-\infty}^{+\infty} x f_{\xi_1}(x/y) dx;$$

$$\mathbb{E}(\xi_2/\xi_1 = x) = \int_{-\infty}^{+\infty} y f_{\xi_2}(y/x) dy.$$

Знайдемо $\mathbb{E}(\xi_1/\xi_2 = y)$:

$$(y \leq -3) \vee (y > 3) \Rightarrow \mathbb{E}(\xi_1/\xi_2 = y) = 0;$$

$$\begin{aligned}
(-3 < y \leq -2) \Rightarrow \mathbb{E}(\xi_1/\xi_2 = y) &= \int_{-\frac{1}{3}y-2}^{y+2} \frac{3x}{4y+12} dx = \frac{3x^2}{8y+24} \Big|_{-\frac{1}{3}y-2}^{y+2} \\
&= \frac{3(y+2)^2 - 3\left(-\frac{1}{3}y-2\right)^2}{8y+24} = \frac{3y^2 + 12y + 12 - \frac{1}{3}y^2 - 4y - 12}{8y+24} = \frac{y}{3};
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
(-2 < y \leq 0) \Rightarrow \mathbb{E}(\xi_1/\xi_2 = y) &= \int_{-\frac{1}{3}y-2}^{\sqrt{4-y^2}} \frac{x}{\sqrt{4-y^2} + \frac{1}{3}y + 2} dx \\
&= \frac{x^2}{2\sqrt{4-y^2} + \frac{2}{3}y + 4} \Big|_{-\frac{1}{3}y-2}^{\sqrt{4-y^2}} = \frac{4-y^2 - \left(-\frac{1}{3}y-2\right)^2}{2\sqrt{4-y^2} + \frac{2}{3}y + 4} \\
&= \frac{4-y^2 - \frac{y^2}{9} - \frac{4}{3}y - 4}{2\sqrt{4-y^2} + \frac{2}{3}y + 4} = \frac{-\frac{10}{9}y^2 - \frac{4}{3}y}{2\sqrt{4-y^2} + \frac{2}{3}y + 4} = \frac{-5y^2 - 6y}{9\sqrt{4-y^2} + 3y + 18};
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
(0 < y \leq 2) \Rightarrow \mathbb{E}(\xi_1/\xi_2 = y) &= \int_{\frac{1}{3}y-2}^{\sqrt{4-y^2}} \frac{x}{\sqrt{4-y^2} - \frac{1}{3}y + 2} dx \\
&= \frac{x^2}{2\sqrt{4-y^2} - \frac{2}{3}y + 4} \Big|_{\frac{1}{3}y-2}^{\sqrt{4-y^2}} = \frac{4-y^2 - \left(\frac{1}{3}y-2\right)^2}{2\sqrt{4-y^2} - \frac{2}{3}y + 4} \\
&= \frac{4-y^2 - \frac{y^2}{9} + \frac{4}{3}y - 4}{2\sqrt{4-y^2} - \frac{2}{3}y + 4} = \frac{-\frac{10}{9}y^2 + \frac{4}{3}y}{2\sqrt{4-y^2} - \frac{2}{3}y + 4} = \frac{-5y^2 + 6y}{9\sqrt{4-y^2} - 3y + 18};
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
(2 < y \leq 3) \Rightarrow \mathbb{E}(\xi_1/\xi_2 = y) &= \int_{\frac{1}{3}y-2}^{-y+2} \frac{3x}{-4y+12} dx = \frac{3x^2}{-8y+24} \Big|_{\frac{1}{3}y-2}^{-y+2} \\
&= \frac{3(y-2)^2 - 3\left(\frac{1}{3}y-2\right)^2}{-8y+24} = \frac{3y^2 - 12y + 12 - \frac{1}{3}y^2 + 4y - 12}{-8y+24} = -\frac{y}{3};
\end{aligned}$$

Перейдемо до обчислення $\mathbb{E}(\xi_2/\xi_1 = x)$:

$$(x \leq -2) \vee (x > 2) \Rightarrow \mathbb{E}(\xi_2/\xi_1 = x) = 0.$$

$$\begin{aligned}
 (-2 < x \leq -1) \Rightarrow \mathbb{E}(\xi_2/\xi_1 = x) &= \int_{-3x-6}^{3x+6} \frac{y}{6x+12} dy = \frac{y^2}{12x+24} \Big|_{-3x-6}^{3x+6} \\
 &= \frac{(3x+6)^2 - (-3x-6)^2}{6x+12} = \frac{0}{12x+24} = 0;
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 (-1 < x \leq 0) \Rightarrow \mathbb{E}(\xi_2/\xi_1 = x) &= \int_{x-2}^{-x+2} \frac{y}{-2x+4} dy = \frac{y^2}{-4x+8} \Big|_{x-2}^{-x+2} \\
 &= \frac{(-x+2)^2 - (x-2)^2}{-4x+8} = \frac{0}{-4x+8} = 0;
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 (0 < x \leq 2) \Rightarrow \mathbb{E}(\xi_2/\xi_1 = x) &= \int_{-\sqrt{4-x^2}}^{\sqrt{4-x^2}} \frac{y}{2\sqrt{4-x^2}} dy = \frac{y^2}{4\sqrt{4-x^2}} \Big|_{-\sqrt{4-x^2}}^{\sqrt{4-x^2}} \\
 &= \frac{4-x^2 - 4+x^2}{4\sqrt{4-x^2}} = 0;
 \end{aligned}$$

Отже, тепер маємо $\mathbb{E}(\xi_1/\xi_2 = y)$ та $\mathbb{E}(\xi_2/\xi_1 = x)$:

$$\mathbb{E}(\xi_1/\xi_2 = y) = \begin{cases} 0, (y \leq -3) \vee (y > 3); \\ \frac{y}{3}, -3 < y \leq -2; \\ \frac{-5y^2 - 6y}{9\sqrt{4-y^2} + 3y + 18}, -2 < y \leq 0; \\ \frac{-5y^2 + 6y}{9\sqrt{4-y^2} - 3y + 18}, 0 < y \leq 2; \\ -\frac{y}{3}, 2 < y \leq 3 \end{cases}$$

$$\mathbb{E}(\xi_2/\xi_1 = x) = 0, \quad x \in \mathbb{R}$$

Розглянемо випадкову величину $\mathbb{E}(\xi_1/\xi_2)$. За формулою повного математичного сподівання має справджуватися рівність:

$$\mathbb{E}(\mathbb{E}(\xi_1/\xi_2)) = \mathbb{E}\xi_1.$$

Знайдемо математичне сподівання випадкової величини $\mathbb{E}(\xi_1/\xi_2)$:

$$\begin{aligned}
\mathbb{E}(\mathbb{E}(\xi_1/\xi_2)) &= \int_{-\infty}^{+\infty} \mathbb{E}(\xi_1/\xi_2 = y) f_{\xi_2}(y) dy \\
&= \int_{-3}^{-2} \frac{y}{3} \cdot \frac{2y+6}{3\pi+12} dy + \int_{-2}^0 \frac{-5y^2-6y}{9\sqrt{4-y^2}+3y+18} \cdot \frac{\sqrt{4-y^2}+\frac{1}{3}y+2}{2\pi+8} dy \\
&\quad + \int_0^2 \frac{-5y^2+6y}{9\sqrt{4-y^2}-3y+18} \cdot \frac{\sqrt{4-y^2}-\frac{1}{3}y+2}{2\pi+8} dy + \int_2^3 -\frac{y}{3} \cdot \frac{-2y+6}{3\pi+12} dy \\
&= \frac{2y^3+9y^2}{27\pi+108} \Big|_{-3}^{-2} + \frac{-5y^3-9y^2}{54\pi+216} \Big|_{-2}^0 + \frac{-5y^3+9y^2}{54\pi+216} \Big|_0^2 + \frac{2y^3-9y^2}{27\pi+108} \Big|_2^3 \\
&= \frac{2 \cdot (-2)^3 + 9 \cdot (-2)^2}{27\pi+108} - \frac{2 \cdot (-3)^3 + 9 \cdot (-3)^2}{27\pi+108} - \frac{-5 \cdot (-2)^3 - 9 \cdot (-2)^2}{54\pi+216} \\
&\quad + \frac{-5 \cdot 2^3 + 9 \cdot 2^2}{54\pi+216} + \frac{2 \cdot 3^3 - 9 \cdot 3^2}{27\pi+108} - \frac{2 \cdot 2^3 - 9 \cdot 2^2}{27\pi+108} = -\frac{2}{3\pi+12}.
\end{aligned}$$

Рівність справджується. Тепер розглянемо випадкову величину $\mathbb{E}(\xi_2/\xi_1)$ і перевіримо аналогічну рівність для умовного математичного сподівання другої координати:

$$\mathbb{E}(\mathbb{E}(\xi_2/\xi_1)) = \mathbb{E}\xi_2$$

Знайдемо математичне сподівання випадкової величини $\mathbb{E}(\xi_2/\xi_1)$:

$$\mathbb{E}(\mathbb{E}(\xi_2/\xi_1)) = 0, \text{ оскільки } \mathbb{E}(\xi_2/\xi_1) = 0$$

Оскільки раніше було знайдено, що $\mathbb{E}\xi_2 = 0$, то рівність справджується, і можна стверджувати, що умовні математичні сподівання координат були знайдені правильно.

Зобразимо лінії регресії випадкових величин $\mathbb{E}(\xi_1/\xi_2 = y)$ та $\mathbb{E}(\xi_2/\xi_1 = x)$ (рис. 38 та рис. 39 відповідно).

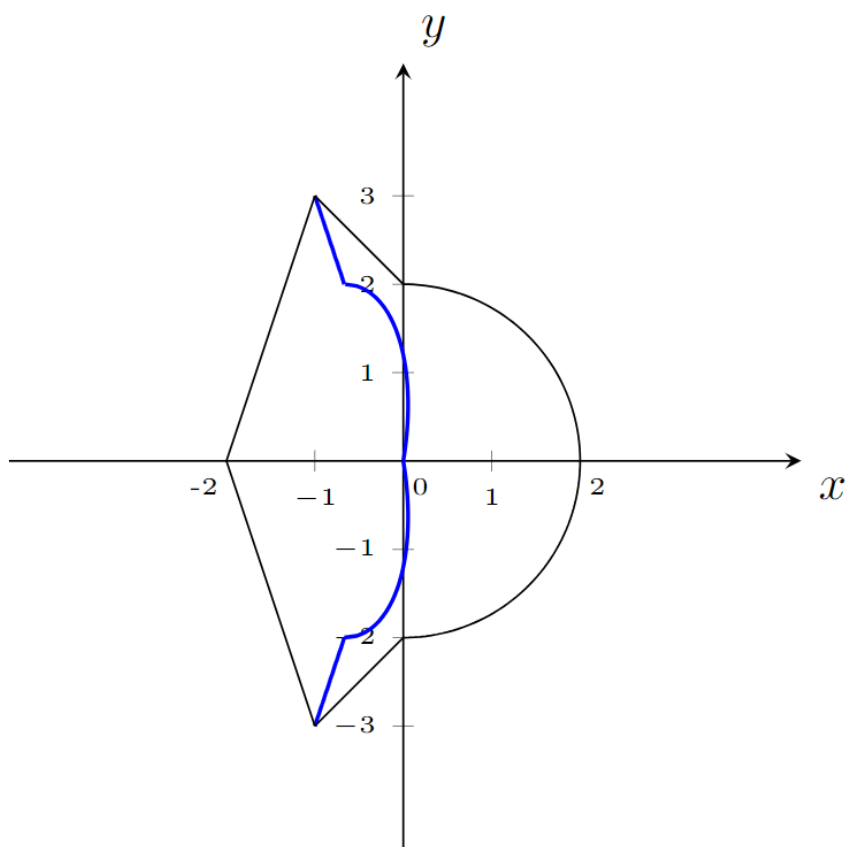

Рис. 38: Лінія регресії випадкової величини $\mathbb{E}(\xi_1/\xi_2 = y)$

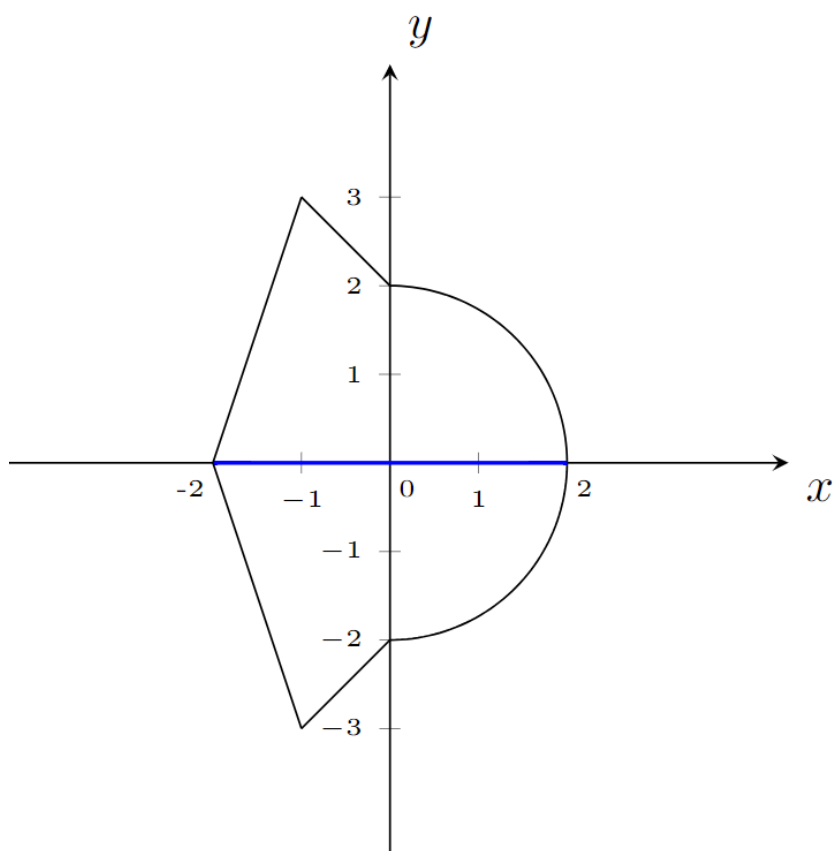

Рис. 39: Лінія регресії випадкової величини $\mathbb{E}(\xi_2/\xi_1 = x)$

Додаток 1

Перевірка неперервності функції розподілу на межах областей:

1. Перевіримо неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на стику областей D_0 і D_1 :

$$\begin{cases} y = -3x - 6 \\ -2 \leq x \leq -1 \end{cases}$$

При $(x, y) \in D_0 \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = 0$.

При $(x, y) \in D_1 \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{12\pi+48} (y + 3x + 6)^2 = \frac{1}{12\pi+48} (-3x - 6 + 3x + 6)^2 = 0$.

Отже, неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на межі D_0 і D_1 виконується.

2. Перевіримо неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на стику областей D_0 і D_3 :

$$\begin{cases} y = -3 \\ x \geq -1 \end{cases}$$

При $(x, y) \in D_0 \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = 0$.

При $(x, y) \in D_3 \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{y^2+6y+9}{3\pi+12} = \frac{(-3)^2+6\cdot(-3)+9}{3\pi+12} = 0$.

Отже, неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на межі D_0 і D_3 виконується.

3. Перевіримо неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на стику областей D_0 і D_6 :

$$\begin{cases} x = -2 \\ y \geq 0 \end{cases}$$

При $(x, y) \in D_0 \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = 0$.

При $(x, y) \in D_6 \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{3}{2\pi+8} (x + 2)^2 = \frac{3}{2\pi+8} (-2 + 2)^2 = 0$.

Отже, неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на межі D_0 і D_6 виконується.

4. Перевіримо неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на стику областей D_1 і D_2 :

$$\begin{cases} x = -1 \\ -3 \leq y \leq 0 \end{cases}$$

При $(x, y) \in D_1 \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{12\pi+48} (y + 3x + 6)^2 = \frac{1}{12\pi+48} (y + 3 \cdot (-1) + 6)^2 = \frac{1}{12\pi+48} (y + 3)^2$

$$\text{При } (x, y) \in D_2 \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi+8} \left(\frac{y^2}{6} + 2y - \frac{x^2}{2} + 2x + 4 + xy \right) = \frac{1}{2\pi+8} \left(\frac{y^2}{6} + 2y - \frac{(-1)^2}{2} - 2 + 4 - y \right) = \frac{1}{2\pi+8} \left(\frac{y^2}{6} + y + \frac{3}{2} \right) = \frac{1}{12\pi+48} (y^2 + 6y + 9) = \frac{1}{12\pi+48} (y + 3)^2$$

Отже, неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на межі D_1 і D_2 виконується.

5. Перевіримо неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на стику областей D_1 і D_7 :

$$\begin{cases} y = 0 \\ -2 \leq x \leq -1 \end{cases}$$

$$\text{При } (x, y) \in D_1 \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{12\pi+48} (y + 3x + 6)^2 = \frac{1}{12\pi+48} (3x + 6)^2 = \frac{3}{4\pi+16} (x + 2)^2$$

$$\text{При } (x, y) \in D_7 \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi+8} \left(\frac{3x^2}{2} + 6x + 6 + xy - \frac{y^2}{6} + 2y \right) = \frac{1}{2\pi+8} \left(\frac{3x^2}{2} + 6x + 6 \right) = \frac{3}{4\pi+16} (x^2 + 4x + 4) = \frac{3}{4\pi+16} (x + 2)^2$$

Отже, неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на межі D_1 і D_7 виконується.

6. Перевіримо неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на стику областей D_2 і D_3 :

$$\begin{cases} x = y + 2 \\ -3 \leq y \leq -2 \end{cases}$$

$$\text{При } (x, y) \in D_2 \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi+8} \left(\frac{y^2}{6} + 2y - \frac{x^2}{2} + 2x + 4 + xy \right) = \frac{1}{2\pi+8} \left(\frac{y^2}{6} + 2y - \frac{(y+2)^2}{2} + 2(y+2) + 4 + y(y+2) \right) = \frac{1}{2\pi+8} \left(\frac{2y^2}{3} + 4y + 6 \right) = \frac{y^2+6y+9}{3\pi+12}$$

$$\text{При } (x, y) \in D_3 \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{y^2+6y+9}{3\pi+12}$$

Отже, неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на межі D_2 і D_3 виконується.

7. Перевіримо неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на стику областей D_2 і D_4 :

$$\begin{cases} x = 0 \\ -2 \leq y \leq 0 \end{cases}$$

$$\text{При } (x, y) \in D_2 \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi+8} \left(\frac{y^2}{6} + 2y - \frac{x^2}{2} + 2x + 4 + xy \right) = \frac{1}{2\pi+8} \left(\frac{y^2}{6} + 2y + 4 \right)$$

$$\text{При } (x, y) \in D_4 \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi+8} \left(\frac{y^2}{6} + 2y + 4 + xy + 2 \arcsin \left(\frac{x}{2} \right) + \frac{x\sqrt{4-x^2}}{2} \right) =$$

$$\frac{1}{2\pi+8} \left(\frac{y^2}{6} + 2y + 4 + 0y + 2 \arcsin \left(\frac{0}{2} \right) + \frac{0\sqrt{4-0^2}}{2} \right) = \frac{1}{2\pi+8} \left(\frac{y^2}{6} + 2y + 4 \right)$$

Отже, неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на межі D_2 і D_4 виконується.

8. Перевіримо неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на стику областей D_2 і D_4 :

$$\begin{cases} x = 0 \\ -2 \leq y \leq 0 \end{cases}$$

$$\text{При } (x, y) \in D_2 \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi+8} \left(\frac{y^2}{6} + 2y - \frac{x^2}{2} + 2x + 4 + xy \right) = \frac{1}{2\pi+8} \left(\frac{y^2}{6} + 2y + \right.$$

$$\left. + 4 \right) = \frac{1}{2\pi+8} \left(\frac{y^2}{6} + 2y + 4 \right)$$

$$\text{При } (x, y) \in D_4 \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi+8} \left(\frac{y^2}{6} + 2y + 4 + xy + 2 \arcsin \left(\frac{x}{2} \right) + \frac{x\sqrt{4-x^2}}{2} \right) =$$

$$\frac{1}{2\pi+8} \left(\frac{y^2}{6} + 2y + 4 + 0y + 2 \arcsin \left(\frac{0}{2} \right) + \frac{0\sqrt{4-0^2}}{2} \right) = \frac{1}{2\pi+8} \left(\frac{y^2}{6} + 2y + 4 \right)$$

Отже, неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на межі D_2 і D_4 виконується.

9. Перевіримо неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на стику областей D_2 і D_8 :

$$\begin{cases} y = 0 \\ -1 \leq x \leq 0 \end{cases}$$

$$\text{При } (x, y) \in D_2 \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi+8} \left(\frac{y^2}{6} + 2y - \frac{x^2}{2} + 2x + 4 + xy \right) = \frac{1}{2\pi+8} \left(-\frac{x^2}{2} + \right.$$

$$\left. + 2x + 4 \right)$$

$$\text{При } (x, y) \in D_8 \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi+8} \left(-\frac{x^2}{2} + 2x + 4 + xy - \frac{y^2}{6} + 2y \right) = \frac{1}{2\pi+8} \left(-\frac{x^2}{2} + \right.$$

$$\left. + 2x + 4 \right)$$

Отже, неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на межі D_2 і D_8 виконується.

10. Перевіримо неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на стику областей D_3 і D_5 :

$$\begin{cases} y = -2 \\ x \geq 0 \end{cases}$$

$$\text{При } (x, y) \in D_3 \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{y^2+6y+9}{3\pi+12} = \frac{1}{3\pi+12}$$

$$\text{При } (x, y) \in D_5 \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi+8} \left(\frac{y^2}{6} + 2y + 4 + 2 \arcsin \left(\frac{y}{2} \right) + \frac{y\sqrt{4-y^2}}{2} + \pi \right) =$$

$$\begin{aligned}
&= \frac{1}{2\pi+8} \left(\frac{(-2)^2}{6} + 2 \cdot (-2) + 4 + 2 \arcsin\left(\frac{-2}{2}\right) + \frac{(-2)\sqrt{4-(-2)^2}}{2} + \pi \right) \\
&= \frac{1}{2\pi+8} \left(\frac{2}{3} + 2 \cdot (-2) + 4 - \pi + \pi \right) = \frac{1}{3\pi+12}
\end{aligned}$$

Отже, неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на межі D_3 і D_5 виконується.

11. Перевіримо неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на стику областей D_4 і D_5 :

$$\begin{cases} x = \sqrt{4-y^2} \\ -2 \leq y \leq 0 \end{cases}$$

$$\text{При } (x, y) \in D_4 \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi+8} \left(\frac{y^2}{6} + 2y + 4 + xy + 2 \arcsin\left(\frac{x}{2}\right) + \frac{x\sqrt{4-x^2}}{2} \right) =$$

$$\frac{1}{2\pi+8} \left(\frac{y^2}{6} + 2y + 4 + y\sqrt{4-y^2} + 2 \arcsin\left(\frac{\sqrt{4-y^2}}{2}\right) + \frac{\sqrt{4-y^2}\sqrt{4-(\sqrt{4-y^2})^2}}{2} \right) =$$

$$\frac{1}{2\pi+8} \left(\frac{y^2}{6} + 2y + 4 + y\sqrt{4-y^2} + 2 \arcsin\left(\frac{\sqrt{4-y^2}}{2}\right) + \frac{|y|\sqrt{4-y^2}}{2} \right) =$$

$$= \left| \begin{aligned} &(y \leq 0) \Rightarrow |y| = -y \\ &2 \arcsin\left(\frac{\sqrt{4-y^2}}{2}\right) = 2 \arcsin\left(\sqrt{1-\frac{y^2}{4}}\right) = \\ &= 2 \arccos\frac{|y|}{2} = 2\left(\frac{\pi}{2} - \arcsin\frac{|y|}{2}\right) = \pi + 2 \arcsin\frac{y}{2} \end{aligned} \right|$$

$$= \frac{1}{2\pi+8} \left(\frac{y^2}{6} + 2y + 4 + \frac{y\sqrt{4-y^2}}{2} + \pi + 2 \arcsin\frac{y}{2} \right)$$

$$\text{При } (x, y) \in D_5 \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi+8} \left(\frac{y^2}{6} + 2y + 4 + 2 \arcsin\left(\frac{y}{2}\right) + \frac{y\sqrt{4-y^2}}{2} + \pi \right)$$

Отже, неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на межі D_4 і D_5 виконується.

12. Перевіримо неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на стику областей D_4 і D_9 :

$$\begin{cases} y = 0 \\ 0 \leq x \leq 2 \end{cases}$$

$$\text{При } (x, y) \in D_4 \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi+8} \left(\frac{y^2}{6} + 2y + 4 + xy + 2 \arcsin\left(\frac{x}{2}\right) + \frac{x\sqrt{4-x^2}}{2} \right) =$$

$$\frac{1}{2\pi+8} \left(4 + 2 \arcsin\left(\frac{x}{2}\right) + \frac{x\sqrt{4-x^2}}{2} \right)$$

$$\text{При } (x, y) \in D_9 \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi+8} \left(2 \arcsin \frac{x}{2} + \frac{x\sqrt{4-x^2}}{2} + 4 + xy - \frac{y^2}{6} + 2y \right) =$$

$$\frac{1}{2\pi+8} \left(2 \arcsin \frac{x}{2} + \frac{x\sqrt{4-x^2}}{2} + 4 \right)$$

Отже, неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на межі D_5 і D_{13} виконується.

13. Перевіримо неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на стику областей D_5 і D_{13} :

$$\begin{cases} y = 0 \\ x \geq 2 \end{cases}$$

$$\text{При } (x, y) \in D_5 \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi+8} \left(\frac{y^2}{6} + 2y + 4 + 2 \arcsin \left(\frac{y}{2} \right) + \frac{y\sqrt{4-y^2}}{2} + \pi \right) =$$

$$= \frac{1}{2\pi+8} (4 + \pi) = \frac{1}{2}$$

$$\text{При } (x, y) \in D_{13} \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi+8} \left(4 - \frac{y^2}{6} + 2y + 2 \arcsin \frac{y}{2} + \frac{y\sqrt{4-y^2}}{2} + \pi \right) =$$

$$= \frac{1}{2\pi+8} (4 + \pi) = \frac{1}{2}$$

Отже, неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на межі D_5 і D_{13} виконується.

14. Перевіримо неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на стику областей D_6 і D_7 :

$$\begin{cases} y = 3x + 6 \\ -2 \leq x \leq -1 \end{cases}$$

$$\text{При } (x, y) \in D_6 \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{3}{2\pi+8} (x + 2)^2$$

$$\text{При } (x, y) \in D_7 \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi+8} \left(\frac{3x^2}{2} + 6x + 6 + xy - \frac{y^2}{6} + 2y \right) = \frac{1}{2\pi+8} \left(\frac{3x^2}{2} + \right.$$

$$\left. + 6x + 6 + x(3x + 6) - \frac{(3x+6)^2}{6} + 2(3x + 6) \right) = \frac{1}{2\pi+8} \left(\frac{9x^2}{2} + 18x + 18 - \frac{(3x+6)^2}{6} \right) =$$

$$\frac{1}{2\pi+8} (3x^2 + 12x + 12) = \frac{3}{2\pi+8} (x + 2)^2$$

Отже, неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на межі D_6 і D_7 виконується.

15. Перевіримо неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на стику областей D_6 і D_{15} :

$$\begin{cases} x = -1 \\ y \geq 3 \end{cases}$$

$$\text{При } (x, y) \in D_6 \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{3}{2\pi+8} (x+2)^2 = \frac{3}{2\pi+8} (-1+2)^2 = \frac{3}{2\pi+8}$$

$$\text{При } (x, y) \in D_{15} \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi+8} (-x^2 + 4x + 8) = \frac{1}{2\pi+8} (-(-1)^2 + 4 \cdot (-1) + 8) = \frac{3}{2\pi+8}$$

Отже, неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на межі D_6 і D_{15} виконується.

16. Перевіримо неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на стику областей D_7 і D_8 :

$$\begin{cases} x = -1 \\ 0 \leq y \leq 3 \end{cases}$$

$$\text{При } (x, y) \in D_7 \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi+8} \left(\frac{3x^2}{2} + 6x + 6 + xy - \frac{y^2}{6} + 2y \right) = \frac{1}{2\pi+8} \left(\frac{3 \cdot (-1)^2}{2} + 6 \cdot (-1) + 6 - y - \frac{y^2}{6} + 2y \right) = \frac{1}{2\pi+8} \left(\frac{3}{2} - \frac{y^2}{6} + y \right)$$

$$\text{При } (x, y) \in D_8 \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi+8} \left(-\frac{x^2}{2} + 2x + 4 + xy - \frac{y^2}{6} + 2y \right) = \frac{1}{2\pi+8} \left(-\frac{(-1)^2}{2} - 2 + 4 - y - \frac{y^2}{6} + 2y \right) = \frac{1}{2\pi+8} \left(\frac{3}{2} - \frac{y^2}{6} + y \right)$$

Отже, неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на межі D_7 і D_8 виконується.

17. Перевіримо неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на стику областей D_8 і D_9 :

$$\begin{cases} x = 0 \\ 0 \leq y \leq 2 \end{cases}$$

$$\text{При } (x, y) \in D_8 \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi+8} \left(-\frac{x^2}{2} + 2x + 4 + xy - \frac{y^2}{6} + 2y \right) = \frac{1}{2\pi+8} \left(4 - \frac{y^2}{6} + 2y \right)$$

$$\text{При } (x, y) \in D_9 \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi+8} \left(2 \arcsin \frac{x}{2} + \frac{x\sqrt{4-x^2}}{2} + 4 + xy - \frac{y^2}{6} + 2y \right) = \frac{1}{2\pi+8} \left(4 - \frac{y^2}{6} + 2y \right)$$

Отже, неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на межі D_8 і D_9 виконується.

18. Перевіримо неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на стику областей D_8 і D_{11} :

$$\begin{cases} y = -x + 2 \\ -1 \leq x \leq 0 \end{cases}$$

При $(x, y) \in D_8 \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi+8} \left(-\frac{x^2}{2} + 2x + 4 + x(-x+2) - \frac{(-x+2)^2}{6} + 2(-x+2) \right) = \frac{1}{2\pi+8} \left(-\frac{10x^2}{6} + 2x + \frac{2}{3}x + 8 - \frac{2}{3} \right) = \frac{1}{2\pi+8} \left(-\frac{5x^2}{3} + \frac{8}{3}x + \frac{22}{3} \right)$

При $(x, y) \in D_{11} \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi+8} \left(2 - x^2 + 4x + 4y - \frac{2y^2}{3} \right) = \frac{1}{2\pi+8} \left(2 - x^2 + 4x + 4 \cdot (-x+2) - \frac{2 \cdot (-x+2)^2}{3} \right) = \frac{1}{2\pi+8} \left(-\frac{5x^2}{3} + \frac{8}{3}x + \frac{22}{3} \right)$

Отже, неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на межі D_8 і D_{11} виконується.

19. Перевіримо неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на стику областей D_9 і D_{10} :

$$\begin{cases} y = \sqrt{4-x^2} \\ 0 \leq x \leq 2 \end{cases}$$

При $(x, y) \in D_9 \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi+8} \left(2 \arcsin \frac{x}{2} + \frac{x\sqrt{4-x^2}}{2} + 4 + xy - \frac{y^2}{6} + 2y \right) = \frac{1}{2\pi+8} \left(2 \arcsin \frac{x}{2} + \frac{x\sqrt{4-x^2}}{2} + 4 + x\sqrt{4-x^2} - \frac{4-x^2}{6} + 2\sqrt{4-x^2} \right)$

При $(x, y) \in D_{10} \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi+8} \left(2 \arcsin \frac{x}{2} + x\sqrt{4-x^2} + 4 + 2 \arcsin \frac{y}{2} + \frac{y\sqrt{4-y^2}}{2} - 2 \arcsin \frac{\sqrt{4-x^2}}{2} - \frac{y^2}{6} + 2y \right) = \frac{1}{2\pi+8} \left(2 \arcsin \frac{x}{2} + x\sqrt{4-x^2} + 4 + 2 \arcsin \frac{\sqrt{4-x^2}}{2} + \frac{|x|\sqrt{4-x^2}}{2} - 2 \arcsin \frac{\sqrt{4-x^2}}{2} - \frac{4-x^2}{6} + 2\sqrt{4-x^2} \right) = [\text{оскільки } x \geq 0, \text{ то } |x| = x] = \frac{1}{2\pi+8} \left(2 \arcsin \frac{x}{2} + x\sqrt{4-x^2} + 4 + \frac{x\sqrt{4-x^2}}{2} - \frac{4-x^2}{6} + 2\sqrt{4-x^2} \right)$

Отже, неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на межі D_9 і D_{10} виконується.

20. Перевіримо неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на стику областей D_{10} і D_{12} :

$$\begin{cases} y = 2 \\ 0 \leq x \leq 2 \end{cases}$$

При $(x, y) \in D_{10} \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi+8} \left(2 \arcsin \frac{x}{2} + x\sqrt{4-x^2} + 4 + 2 \arcsin \frac{y}{2} + \frac{y\sqrt{4-y^2}}{2} - 2 \arcsin \frac{\sqrt{4-x^2}}{2} - \frac{y^2}{6} + 2y \right) = \frac{1}{2\pi+8} \left(2 \arcsin \frac{x}{2} + x\sqrt{4-x^2} + 4 + 2 \arcsin \frac{2}{2} + \frac{2\sqrt{4-4}}{2} - 2 \arcsin \frac{\sqrt{4-x^2}}{2} - \frac{4}{6} + 4 \right)$

$$+2 \arcsin \frac{2}{2} + \frac{2\sqrt{4-2^2}}{2} - 2 \arcsin \frac{\sqrt{4-x^2}}{2} - \frac{2^2}{6} + 4) =$$

$$\left| \begin{array}{l} (x \geq 0) \Rightarrow |x| = x \\ 2 \arcsin \left(\frac{\sqrt{4-x^2}}{2} \right) = 2 \arcsin \left(\sqrt{1 - \frac{x^2}{4}} \right) = \\ = 2 \arccos \frac{|x|}{2} = 2 \left(\frac{\pi}{2} - \arcsin \frac{|x|}{2} \right) = \pi - 2 \arcsin \frac{x}{2} \end{array} \right| = \frac{1}{2\pi+8} \left(2 \arcsin \frac{x}{2} + \right.$$

$$\left. x\sqrt{4-x^2} + 4 + \pi - \pi + 2 \arcsin \frac{x}{2} - \frac{2^2}{6} + 4 \right) = \frac{1}{2\pi+8} \left(4 \arcsin \frac{x}{2} + x\sqrt{4-x^2} + \frac{22}{3} \right)$$

При $(x, y) \in D_{12} \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi+8} \left(2 + 4y - \frac{2y^2}{3} + 4 \arcsin \frac{x}{2} + x\sqrt{4-x^2} \right) =$
 $\frac{1}{2\pi+8} \left(2 + 4 \cdot 2 - \frac{2 \cdot 2^2}{3} + 4 \arcsin \frac{x}{2} + x\sqrt{4-x^2} \right) = \frac{1}{2\pi+8} \left(\frac{22}{3} + 4 \arcsin \frac{x}{2} + x\sqrt{4-x^2} \right)$

Отже, неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на межі D_{10} і D_{12} виконується.

21. Перевіримо неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на стику областей D_{10} і D_{13} :

$$\begin{cases} x = 2 \\ 0 \leq y \leq 2 \end{cases}$$

При $(x, y) \in D_{10} \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi+8} \left(2 \arcsin \frac{x}{2} + x\sqrt{4-x^2} + 4 + 2 \arcsin \frac{y}{2} + \right.$
 $\left. + \frac{y\sqrt{4-y^2}}{2} - 2 \arcsin \frac{\sqrt{4-x^2}}{2} - \frac{y^2}{6} + 2y \right) = \frac{1}{2\pi+8} \left(2 \arcsin \frac{2}{2} + 2\sqrt{4-2^2} + 4 + \right.$
 $\left. + 2 \arcsin \frac{y}{2} + \frac{y\sqrt{4-y^2}}{2} - 2 \arcsin \frac{\sqrt{4-2^2}}{2} - \frac{y^2}{6} + 2y \right) = \frac{1}{2\pi+8} \left(\pi + 4 + 2 \arcsin \frac{y}{2} + \right.$
 $\left. + \frac{y\sqrt{4-y^2}}{2} - \frac{y^2}{6} + 2y \right)$

При $(x, y) \in D_{13} \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi+8} \left(4 - \frac{y^2}{6} + 2y + 2 \arcsin \frac{y}{2} + \frac{y\sqrt{4-y^2}}{2} + \pi \right)$

Отже, неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на межі D_{10} і D_{13} виконується.

22. Перевіримо неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на стику областей D_{11} і D_{12} :

$$\begin{cases} x = 0 \\ 2 \leq y \leq 3 \end{cases}$$

При $(x, y) \in D_{11} \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi+8} \left(2 - x^2 + 4x + 4y - \frac{2y^2}{3} \right) = \frac{1}{2\pi+8} \left(2 + 4y - \frac{2y^2}{3} \right)$

$$\begin{aligned}\text{При } (x, y) \in D_{12} \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) &= \frac{1}{2\pi+8} \left(2 + 4y - \frac{2y^2}{3} + 4 \arcsin \frac{x}{2} + x\sqrt{4-x^2} \right) = \\ &= \frac{1}{2\pi+8} \left(2 + 4y - \frac{2y^2}{3} \right)\end{aligned}$$

Отже, неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на межі D_{11} і D_{12} виконується.

23. Перевіримо неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на стику областей D_{11} і D_{12} :

$$\begin{cases} x = 0 \\ 2 \leq y \leq 3 \end{cases}$$

$$\text{При } (x, y) \in D_{11} \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi+8} \left(2 - x^2 + 4x + 4y - \frac{2y^2}{3} \right) = \frac{1}{2\pi+8} \left(2 + 4y - \frac{2y^2}{3} \right)$$

$$\begin{aligned}\text{При } (x, y) \in D_{12} \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) &= \frac{1}{2\pi+8} \left(2 + 4y - \frac{2y^2}{3} + 4 \arcsin \frac{x}{2} + x\sqrt{4-x^2} \right) = \\ &= \frac{1}{2\pi+8} \left(2 + 4y - \frac{2y^2}{3} \right)\end{aligned}$$

Отже, неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на межі D_{11} і D_{12} виконується.

24. Перевіримо неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на стику областей D_{11} і D_{15} :

$$\begin{cases} y = 3 \\ -1 \leq x \leq 0 \end{cases}$$

$$\begin{aligned}\text{При } (x, y) \in D_{11} \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) &= \frac{1}{2\pi+8} \left(2 - x^2 + 4x + 4y - \frac{2y^2}{3} \right) = \frac{1}{2\pi+8} (2 - x^2 + 4x + \\ &+ 12 - 6) = \frac{1}{2\pi+8} (-x^2 + 4x + 8)\end{aligned}$$

$$\text{При } (x, y) \in D_{15} \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi+8} (-x^2 + 4x + 8)$$

Отже, неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на межі D_{11} і D_{12} виконується.

25. Перевіримо неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на стику областей D_{12} і D_{14} :

$$\begin{cases} x = 2 \\ 2 \leq y \leq 3 \end{cases}$$

$$\begin{aligned}\text{При } (x, y) \in D_{12} \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) &= \frac{1}{2\pi+8} \left(2 + 4y - \frac{2y^2}{3} + 4 \arcsin \frac{x}{2} + x\sqrt{4-x^2} \right) = \\ &= \frac{1}{2\pi+8} \left(2 + 4y - \frac{2y^2}{3} + 4 \arcsin \frac{2}{2} + 2\sqrt{4-2^2} \right) = \frac{1}{2\pi+8} \left(2 + 4y - \frac{2y^2}{3} + 2\pi \right)\end{aligned}$$

При $(x, y) \in D_{14} \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi+8} \left(2 + 2\pi + 4y - \frac{2y^2}{3} \right)$

Отже, неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на межі D_{12} і D_{14} виконується.

26. Перевіримо неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на стику областей D_{12} і D_{16} :

$$\begin{cases} y = 3 \\ 0 \leq x \leq 2 \end{cases}$$

При $(x, y) \in D_{12} \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi+8} \left(2 + 4y - \frac{2y^2}{3} + 4 \arcsin \frac{x}{2} + x\sqrt{4-x^2} \right) =$
 $\frac{1}{2\pi+8} \left(2 + 12 - 6 + 4 \arcsin \frac{x}{2} + x\sqrt{4-x^2} \right) = \frac{1}{2\pi+8} \left(4 \arcsin \frac{x}{2} + x\sqrt{4-x^2} + 8 \right)$

При $(x, y) \in D_{16} \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi+8} \left(4 \arcsin \frac{x}{2} + x\sqrt{4-x^2} + 8 \right)$

Отже, неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на межі D_{12} і D_{16} виконується.

27. Перевіримо неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на стику областей D_{13} і D_{14} :

$$\begin{cases} y = 2 \\ x \geq 2 \end{cases}$$

При $(x, y) \in D_{13} \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi+8} \left(4 - \frac{y^2}{6} + 2y + 2 \arcsin \frac{y}{2} + \frac{y\sqrt{4-y^2}}{2} + \pi \right) =$
 $= \frac{1}{2\pi+8} \left(4 - \frac{2^2}{6} + 4 + 2 \arcsin \frac{2}{2} + \frac{2\sqrt{4-2^2}}{2} + \pi \right) = \frac{1}{2\pi+8} \left(2\pi + \frac{22}{3} \right)$

При $(x, y) \in D_{14} \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi+8} \left(2 + 2\pi + 4y - \frac{2y^2}{3} \right) = \frac{1}{2\pi+8} \left(2 + 2\pi + 4 \cdot 2 - \frac{2 \cdot 2^2}{3} \right) = \frac{1}{2\pi+8} \left(2\pi + \frac{22}{3} \right)$

Отже, неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на межі D_{13} і D_{14} виконується.

28. Перевіримо неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на стику областей D_{15} і D_{16} :

$$\begin{cases} x = 0 \\ y \geq 3 \end{cases}$$

При $(x, y) \in D_{15} \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi+8} (-x^2 + 4x + 8) = \frac{4}{\pi+4}$

При $(x, y) \in D_{16} \Rightarrow F_{\bar{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi+8} \left(4 \arcsin \frac{x}{2} + x\sqrt{4-x^2} + 8 \right) = \frac{4}{\pi+4}$

Отже, неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на межі D_{15} і D_{16} виконується.

29. Перевіримо неперервність $F_{\bar{\xi}}(x, y)$ на стику областей D_{14} і D_{17} :

$$\begin{cases} y = 3 \\ x \geq 2 \end{cases}$$

$$\text{При } (x, y) \in D_{14} \Rightarrow F_{\vec{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi+8} \left(2 + 2\pi + 4y - \frac{2y^2}{3} \right) = \frac{1}{2\pi+8} (2\pi + 8) = 1$$

$$\text{При } (x, y) \in D_{17} \Rightarrow F_{\vec{\xi}}(x, y) = 1$$

Отже, неперервність $F_{\vec{\xi}}(x, y)$ на межі D_{14} і D_{17} виконується.

30. Перевіримо неперервність $F_{\vec{\xi}}(x, y)$ на стику областей D_{16} і D_{17} :

$$\begin{cases} x = 2 \\ y \geq 3 \end{cases}$$

$$\text{При } (x, y) \in D_{16} \Rightarrow F_{\vec{\xi}}(x, y) = \frac{1}{2\pi+8} \left(4 \arcsin \frac{x}{2} + x\sqrt{4-x^2} + 8 \right) =$$

$$\frac{1}{2\pi+8} \left(4 \arcsin \frac{2}{2} + 2\sqrt{4-2^2} + 8 \right) = \frac{1}{2\pi+8} (2\pi + 8) = 1$$

$$\text{При } (x, y) \in D_{17} \Rightarrow F_{\vec{\xi}}(x, y) = 1$$

Отже, неперервність $F_{\vec{\xi}}(x, y)$ на межі D_{16} і D_{17} виконується.